

BJELOVARSKO – BILOGORSKA ŽUPANIJA

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija finansijskih izvještaja i poslovanja Bjelovarsko – bilogorske županije (dalje u tekstu: Županija) za 2007., o čemu je izraženo uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Sljedeći postupci i učinci su utjecali na izražavanje mišljenja:
  - U poslovnim knjigama rashodi su manje evidentirani za 2.323.379,72 kn, obveze za 2.565.217,88 kn, a ulaganje na računima nefinancijske imovine za 2.524.141,70 kn.
  - Sredstva od naknade za koncesiju i lovozakupnine u iznosu 49.488,63 kn nisu utrošena za propisane namjene, već za programe u poljoprivredi.
  - Rashodi za isplatu naknade štete od divljači izvršeni su u iznosu 129.126,89 kn, a nije donesena metodologija za procjenu štete od divljači kojom bi se utvrdila nadležna tijela (povjerenstva) za provođenje radnji u vezi nastalih šteta, prikupljanje podataka o šteti, način i rokovi priopćavanja o šteti, te način procjene štete i drugo.
  - Programom javnih potreba u kulturi nisu utvrđeni odnosi u financiranju kulture pojedinih općina i gradova na području županije i županije kao cjeline, te nije utvrđen iznos donacije pojedinačno po korisniku sredstava. Udrugama građana sredstva su doznačivana bez utvrđenih kriterija i plana raspodjele sredstava.
  - Županija je u 2007. doznačila trgovačkim društvima 716.398,20 kn putem tekućih donacija, a iz dokumentacije nije vidljivo na što se doznačena sredstva odnose.
  - Kapitalne pomoći primljene iz državnog proračuna u iznosu 3.472.880,00 kn nisu raspoređene na gradove i općine s područja Županije u skladu s odlukom o izvršenju proračuna Županije za 2007. Od navedenog iznosa, sredstva u iznosu 3.247.365,00 kn Županija je doznačila trgovačkom društvu Županije, a gradovi i općine nisu obavijestili Županiju da ustupaju potraživanja od Županije trgovačkom društvu Županije.
  - Radovi na izgradnji osnovne škole izvedeni su više za 80.523,40 kn ili 5,7% od ugovorenih, a radovi na uređenju igrališta i okoliša druge osnovne škole za 30.847,28 kn ili 23,4% više od ugovorenih. Svi izvedeni radovi su plaćeni.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2007.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	116.418.261,00	110.943.424,00	95,3
2.	Rashodi i izdaci	116.418.261,00	111.582.193,00	95,8
3.	Manjak prihoda	0,00	-638.769,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			85.408.613,00
5.	Financijska imovina			84.173.379,00
6.	Obveze			6.788.755,00
7.	Broj zaposlenika			64

Nefinancijska imovina se odnosi na vrijednost neproizvedene dugotrajne imovine u iznosu 763.082,00 kn, opreme u iznosu 968.404,00 kn, prijevoznih sredstava u iznosu 587.870,00 kn, građevinskih objekata, postrojenja i opreme u pripremi u iznosu 83.054.036,00 kn, te druge imovine u iznosu 35.221,00 kn.

Financijska imovina se odnosi na novčana sredstva u iznosu 1.136.256,00 kn, dane zajmove u iznosu 11.202.909,00 kn, dionice i udjele u glavnici u iznosu 65.506.534,00 kn, rashode budućeg razdoblja u iznosu 772.223,00 kn, potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 5.476.831,00 kn i druga potraživanja u iznosu 78.626,00 kn.

Obveze se odnose na obveze za rashode poslovanja u iznosu 1.196.766,00 kn i obveze za zajmove u iznosu 5.591.989,00 kn.

III. NALAZ**Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2006.**

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Županije za 2006., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Županija je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2007. je utvrđeno u kojim slučajevima je postupljeno i u kojima nije postupljeno prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalog prema kojem je postupljeno:

1. Rashodi za proračunsku zalihu planirani su i izvršeni u iznosu manjem od 0,5% proračunskih prihoda.

Nalozi i preporuke prema kojima nije postupljeno:

1. U nekim slučajevima rashodi i obveze su evidentirani na temelju dokumentacije o plaćanju, a ne na temelju nastanka poslovnog događaja.
2. Županija dio prihoda od lovozakupnine i naknade za koncesije nije koristila za propisane namjene.
3. U pojedinim slučajevima nabava roba, radova i usluga nije u skladu s propisima o javnoj nabavi.

Županija je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2007.

Računovodstveno poslovanje

- 1.1. Pojedini rashodi te pripadajuće obveze nisu evidentirani u poslovnim knjigama prema modificiranom računovodstvenom načelu, na temelju nastanka poslovnog događaja, već su iskazani po plaćanju obveza. U poslovnim knjigama za 2007. evidentirani su rashodi za rekonstrukciju centralnog grijanja srednje škole u iznosu 241.838,16 kn koji su nastali u 2006., a nisu evidentirani rashodi koji su nastali u 2007. u iznosu 2.565.217,88 kn što se odnose se na izgradnju zgrade za četiri srednje škole (2.524.141,70 kn) i uređenje igrališta (41.076,18 kn). Stoga su rashodi manje evidentirani za 2.323.379,72 kn, a obveze za 2.565.217,88 kn. Ulaganja na računima nefinancijske imovine manje su evidentirana za 2.524.141,70 kn. Prema odredbi članka 21. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, rashodi se iskazuju prema modificiranom računovodstvenom načelu, na temelju nastanka poslovnog događaja (obveze) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju. Također, odredbom članka 59. navedenog Pravilnika propisano je da se istovremeno s evidencijom obveza i rashoda evidentira nabavljena imovina zaduženjem odgovarajućeg računa nefinancijske imovine i odobrenjem odgovarajućeg računa vlastitih izvora.

Državni ured za reviziju je naložio priznavati rashode na temelju nastanka poslovnog događaja (obveze) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju, te evidentiranje ulaganja na računima nefinancijske imovine u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- 1.2. *Županija je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju i u očitovanju navela da će nadalje postupati prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.*

Prihodi i primici

- 2.1. Prihodi i primici za 2007. planirani su u iznosu 116.418.261,00 kn, a ostvareni su u iznosu 110.943.423,87 kn, što je za 5.474.837,13 kn ili 4,7% manje od plana.

Prihodi za koje je propisana namjena ostvareni su u iznosu 72.455.498,71 kn i njihov udjel u ukupno ostvarenim prihodima je 65,3%.

Od toga, prihodi od naknade za koncesiju i lovozakupnine u iznosu 49.488,63 kn nisu utrošeni za propisane namjene već za programe u poljoprivredi. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 27., 36. i 40. Zakona o lovstvu kojima je propisano da se sredstva od naknade za koncesiju i lovozakupnine raspoređuju na sljedeći način: 50,0% sredstava za naknade vlasnicima zemljišta bez prava lova, razmjerno površini koja je obuhvaćena lovištima za koja se uplaćuje lovozakupnina, preko proračuna županija na čijem području je ustanovljeno lovište, 30,0% sredstava raspoređuje se u državni proračun, 10,0% sredstava na poseban račun Ministarstva za provedbu Zakona, a 10,0% sredstava na račun županija za provedbu Zakona. Sredstva koja u roku od godine dana nisu potraživali vlasnici zemljišta bez prava lova, koristit će se u županijama za razvoj i unapređenje lovstva, te kad vlasnici bez prava lova na području lovišta zatraže naknadu i dokažu pravo vlasništva, županije su dužne isplatiti naknadu u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Državni ured za reviziju je naložio korištenje sredstava od naknade za koncesiju za državna lovišta i lovozakupnine za namjene propisane odredbama Zakona o lovstvu.

- 2.2. *Županija je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju. U očitovanju je navela da nije više bilo zahtjeva lovozakupnika za programe lovstva, te kako dio sredstava ne bi ostao neiskorišten Županija ih je preusmjerila za programe iz poljoprivrede jer se dio poljoprivrednika bavi lovom te se kroz razvoj poljoprivrede razvija i ukupna ponuda lovnog gospodarstva.*

Rashodi i izdaci

- 3.1. Rashodi i izdaci proračuna planirani su u iznosu 116.418.261,00 kn, a izvršeni su u iznosu 111.582.193,00 kn, što je za 4.836.068,00 kn ili 4,2% manje od plana. Manjak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima za 2007. iznosi 638.769,00 kn ili 0,6% ostvarenih prihoda i primitaka. Pokriven je iz viška prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima iz prethodne godine u iznosu 1.429.108,00 kn, te višak raspoloživ u narednom razdoblju iznosi 790.339,00 kn.

Rashodi za isplatu naknade štete od divljači izvršeni su u iznosu 129.126,89 kn. Šteta je nastala na poljoprivrednim kulturama uz lovište koje je na temelju rješenja Županije iz ožujka 2006. povjerenom trgovačkom društvu u suvlasništvu Županije radi provođenja mjera uzgoja i zaštite divljači. U travnju 2006. trgovačko društvo je osnovalo povjerenstvo za procjenu štete od tri člana u kojem nije bilo predstavnika Županije. Povjerenstvo trgovačkog društva je sastavilo zapisnike po podnositeljima zahtjeva za svaku prijavljenu štetu na temelju kojih su isplaćivane naknade za štete. Nije donesena metodologija za procjenu štete od divljači kojom bi se utvrdila nadležna tijela (povjerenstva) za provođenje radnji u vezi nastalih šteta, prikupljanje podataka o šteti, način i rokovi priopćavanja o šteti, te način procjene štete i drugo.

Rashodi za tekuće donacije udrugama u kulturi izvršni su u iznosu 1.295.859,45 kn. Programom javnih potreba u kulturi planirana su sredstva po manifestacijama u kulturi te namjenama sredstava, a nisu utvrđeni odnosi u financiranju kulture pojedinih općina i gradova na području županije i županije kao cjeline, te nije utvrđen iznos donacije pojedinačno po korisniku sredstava.

Odredbom članka 9. Zakona o financiranju javnih potreba u kulturi propisano je, među ostalim, da županija donosi program javnih potreba u kulturi od zajedničkog interesa za općine i gradove na njezinom području te županiju kao cjelinu, usklađuje interese i poduzima aktivnosti radi ravnomjernog kulturnog razvitka općina i gradova na njenom području i županije kao cjeline, utvrđuje odnose u financiranju kulture pojedinih općina i gradova na području županije i županije kao cjeline, te usklađuje razvitak i utvrđuje mrežu ustanova i drugih organizacija kulture, kao i objekata kulture od važnosti za područje županije kao cjeline. Nadalje, Županija svojim programom javnih potreba u kulturi utvrđuje raspored sredstava na matične i regionalne ustanove i druge organizacije kulture koje su od interesa za Županiju.

Rashodi za tekuće donacije udrugama građana izvršeni su u iznosu 742.565,96 kn. Odnose se na sredstva doznačena udrugama proizašlim iz Domovinskog rata, udrugama invalida, udrugama umirovljenika, udrugama žena, obiteljskom centru za dijete, Caritasu te drugim udrugama. Udrugama građana sredstva su doznačivana na temelju zahtjeva te financijskih planova i planova rada za proračunsku godinu, a u nekim slučajevima samo na temelju zahtjeva. Plan raspodjele sredstava na navedene udruge nije donesen te nisu utvrđeni kriteriji i mjerila za dodjelu sredstava. Prema odredbi članka 8. Odluke o izvršavanju proračuna za 2007., sredstva koja su proračunom osigurana u zbirnoj stavci za potporu udrugama i drugim nositeljima prava čija je djelatnost od interesa za Županiju raspoređuje se odlukom poglavarstva u skladu s mjerilima za određivanje udruga čija je djelatnost od interesa za Županiju.

Tekuće donacije trgovačkim društvima izvršene su u iznosu 716.398,20 kn. Odnose se na sredstva doznačena trgovačkim društvima u vlasništvu Županije u iznosu 596.398,20 kn (regionalnoj razvojnoj agenciji i trgovačkom društvu za sportske, turističke i zabavne djelatnosti i usluge), te trgovačkom društvu u vlasništvu ustanove za profesionalnu rehabilitaciju, koja je u vlasništvu Županije, u iznosu 120.000,00 kn. Iz dokumentacije nije vidljivo na što se doznačena sredstva odnose. S obzirom da su trgovačka društva osnovana s namjerom ostvarivanja dobiti, Županija može doznačivati sredstva trgovačkim društvima na temelju računa za nabavu roba, radova i usluga od trgovačkog društva, te za kapitalnu pomoć, na temelju uredne dokumentacije. Prema odredbi članka 55. Zakona o proračunu, svaki rashod i izdatak iz proračuna mora se temeljiti na urednoj knjigovodstvenoj ispravi kojom se dokazuje obveza plaćanja, a odgovorna osoba mora prije isplate provjeriti i potpisati pravni temelj i visinu obveze koja proizlazi iz knjigovodstvene isprave. Prema odredbi članka 56. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, donacije su tekući i kapitalni prijenosi sredstava neprofitnim organizacijama koji uključuju i prijenose u naravi koje se mogu davati različitim karitativnim i sličnim dobrotvornim organizacijama za daljnju distribuciju građanima i kućanstvima.

Kapitalne pomoći iz državnog proračuna raspoređene su na gradove i općine s područja Županije u iznosu 3.472.880,00 kn za izgradnju komunalne infrastrukture (projektiranje vodovodnih mreža). Sredstva su raspoređena svim gradovima i općinama, a četiri lokalne jedinice nisu trebale dobiti sredstva jer su izravno korisnici pomoći iz državnog proračuna. Iz dokumentacije nije vidljiv način raspodjele sredstava. Svaki grad je dobio po 220.000,00 kn, a svaka općina po 145.515,00 kn osim što je dvjema općinama i jednom gradu raspoređeno manje od navedenih iznosa.

Prema Odluci o izvršenju proračuna Županije za 2007., kriteriji za izračun i raspodjelu pomoći općinama i gradovima jesu, među ostalim, broj stanovnika prema popisu iz 2001. te broj stanovnika po 1 km² pojedine općine i grada. Također, navedenom odlukom utvrđeno je da će se pomoći iz državnog proračuna rasporediti na općine i gradove s područja županije koje nisu izravno korisnici potpora državnog proračuna.

Od navedenih 3.472.880,00 kn namijenjenih gradovima i općinama za projektiranje vodovodnih mreža, Županija je sredstva u iznosu 3.247.365,00 kn doznacila trgovačkom društvu Županije na temelju odluke poglavarstva. Gradovi i općine su uputili dopis Županiji u kojem je navedeno da su suglasni da se sredstva iz proračuna Županije namijenjena za razvoj komunalne infrastrukture usmjere za projektiranje i gradnju vodovodne mreže, a nisu obavijestili Županiju da ustupaju potraživanja od Županije trgovačkom društvu Županije. Ugovori o cesiji nisu zaključeni osim s jednim gradom. U 2007. nisu obavljene usluge projektiranja i gradnje vodovodne mreže, te gradovi i općine u 2007. nisu imale obvezu prema trgovačkom društvu Županije. Prema odredbi članka 82. Zakona o obveznim odnosima, za ustup tražbine nije potreban pristanak dužnika, ali je ustupitelj dužan obavijestiti dužnika o ustupanju.

Državni ured za reviziju je naložio donošenje metodologije za procjenu štete od divljači kojom bi se utvrdila nadležna tijela (povjerenstva) za provođenje radnji u vezi nastalih šteta, prikupljanje podataka o šteti, način i rokovi priopćavanja o šteti, te način procjene štete i drugo. S obzirom da je štetu isplatila Županija iz svojih sredstava, Državni ured za reviziju je izrazio mišljenje da je Županija trebala osnovati povjerenstvo za procjenu štete od divljači. Naložio je raspodjelu tekućih pomoći primljenih iz državnog proračuna na gradove i općine prema kriterijima utvrđenim odlukom o izvršavanju proračuna Županije, te donošenje programa javnih potreba u kulturi u skladu s odredbama Zakona o financiranju javnih potreba u kulturi. Naložio je donošenje kriterija i mjerila za dodjelu sredstava udrugama te plana raspodjele sredstava udrugama na temelju donesenih kriterija i mjerila te financijskih planova korisnika sredstava. Također je naložio doznacivanje sredstava trgovačkim društvima odnosno unos podataka u poslovne knjige na temelju urednih knjigovodstvenih isprava u skladu s odredbama Zakona o proračunu, provođenje cesije u skladu s odredbama Zakona o obveznim odnosima.

- 3.2. *Županija je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju i navodi da je skoro nemoguće izvršiti raspodjelu sredstava udrugama po općinama jer ne znaju potrebe korisnika ni općina i gradova, jer se broj i potrebe udruga svake godine mijenjaju, te im se sredstva doznaju prema pojedinačnim zahtjevima i dostavljenim programima. Uбудuće će donositi plan raspodjele sredstava namijenjenih udrugama. Od korisnika sredstava je zatraženo izvješće o utrošenim sredstvima ali neki izvješće nisu dostavili i uбудuće će im uskratiti sredstva. Vezano za raspodjelu kapitalnih pomoći iz državnog proračuna i njihovo doznacivanje trgovačkom društvu Županije, navodi da su smatrali da je dovoljna suglasnost jedinica za ustupanje tražbine. Uбудuće će poštivati odredbe Zakona o obveznim odnosima i utvrditi potrebe za sredstvima za projektnu dokumentaciju i prema stvarnim potrebama sredstva rasporediti. Vezano za isplatu naknade štete od divljači navodi da metodologija za procjenu štete od divljači nije zakonom propisana, te da je isplata naknade obavljena na temelju propisanog obrasca kojeg je popunilo i potpisalo povjerenstvo za naknadu štete sastavljeno od tri član i kojeg je potpisao podnositelj zahtjeva i ovjerila stručna osoba za provedbu lovnogospodarske osnove, a da odredbama Zakona o lovstvu nije propisano tko treba imenovati povjerenstvo za procjenu šteta.*

Postupci javne nabave

- 4.1. Plan nabave za 2007. je donesen. Radovi na izgradnji osnovne škole izvedeni su više za 80.523,40 kn ili 5,7% od ugovorenih, a radovi na uređenju igrališta i okoliša druge osnovne škole za 30.847,28 kn ili 23,4% više od ugovorenih. Svi izvedeni radovi su plaćeni

Usluge prijevoza učenika prvih razreda srednjih škola u iznosu 2.621.591,23 kn, zbog žurnosti, pribavljene su izravnom pogodbom s tri ponuditelja (svako za svoje područje prijevoza) u pregovaračkom postupku bez prethodne objave poziva za nadmetanje, a Županija prije zaključivanja ugovora s prijevoznicima nije u Narodnim novinama objavila odluku o odabiru ponuda ponuditelja. Prema odredbi članka 13. Zakona o javnoj nabavi, naručitelj koji koristi postupak izravne pogodbe u pregovaračkom postupku bez objave poziva za nadmetanje obavezan je, najmanje 15 dana prije zaključivanja ugovora, u Narodnim novinama objaviti odluku o odabiru ponude ponuditelja i navesti podatke o predmetu nabave, zakonskoj osnovi iz članka 12. ovoga Zakona.

Državni ured za reviziju je naložio nabavu roba, radova i usluga provoditi u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, te plaćanje samo ugovorenih radova.

- 4.2. *Županija je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju i navela da su izvedeni neplanirani radovi (oštećenja na asfaltiranim površinama, demontiranje starih oluka radi smrzavanja), a da je izvođač bio ugovoren i nadzorni inženjer je potpisao situaciju te nisu smatrali da je potrebno zaključivati dodatak ugovora, što će ubuduće učiniti.*

Proračun Županije donesen je u skladu s propisima. Sredstva osigurana u proračunu korištena su za obavljanje poslova od područnog (regionalnog) značaja koji se odnose na školstvo, zdravstvo, socijalnu skrb, gospodarski razvoj, razvoj poljoprivrede, nabavu dugotrajne imovine, te za organiziranje kulturnih i sportskih manifestacija. Proračunska sredstva dobivena kroz pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije korištena su u skladu s posebnim zakonima. Za financiranje decentraliziranih funkcija izvršen je najveći dio rashoda (55,1%). Druga proračunska sredstva korištena su za namjene utvrđene propisima ili odlukama nadležnih tijela, osim sredstava od naknada za koncesije i lovozakupnine koja su utrošena za programe u poljoprivredi.

Izvešće o obavljenoj reviziji uručeno je zakonskom predstavniku 30. svibnja 2008.

GRAD BJELOVAR**I. MIŠLJENJE**

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija finansijskih izvještaja i poslovanja grada Bjelovara (dalje u tekstu: Grad) za 2007., o čemu je izraženo uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Sljedeći postupci i učinci su utjecali na izražavanje mišljenja:
  - U poslovnim knjigama nisu evidentirani rashodi u iznosu 220.000,00 kn, potraživanja od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 6.221.537,11 kn, pojedini poslovni prostori, poljoprivredno i građevinsko zemljište, te javne i zelene površine. Trgovačkim društvima u vlasništvu odnosno suvlasništvu Grada doznačeno je 859.014,09 kn putem kapitalnih i tekućih pomoći, a nema dokumentacije o korištenju sredstava te nije vidljivo na što se doznačena sredstva odnose.
  - Dospjela potraživanja ukupno iznose 26.088.272,73 kn i čine 22,1% ukupno ostvarenih prihoda i primitaka. Upis založnog prava na nekretninama dužnika provođen je samo radi naplate nekih potraživanja za komunalnu naknadu i komunalni doprinos, a za pojedina potraživanja za komunalnu naknadu nisu poduzete mjere naplate te su potraživanja otišla u zastaru.
  - Pojedini poslovni prostori i javne površine nisu davani u zakup u skladu sa zakonskim propisima, te odlukama gradskog vijeća i gradskog poglavarstva.
  - Neki rashodi izvršeni su iznad planiranih iznosa za 766.390,04 kn. Odnose se na pojedine rashode unutar rashoda za zaposlene, materijalnih rashoda, naknada građanima i kućanstvima, drugih rashoda poslovanja i rashoda za nabavu nefinancijske imovine.
  - Trgovačkim društvima u vlasništvu odnosno suvlasništvu Grada doznačena su sredstva putem kapitalnih pomoći u iznosu 11.702.379,71 kn za izgradnju komunalne infrastrukture i otplatu kredita. Grad u 2007. nije u poslovnim knjigama povećao vrijednost imovine za vrijednost navedenih ulaganja. Kreditne obveze jednog trgovačkog društva financirane su na temelju ugovora, a za sva druga financiranja nisu zaključeni ugovori kojim bi se utvrdila prava i obveze s osnove uloženi sredstava (način financiranja, odnosi između Grada i trgovačkih društava u pogledu raspolaganja, odnosno vlasništva na imovini koja je izgrađena proračunskim sredstvima i drugo).
  - Programom javnih potreba u kulturi sredstva za kulturne manifestacije nisu planirana prema nositeljima i vrsti manifestacija.

- Za nabavu roba, radova i usluga u vrijednosti 3.766.203,94 kn, a pojedinačne vrijednosti ispod 200.000,00 kn nisu provedeni propisani postupci nabave, već je nabava obavljena izravnim ugovaranjem. Odnosi se na nabavu roba u vrijednosti 1.317.443,43 kn, radova u vrijednosti 570.327,71 kn i usluga u vrijednosti 1.878.432,80 kn.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2007.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	125.315.610,00	118.242.678,00	94,4
2.	Rashodi i izdaci	125.315.610,00	113.112.456,00	90,3
3.	Višak prihoda	0,00	5.130.222,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			207.272.853,00
5.	Financijska imovina			165.637.178,00
6.	Obveze			30.959.996,00
7.	Broj zaposlenika			77

Nefinancijska imovina se odnosi na vrijednost zemljišta u iznosu 10.944.595,00 kn, građevinskih objekata u iznosu 180.478.733,00 kn, opreme u iznosu 2.728.522,00 kn, prijevoznih sredstava u iznosu 198.639,00 kn, umjetničkih djela u iznosu 5.000,00 kn, nematerijalne imovine u iznosu 6.816.887,00 kn, te građevinskih objekata u pripremi u iznosu 6.100.477,00 kn.

Financijska imovina se odnosi na novčana sredstva u iznosu 13.291.124,00 kn, jamčevne pologe u iznosu 7.256,00 kn, dane zajmove u iznosu 3.082.324,00 kn, dionice i udjele u glavnici u iznosu 119.089.260,00 kn, potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 27.782.096,00 kn, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 2.056.132,00 kn i druga potraživanja u iznosu 328.986,00 kn.

Obveze se odnose na obveze za rashode poslovanja u iznosu 2.977.538,00 kn, nabavu nefinancijske imovine u iznosu 1.898.497,00 kn i obveze za primljene zajmove u iznosu 26.083.961,00 kn.

III. NALAZ

Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2006.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Grada za 2006., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Gradu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2007. je utvrđeno da nije postupljeno prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalozi i preporuke prema kojima je postupljeno:

1. U poslovnim knjigama nije iskazan dio imovine te potraživanja za prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo.
2. Pojedini poslovni prostori i javne površine nisu davani u zakup u skladu sa zakonskim propisima, te odlukama gradskog vijeća i poglavarstva.
3. Grad nije s trgovačkim društvima zaključio ugovor o utvrđivanju međusobnih prava i obveza s osnove doznačenih proračunskih sredstava za kapitalne pomoći.

Grad je i nadalje u obvezi postupiti prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2007.

Računovodstveno poslovanje

- 1.1. U poslovnim knjigama na računu rashoda nije evidentiran predujam dan za izradu projektne dokumentacije za distributivni vodoopskrbni cjevovod u iznosu 220.000,00 kn.

Neki rashodi nisu evidentirani u poslovnim knjigama na računima utvrđenim računskim planom proračuna. Odnose se na subvencije u iznosu 3.124.275,10 kn, uklanjanje građevina na sajmištu u iznosu 1.075.098,77 kn, manifestacije u iznosu 933.474,65 kn, tekuće donacije za sufinanciranje poslova organizacije i realizacije studija u iznosu 100.000,00 kn i kapitalne pomoći trgovačkom društvu u iznosu 48.800,00 kn.

U analitičkoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine vodi se dio imovine nad kojom Grad ima pravo upravljanja (korištenja), te dio imovine koja pripada Gradu podjelom imovine bivše općine Bjelovar za koju nisu riješeni imovinsko-pravni odnosi. Odnosi se na poljoprivredno i građevinsko zemljište, javne i zelene površine, poslovne prostore i druge građevinske objekte. Navedena imovina nije vrijednosno iskazana u poslovnim knjigama i analitičkim evidencijama. U poslovnim knjigama također nisu evidentirani pojedini poslovni prostori u vlasništvu Grada.

Nadalje, u poslovnim knjigama Grada nisu iskazana potraživanja od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 6.221.537,11 kn. Prema odredbi članka 5. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici vode knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz računskog plana koji je sastavni dio ovog Pravilnika. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora.

Trgovačkim društvima u vlasništvu odnosno suvlasništvu Grada doznačeno je 859.014,09 kn putem kapitalnih i tekućih pomoći. Dokumentacije o korištenju sredstava nema, te nije vidljivo na što se doznačena sredstva odnose. S obzirom da su trgovačka društva osnovana s namjerom ostvarivanja dobiti, Grad može doznačivati sredstva trgovačkim društvima na temelju računa za nabavu roba, radova i usluga od trgovačkih društava, te za kapitalnu pomoć, na temelju uredne dokumentacije.

Državni ured za reviziju je naložio utvrđivanje vrijednosti cjelokupne imovine i njeno evidentiranje u poslovnim knjigama, te evidentiranje rashoda i potraživanja u poslovnim knjigama u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Naložio je doznačivanje sredstava trgovačkim društvima na temelju urednih knjigovodstvenih isprava u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

- 1.2. Grad je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju i u očitovanju navodi da planiraju s trgovačkim društvom u vlasništvu Grada (Poslovni park) regulirati sva buduća ulaganja. Navodi da su smatrali da su rashodi za subvencije u iznosu 3.124.275,10 kn evidentirani na ispravnom račun (financiranje privatnih dječjih vrtića u iznosu 2.556.000,00 kn na ostalim naknadama iz proračuna u novcu, financiranje prijevoza željeznicom i autobusom u iznosu 524.033,52 kn na računu sufinanciranja cijene prijevoza, financiranje osiguranja usjeva poljoprivrednicima u iznosu 44.241,58 kn na računu ostalih naknada na temelju osiguranja u novcu), te da je rashod za sufinanciranje poslova organizacije i realizacije studija u iznosu 100.000,00 kn knjižen na računu ugovori o djelu jer je s fakultetom zaključen ugovor za usluge sufinanciranja izrade nastavnog plana i programa.**

Prihodi i primici

- 2.1. Prihodi i primici za 2007. planirani su u iznosu 125.315.610,38 kn, a ostvareni su u iznosu 118.242.677,96 kn, što je za 7.072.932,42 kn ili 5,6% manje od plana.**

Dospjela potraživanja ukupno iznose 26.088.272,73 kn i čine 22,1% ukupno ostvarenih prihoda i primitaka. Najveći dio odnosi se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 13.992.563,35 kn, zakup poslovnih prostora i javnih površina u iznosu 3.728.080,77 kn i gradske poreze u iznosu 2.860.256,66 kn, što je više od jednogodišnjeg zaduženja. Potraživanja za najam stanova iznose 627.445,16 kn i veća su od trogodišnjeg zaduženja. Najveći dio potraživanja odnosi se na potraživanja iz ranijih godina. Porezna uprava poduzima mjere naplate poreza na potrošnju, ali nije dostavila Gradu podatke o poduzetim mjerama naplate. Za naplatu drugih potraživanja Grad je upućivao opomene, provodio je ovršne postupke i utužio potraživanja. Upis založnog prava na nekretninama obveznika proveden je samo radi naplate nekih potraživanja za komunalnu naknadu i komunalni doprinos. Za pojedina potraživanja za komunalnu naknadu nisu poduzete mjere naplate te su potraživanja otišla u zastaru. Prema odredbi članka 39. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje je odgovorno za prikupljanje proračunskih prihoda, odgovorno je i za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na računu proračuna u skladu s odgovarajućim zakonima i propisima donesenim na temelju zakona.

Prihodi od spomeničke rente ostvareni su u iznosu 2.041.194,76 kn na temelju odluke gradskog vijeća iz 2004. i odredbi članka 114.a Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. Program korištenja sredstava spomeničke rente nije donesen. Prema odluci gradskog vijeća iz 2004., gradsko vijeće donosi program korištenja sredstava koji pripadaju gradu.

Prihodi od zakupa poslovnih prostora ostvareni su u iznosu 1.209.570,68 kn. Grad koncem 2007. raspolaže sa 79 poslovnih prostora. Davanje u zakup poslovnih prostora u 2007. provedeno je u skladu s odredbama Zakona o zakupu i prodaji poslovnoga prostora.

Ranijih godina dana su pravnoj osobi za telekomunikacije u zakup tri poslovna prostora ukupne površine 42,64 m² bez naknade, te bez odluke poglavarstva i zaključenog ugovora. Natječaj nije proveden. Pravna osoba je financirala ulaganja u poslovne prostore, a visina ulaganja nije utvrđena, što je trebalo utvrditi. Nadalje, zakup nad jednim poslovnim prostorom istekao je u siječnju 2006. Zakupnik je prostor nastavio koristiti uz plaćanje prije ugovorene zakupnine, a bez zaključenog ugovora. Prema odredbi članka 6. Zakona o zakupu i prodaji poslovnoga prostora, poslovni prostor daje se u zakup putem natječaja, predstavničko tijelo određuje uvjete i postupak natječaja, a poglavarstvo, ili od njega ovlašteno tijelo, provodi natječaj i donosi odluku o najpovoljnijoj ponudi. Također, prema odredbi članka 6.a Zakona, zakupodavac može sadašnjem zakupniku koji u potpunosti izvršava obveze iz ugovora o zakupu, najkasnije 60 dana prije isteka roka na koji je ugovor zaključen, ponuditi zaključivanje novog ugovora o zakupu. Ako sadašnji zakupnik ne prihvati ponudu u roku od 30 dana, zakupodavac će raspisati javni natječaj u kojem će početni iznos zakupnine biti onaj koje je ponuđen zakupniku, a prvenstveno pravo imaju osobe iz Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji.

Ranijih godina dano je udrugama i drugim neprofitnim organizacijama 18 poslovnih prostora na korištenje bez naknade, te zakup šest poslovnih prostora na temelju provedenog natječaja, uz utvrđenu zakupninu. Od toga, jedan poslovni prostor dan je na korištenja bez naknade, bez odluke poglavarstva i zaključenog ugovora. Prema odredbi članka 48. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, poglavarstvo upravlja i raspolaže nekretninama i pokretninama u vlasništvu jedinice lokalne samouprave.

Prihodi od zakupa javnih gradskih površina (postavljanje kioska, štandova) ostvareni su u iznosu 164.711,15 kn. Ugovor o zakupu za postavljanje jednog kioska istekao je 2002., a Grad naplaćuje zakupninu u iznosu ugovorenom 2002. Kiosk je postavljen na mjestu koje nije predviđeno planom rasporeda kioska i površinom je veći od veličine propisane odlukama gradskog vijeća i gradskog poglavarstva.

Prihodi od zakupa poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu ostvareni su u iznosu 169.030,52 kn. Grad je u 2003. donio program raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države površine 1 394,71 ha, a koncem 2006. izmjene programa na koje je u siječnju 2007. dobio suglasnost nadležnog ministarstva. Do dana obavljanja revizije (travanj 2008.) nije bilo raspolaganja zemljištem prema navedenom programu. Od 1 394,71 ha raspoloživog zemljišta, u 2007. u zakupu je 611,78 ha, od čega se 388,01 ha odnosi na jednog zakupca. Ustrojena je evidencija o poljoprivrednom zemljištu danom u zakup, a nije ustrojena evidencija s podacima o poljoprivrednom zemljištu koje nije obrađeno u prethodnom vegetativnom periodu i raspoloživo je za davanje u zakup. Odredbom članka 10.a Zakona o poljoprivrednom zemljištu utvrđeno je da se obradivo poljoprivredno zemljište u privatnom i državnom vlasništvu koje nije obrađeno u prethodnom vegetativnom periodu može dati u zakup fizičkoj ili pravnoj osobi najduže na rok od tri godine, uz naknadu zakupnine vlasniku zemljišta, uz odluku predstavničkog tijela. Odluka i natječaj se objavljuje na oglasnoj ploči.

Državni ured za reviziju je naložio poduzimanje mjera naplate potraživanja u skladu s odredbama Zakona o proračunu, te donošenje programa korištenja prihoda od spomeničke rente u skladu s odlukom gradskog vijeća.

Naložio je davanje u zakup poslovnih prostora i javnih površina u skladu s odredbama Zakona o zakupu i prodaji poslovnoga prostora, te odlukama gradskog vijeća i gradskog poglavarstva. Predložio je donošenje kriterija za davanje poslovnih prostora na korištenje udrugama i drugim neprofitnim organizacijama. Također je naložio ustrojavanje evidencije o poljoprivrednom zemljištu u vlasništvu države iz koje bi bili vidljivi podaci o poljoprivrednom zemljištu koje nije obrađeno u prethodnom vegetativnom periodu i raspoloživo je za davanje u zakup.

- 2.2. *Grad je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju i navodi da su nepravilnosti oko upravljanja i raspolaganjima poslovnim prostorima posljedica objektivnih i subjektivnih razloga koji se mogu javiti u postupku upravljanja i raspolaganja poslovnim prostorima Grada (dugogodišnje nerješavanje imovinskih odnosa pojedinih nekretnina, nepravovremeno poduzimanje mjera raskida ugovora i drugo). Vezano za raspolaganje poljoprivrednom zemljištu u vlasništvu države, navodi da Grad ima evidenciju prema Programu raspolaganja poljoprivrednim zemljištem odnosno prema posjedovnom stanju što nije istovjetno stvarnom stanju na terenu, te da se zemljištem može raspolagati nakon utvrđivanja stvarnog stanja odnosno provjerom svake katastarske čestice u zemljišnim knjigama što se obavlja kontinuirano te se sa sve više površina raspolaže u skladu s Programom raspolaganja.*

Rashodi i izdaci

- 3.1. Rashodi i izdaci planirani su u iznosu 125.315.610,38 kn, a izvršeni su u iznosu 113.112.456,53 kn, što je za 12.203.153,85 kn ili 9,7% manje od plana. Višak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima iznosi 5.130.221,43 kn. Preneseni višak prihoda i primitaka prethodne godine iznosi 3.744.942,11 kn, te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 8.875.163,54 kn ili 7,3% ostvarenih prihoda i primitaka u 2007.

Neki rashodi izvršeni su iznad planiranih iznosa za 766.390,04 kn ili 3,8%. Odnose se na pojedine rashode unutar rashoda za zaposlene, materijalnih rashoda, naknada građanima i kućanstvima, drugih rashoda poslovanja i rashoda za nabavu nefinancijske imovine. Prema odredbi članka 14. Zakona o proračunu, ako se tijekom godine, zbog izvanrednih okolnosti povećaju rashodi, proračun se mora uravnotežiti sniženjem predviđenih rashoda, odnosno pronalaženjem novih prihoda.

Trgovačkim društvima u vlasništvu odnosno suvlasništvu Grada doznačena su sredstva putem kapitalnih pomoći u iznosu 11.702.379,71 kn (Komunalac 10.022.593,80 kn, Poslovni park 1.548.800,00 kn, Bjelovarski sajam 130.985,91 kn), što čini 10,6% ukupno ostvarenih prihoda. Sredstva su doznačena za izgradnju komunalne infrastrukture i otplatu kredita. Prema odredbi članka 15. Odluke o izvršavanju proračuna Grada za 2007., kada se sredstva proračuna koriste za sanaciju, dokapitalizaciju ili kao udio u sredstvima pravne osobe Grad postaje suvlasnikom imovine u tim pravnim osobama razmjerno uloženim sredstvima. Grad nije u 2007. poduzeo radnje za realizaciju navedenih odredaba Odluke o izvršavanju proračuna Grada. Za ulaganja u trgovačko društvo Poslovni park temeljni kapital nije povećavan, a za ulaganja u druga trgovačka društva povećan je ranijih godina. Grad nije u 2007. u poslovnim knjigama povećao vrijednost imovine. Kreditne obveze trgovačkog društva Komunalac u iznosu 1.712.577,09 kn financirane su na temelju ugovora.

Za sva druga financiranja nisu zaključeni ugovori kojim bi se utvrdila prava i obveze s osnove uloženi sredstava (način financiranja, odnosi između Grada i trgovačkih društava u pogledu raspolaganja, odnosno vlasništva na imovini koja je izgrađena proračunskim sredstvima i drugo). Postupke javne nabave obvezna su provoditi trgovačka društva.

Rashodi za kulturne manifestacije Grada izvršeni su u iznosu 2.286.111,21 kn. Od toga su sredstva u iznosu 1.070.462,00 kn doznačena turističkoj zajednici, udrugama u kulturi, sportu i drugim udrugama. Programom javnih potreba u kulturi sredstva za kulturne manifestacije nisu planirana prema nositeljima i vrsti manifestacija.

Županija je u 2007. osnovala trgovačko društvo registrirano, među ostalim, za opskrbu pitkom vodom, te građenje, projektiranje i nadzor nad građenjem, te je predložila da sve jedinice lokalne samouprave na području Županije ovlaste navedeno trgovačko društvo da vodi sve poslove oko projektiranja i gradnje vodoopskrbnog sustava na području Županije. Stoga je Grad u travnju 2007. dao ovlaštenje za postupanje u skladu s prijedlogom Županije. Trgovačko društvo Županije je provelo javne natječaje za izradu projektne dokumentacije. U listopadu 2007. zaključilo je ugovor za vodoopskrbno područje Bjelovar i Čazma dužine 424,92 km, u vrijednosti 4.148.000,00 kn, a odnosi se na područje Grada i drugih šest lokalnih jedinica. Rok ispunjenja ugovora je konac lipnja 2009., a dinamika izrade dokumentacije po godinama nije ugovorena. Iz ugovora, odnosno projektnog zadatka koji je u prilogu ugovoru vidljiva je dužina cjevovoda za Grad (135,72 km) i druge lokalne jedinice za koji treba izraditi projektnu dokumentaciju, a nije vidljiva vrijednost projektne dokumentacije koja se odnosi na Grad i druge lokalne jedinice, te nisu utvrđeni izvori financiranja i imovinsko-pravni odnosi. U 2007. dan je predujam trgovačkom Županije i evidentirana su potraživanja.

Trgovačkim društvima u vlasništvu odnosno suvlasništvu Grada doznačena su sredstva za podmirenje obveza po kreditima za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 1.843.563,00 kn. Od toga, sredstva u iznosu 1.712.577,09 kn doznačena su na temelju ugovora o prijenosima sredstava za otplatu kredita. Koncem 2007. kreditne obveze trgovačkih društava za koje Grad trgovačkim društvima doznačuje sredstva iznose 20.278.031,70 kn (za glavnice). Navedene kreditne obveze nisu evidentirane u poslovnim knjigama Grada (izvanbilančno), što je trebao učiniti s obzirom da Grad svake godine trgovačkim društvima doznačuje sredstva za otplatu kredita. Grad je odgodio početak otplate kredita za rekonstrukciju i dogradnju zgrade stare vojarnje, a trgovačko društvo u vlasništvu Grada za proširenje vodoopskrbnog sustava, te je Grad platio interkalarnu kamatu, što poskupljuje navedena ulaganja. Grad je do konca 2007. platio interkalarnu kamatu za svoj kredit u iznosu 3.310.269,06 kn, od čega u 2007. u iznosu 1.307.474,78 kn, te za kredit trgovačkog društva u iznosu 2.811.814,44 kn, od čega u 2007. u iznosu 747.727,64 kn.

Državni ured za reviziju je naložio izvršavati rashode unutar planiranih iznosa u skladu s odredbama Zakona o proračunu. Vezano za prijenose sredstava trgovačkim društvima putem kapitalnih pomoći, Državni ured za reviziju je predložio zaključivanje ugovora kojim bi se utvrdila prava i obveze s osnove uloženi sredstava (način financiranja, odnosi između Grada i trgovačkih društava u pogledu raspolaganja, odnosno vlasništva na imovini koja je izgrađena proračunskim sredstvima i drugo), te postupanje u skladu s odredbama Odluke o izvršavanju proračuna Grada.

Naložio je donijeti godišnji program kulturnih i gospodarskih manifestacija Grada prema nositeljima i vrsti manifestacija, te je predložio u suradnji sa Županijom, turističkim zajednicama i drugim nositeljima manifestacija utvrditi nosioce aktivnosti i izvore financiranja. Također je naložio utvrditi dinamiku izrade i vrijednost projektne dokumentacije za distributivni vodoopskrbni cjevovod koja se odnosi na Grad kao i izvore financiranja, te je predložio urediti imovinsko pravne odnose za imovinu koju Grad financira. Naložio je u poslovnim knjigama (izvanbilančno) evidentirati kreditne obveze trgovačkih društava u vlasništvu odnosno suvlasništvu Grada za koje se Grad obvezao doznačivati sredstva za otplatu kredita.

3.2. Grad je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju.

Postupci javne nabave

- 4.1. Planove javne nabave za 2007. i njihove izmjene donijelo je poglavarstvo po upravnim odjelima, te pojedinačno za neke robe, radove i usluge. Za nabavu roba, radova i usluga u vrijednosti 3.766.203,94 kn, pojedinačne vrijednosti ispod 200.000,00 kn, nisu provedeni propisani postupci nabave, već je nabava obavljena izravnim ugovaranjem. Odnosi se na robe u vrijednosti 1.317.443,43 kn (promidžbeni materijal 481.237,77 kn, robe za reprezentaciju 277.885,66 kn, uredska oprema, namještaj i druga oprema 197.674,75 kn, sitan inventar 130.955,68 kn, uredski materijal 125.020,14 kn, računalna oprema 67.854,78 kn, materijal i sredstva za čišćenje 36.814,65 kn), radove (dodatna ulaganja na građevinskim objektima Grada) u vrijednosti 570.327,71 kn, te usluge u vrijednosti 1.878.432,80 kn (usluge tekućeg i investicijskog održavanja građevinskih objekata, opreme i drugo 1.009.693,27 kn, usluge čuvanja imovine i osoba 320.616,00 kn, geodetsko-katastarske usluge 197.846,80 kn, usluge prijevoza 149.812,68 kn, usluge tjelesne zaštite 96.136,00 kn, usluge vatrometa 36.600,00 kn, premije osiguranja 36.532,15 kn, usluge pranje rublja za odmaralište 31.195,90 kn). Prema odredbi članka 7. Zakona o javnoj nabavi, naručitelj mora primijeniti odredbe navedenog Zakona na nabavu istovrsnih roba, usluga i radova, a nabavu manje vrijednosti od 200.000,00 kn u proračunskoj i poslovnoj godini naručitelji obavljaju na temelju odredaba Uredbe o postupku nabave robe, radova i usluga male vrijednosti.

Državni ured za reviziju je naložio kod nabave roba, radova i usluga postupanje u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

- 4.2. ***Grad je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navodi da je smatrao da je nabava izvršena u skladu s propisima o javnoj nabavi jer se radi o nabavi različite robe pojedinačne vrijednosti manje od 20.000,00 kn, a odnosi se na računalnu opremu (nabava računala za podršku programu kontrole ulazaka i izlazaka zaposlenika, povećanja memorija servera i kvarova), uredsku opremu i namještaj (kamere za zgradu gradske uprave, ovlaživač zraka za arhivu, komunikacijsku opremu, telefone, uredski namještaj i drugo), te geodetsko-katastarske usluge koje na početku godine nije moguće planirati jer se obavljaju samo zbog prodaje nekretnina, cijepanja čestica, formiranja ulica i drugo.***

Vezano za nabavu uredskog materijala i materijala za čišćenje Grad je također smatrao da je nabava izvršena u skladu s propisima o javnoj nabavi jer je materijal koji je nabavljen iznad ugovorene vrijednosti nabavljen do visine planirane proračunom, dio navedenog materijala nabavljen je do visine planirane planom javne nabave, a dio iznad plana javne nabave zbog povećanja opsega poslova i jer su do donošenja provedbenih akata vezanih za primjenu Zakona o javnoj nabavi morali osigurati nesmetano obavljanje poslova.

Proračun Grada donesen je u skladu sa zakonskim propisima. Sredstva proračuna korištena su za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Grada koji se odnose na nabavu nefinancijske imovine, komunalne djelatnosti, kulturu, tehničku kulturu, šport, socijalnu skrb, brigu o djeci i protupožarnu zaštitu. Prihodi su utrošeni za propisane namjene. Neka imovina nije evidentirana u poslovnim knjigama, a pri nabavi roba, radova i usluga u nekim slučajevima nisu provedeni propisani postupci nabave.

Izvješće o obavljenoj reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 9. lipnja 2008.

GRAD ČAZMA**I. MIŠLJENJE**

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja grada Čazma (dalje u tekstu: Grad) za 2007., o čemu je izraženo uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Sljedeći postupci i učinci su utjecali na izražavanje mišljenja:
  - U poslovnim knjigama rashodi su više evidentirani za 81.565,52 kn, a manje su evidentirane obveze za 199.701,80 kn i ulaganja na računima nefinancijske imovine za isti iznos.
  - Trgovačkim društvima u vlasništvu Grada doznačeno je 432.044,44 kn putem tekućih i kapitalnih pomoći, a nema dokumentacije na temelju koje su sredstva doznačena odnosno dokumentacije o korištenju sredstava, te nije vidljivo na što se doznačena sredstva odnose.
  - Trgovačkom društvu u vlasništvu Grada doznačena su sredstva za komunalnu infrastrukturu putem kapitalnih pomoći u iznosu 764.974,48 kn, na temelju ugovora o zajedničkom ulaganju. Ugovorom nije utvrđena ukupna vrijednost ulaganja, te obveze drugih sudionika financiranja izgradnje navedene komunalne infrastrukture. Odluka o utvrđivanju statusa doznačenih sredstava nije donesena.
  - Grad ima sedam mjesnih odbora, a na žiro račune šest mjesnih odbora doznačio je sredstva u iznosu 347.782,06 kn. Način financiranja mjesnih odbora nije utvrđen. Sredstva su utrošena za obavljanje komunalnih poslova, održavanje građevinskih objekata, te za namjene koje nisu utvrđene Statutom Grada (dotacije, sufinanciranja) i drugo. Mjesni odbori su povjerovali komunalne poslove i druge usluge izravnim ugovaranjem umjesto na temelju odredbi Zakona o komunalnom gospodarstvu i na temelju provedenih postupaka javne nabave.
  - Za nabavu roba, radova i usluga u vrijednosti 280.737,91 kn nisu provedeni propisani postupci nabave već je nabava obavljena izravnim ugovaranjem. Odnose se na nabavu robe i usluge za obilježavanje dana Grada u vrijednosti 162.809,23 kn, usluge božićnog uređenja Grada u vrijednosti 40.983,26 kn, grafičke i tiskarske usluge u vrijednosti 36.945,42 kn, te na izgradnju mrtvačnice u vrijednosti 40.000,00 kn.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2007.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	21.030.000,00	17.578.393,00	83,6
2.	Rashodi i izdaci	21.030.000,00	17.034.563,00	81,0
3.	Višak prihoda	0,00	543.830,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			33.426.491,00
5.	Financijska imovina			9.077.938,00
6.	Obveze			3.733.903,00
7.	Broj zaposlenika			15

Nefinancijska imovina se odnosi na vrijednost neproizvedene dugotrajne imovine (zemljišta) u iznosu 11.334.344,00 kn, građevinskih objekata u iznosu 9.183.094,00 kn, opreme u iznosu 162.399,00 kn, nefinancijske imovine u pripremi u iznosu 11.798.654,00 kn, te umjetničkih slika u iznosu 948.000,00 kn.

Financijska imovina se odnosi na novčana sredstva u iznosu 288.107,00 kn, dane zajmove u iznosu 757.717,00 kn, dionice i udjele u glavnici u iznosu 5.000,00 kn, potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 2.690.417,00 kn i potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 5.336.697,00 kn.

Obveze se odnose na obveze za primljene zajmove u iznosu 1.984.629,00 kn, obveze za rashode poslovanja u iznosu 1.579.229,00 kn, te obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 170.045,00 kn.

III. NALAZ**Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2006.**

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Grada za 2006., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Gradu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2007. je utvrđeno u kojim slučajevima je postupljeno i u kojima nije postupljeno prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalozi i preporuke prema kojima je postupljeno:

1. Utvrđeni su imovinsko pravni odnosi s trgovačkim društvom u vlasništvu Grada za imovinu čiju izgradnju financira Grad putem kapitalnih pomoći.

Nalozi i preporuke prema kojima nije postupljeno:

1. Trgovačkim društvima u vlasništvu Grada doznačavane su tekuće donacije bez dokumentacije iz koje bi bilo vidljivo na što se doznačena sredstva odnose.

Grad je i nadalje u obvezi postupati po danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2007.

Računovodstveno poslovanje

- 1.1. Pojedini rashodi te pripadajuće obveze nisu evidentirani u poslovnim knjigama prema modificiranom računovodstvenom načelu, na temelju nastanka poslovnog događaja, već su iskazani po plaćanju obveza. U poslovnim knjigama za 2007., evidentirani su rashodi u iznosu 281.267,32 kn koji su nastali u 2006. (održavanje javnih površina 170.286,54 kn, nerazvrstanih cesta 99.351,31 kn, čišćenje javnih površina 11.629,47 kn), a nisu evidentirani rashodi koji su nastali u 2007. u iznosu 199.701,80 kn što se odnose na izgradnju semafora. Stoga su u poslovnim knjigama za 2007. više evidentirani rashodi za 81.565,52 kn, a manje su evidentirane obveze za 199.701,80 kn i ulaganja na računima nefinancijske imovine u istom iznosu. Prema odredbi članka 21. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, rashodi se iskazuju prema modificiranom računovodstvenom načelu, na temelju nastanka poslovnog događaja (obveze) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju, a odredbom članka 59. navedenog Pravilnika propisano je da se istovremeno s evidencijom obveza i rashoda evidentira nabavljena imovina zaduženjem odgovarajućeg računa nefinancijske imovine i odobrenjem odgovarajućeg računa vlastitih izvora.

Analitička evidencija dugotrajne nefinancijske imovine ne sadrži podatke o površini i druge potrebne podatke za građevinske objekte i zemljišta, te podaci o građevinskim objektima i zemljištu evidentirani u analitičkoj evidenciji nisu usporedivi s podacima u zemljišnim knjigama odnosno podacima o vlasništvu. Odredbom članka 8. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu proračun i proračunski korisnici obvezno vode, među ostalim, analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim potrebnim podacima.

Rashodi za nabavu roba i usluga za obilježavanje dana Grada u iznosu 204.569,49 kn, te tekuće donacije udruzi vinogradara i pčelarskoj udruzi u iznosu 61.000,00 kn nisu evidentirani u poslovnim knjigama na računima utvrđenim računskim planom proračuna. Prema odredbi članka 5. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici obvezni su voditi knjigovodstvo prema rasporedu računa iz računskog plana koji je sastavni dio ovog Pravilnika.

Trgovačkim društvima u vlasništvu Grada doznačena su sredstva u iznosu 432.044,44 kn putem tekućih i kapitalnih pomoći (trgovačkom društvu registriranom za računovodstvene poslove 220.000,00 kn, razvojnoj agenciji 127.200,00 kn, komunalnom društvu 84.844,40 kn). Grad nema dokumentaciju na temelju koje su sredstva doznačena odnosno dokumentaciju o korištenju sredstava, te nije vidljivo na što se doznačena sredstva odnose.

Prema odredbi članka 55. Zakona o proračunu, svaki rashod i izdatak iz proračuna mora se temeljiti na urednoj knjigovodstvenoj ispravi kojom se dokazuje obveza plaćanja, a odgovorna osoba mora prije isplate provjeriti i potpisati pravni temelj i visinu obveze koja proizlazi iz knjigovodstvene isprave.

Državni ured za reviziju je naložio, priznavanje rashode na temelju nastanka poslovnog događaja (obveze) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju, evidentirati ulaganja na računima nefinancijske imovine, evidentirati rashode na propisanim računima, te voditi analitičku evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Naložio je rashode izvršavati na temelju urednih knjigovodstvenih isprava u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

- 1.2. *Grad je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju i u očitovanju navodi da je osnovao trgovačka društva u svrhu pružanja knjigovodstvenih usluga korisnicima proračuna odnosno razvoja poduzetništva i poduzetničkih zona, te se obvezao financirati plaće zaposlenicima i materijalne troškove, a trgovačka društva je obvezao da ponude svoje usluge na tržištu. Grad navodi da je u prijedlogu izmjena i dopuna proračuna za 2008. planirano financiranje trgovačkih društava od strane korisnika njihovih usluga. Vezano za evidentiranje rashoda za izgradnju semafora navodi da je izvoditelj radova u prosincu 2007. ispostavio okončanu situaciju u iznosu 199.701,80 kn koju je Grad vratio izvoditelju jer nije bila u skladu s ugovorom prema kojem je izvoditelj trebao u 2007. ispostaviti privremenu situaciju u vrijednosti 90.000,00 kn, a u 2008. okončanu situaciju za preostali iznos. Navodi da nakon povrata okončane situacije izvoditelj nije ispostavio privremenu situaciju nego je koncem siječnja 2008. dostavio istu okončanu situaciju na ukupan iznos, koja je evidentirana u poslovnim knjigama za 2008.***

Prihodi i primici

- 2.1.** Prihodi i primici planirani su u iznosu 21.030.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 17.578.391,19 kn, što je za 3.451.608,81 kn ili 16,4% manje od plana.

Prihodi od zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države ostvareni su u iznosu 522.670,71 kn u skladu s odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu. Grad je u 2002. donio programom raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države površine 3 508,57 ha, a u 2003. i 2006. izmjene programa. Do konca 2007. prodano je 416,59 ha u skladu s programom, a u zakupu je 1 707,75 ha na temelju napatka nadležnog ministarstva i ugovora koje je ranijih godina zaključila Županija. Nije ustrojena evidencija o preostalom poljoprivrednom zemljištu u vlasništvu države površine 1 384,23 ha (koje je u programu raspolaganja), iz koje bi bili vidljivi podaci o zemljištu koje je eventualno korišteno i o korisnicima toga zemljišta, zatim o zemljištu koje nije korišteno, a raspoloživo je za davanje u zakup te drugi podaci. Odredbom članka 10.a Zakona o poljoprivrednom zemljištu utvrđeno je da se obradivo poljoprivredno zemljište u privatnom i državnom vlasništvu koje nije obrađeno u prethodnom vegetativnom periodu može dati u zakup fizičkoj ili pravnoj osobi najduže na rok od tri godine, uz naknadu zakupnine vlasniku zemljišta, uz odluku predstavničkog tijela. Odluka i natječaj se objavljuje na oglasnoj ploči.

Državni ured za reviziju je naložio ustrojavanje evidencije o svim oblicima korištenja poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države.

- 2.2. *Grad je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navodi da i za poljoprivredno zemljište u vlasništvu države površine 1 384,23 ha imaju važeće posjedovne listove iz Ureda za katastar, da je navedeno zemljište više od 20 godina izvan funkcije poljoprivredne obrade i nije za poljoprivrednu proizvodnju jer se radi o površinama koje su zarasle grmljem, raslinjem, šikarama i šumama, podvodne su ili naplavne vododerine ili su na nepristupačnom terenu koje nitko ne koristi (osim nepovlasnog, a to nije u nadležnosti Grada).*

Rashodi i izdaci

- 3.1. Rashodi i izdaci proračuna planirani su u iznosu 21.030.000,00 kn, a izvršeni su u iznosu 17.034.562,83 kn, što je za 3.995.437,17 kn ili 19,0% manje od plana. Višak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima iznosi 543.828,36 kn. Manjak prihoda i primitaka iz ranijih godina iznosio je 1.550.356,07 kn, te manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 1.006.527,71 kn.

Trgovačkom društvu u vlasništvu Grada doznačena su sredstva za komunalnu infrastrukturu putem kapitalnih pomoći u iznosu 764.974,48 kn (izgradnja kolektora 350.000,00 kn, izgradnja vodovoda 315.000,00 kn, sanacija kanalizacije 99.974,48 kn). Kapitalne pomoći doznačene su na temelju ugovora o zajedničkom ulaganju zaključenog početkom siječnja 2007. i dopunama ugovora iz prosinca 2007. Ugovorom je za svako ulaganje utvrđen iznos sredstva koji je Grad obvezan doznačiti trgovačkom društvu, te da će trgovačko društvo priznati Gradu vlasništvo na dijelu kapitalnih objekata, za izvršena ulaganja, a suvlasnički udio Grada utvrdit će se po završetku izgradnje odnosno rekonstrukcije objekata, nakon što se utvrdi ukupna vrijednost ulaganja i udio Grada u ukupnim ulaganjima. Ugovorom nije utvrđena ukupna vrijednost ulaganja, te obveze drugih sudionika financiranja izgradnje navedene komunalne infrastrukture. Odluka o utvrđivanju statusa doznačenih sredstava nije donesena.

Grad ima sedam mjesnih odbora, a na žiro račune šest mjesnih odbora doznačio je sredstva u iznosu 347.782,06 kn, na temelju usmenih zahtjeva mjesnih odbora. Grad nije utvrdio način financiranja mjesnih odbora. Predstavničko tijelo Grada nije odlučilo koliko će sredstava i za koje poslove namijeniti svakom mjesnom odboru. Prema odredbi članka 59. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, Statutom općine, odnosno grada, u skladu sa zakonom, utvrdit će se, među ostalim, program rada mjesnog odbora i način financiranja njihove djelatnosti.

Grad nema financijske planove i programe rada mjesnih odbora. Prema odredbi članka 83. Statuta Grada, vijeće mjesnog odbora donosi godišnji program rada mjesnog odbora kojim programira aktivnosti, zadatke, nositelje, rokove i sredstva, kao i način njihovog osiguravanja za izvršavanje određenih poslova u interesu za život i rad građana, a jedan primjerak programa rada dostavlja se gradskom poglavarstvu. Prema izvješćima o utrošku proračunskih sredstava, mjesni odbori su sredstva utrošili za obavljanje komunalnih poslova, održavanje građevinskih objekata, te za namjene koje nisu utvrđene Statutom Grada (dotacije, sufinanciranja) i drugo. Mjesni odbori su povjerovali komunalne poslove i druge usluge izravnim ugovaranjem umjesto na temelju odredbi Zakona o komunalnom gospodarstvu odnosno provedenih postupaka javne nabave.

Županija je u 2007. osnovala trgovačko društvo registrirano, među ostalim, za opskrbu pitkom vodom, te građenje, projektiranje i nadzor nad građenjem, te je predložila da sve jedinice lokalne samouprave na području Županije ovlaste navedeno trgovačko društvo da vodi sve poslove oko projektiranja i gradnje vodoopskrbnog sustava na području Županije. Stoga je Grad u travnju 2007. dao ovlaštenje za postupanje u skladu s prijedlogom Županije. Trgovačko društvo Županije je provelo javne natječaje za izradu projektne dokumentacije. U listopadu 2007. zaključilo je ugovor za vodoopskrbno područje Bjelovar i Čazma dužine 424,92 km, u vrijednosti 4.148.000,00 kn, a odnosi se na područje Grada i drugih šest lokalnih jedinica. Rok ispunjenja ugovora je konac lipnja 2009., a dinamika izrade dokumentacije po godinama nije ugovorena. Iz ugovora, odnosno projektnog zadatka koji je u prilogu ugovoru vidljiva je dužina cjevovoda za Grad (72,5 km) i druge lokalne jedinice za koji treba izraditi projektnu dokumentaciju, a nije vidljiva vrijednost projektne dokumentacije koja se odnosi na Grad i druge lokalne jedinice, te nisu utvrđeni izvori financiranja i imovinsko-pravni odnosi. U 2007. dan je predujam trgovačkom društvu Županije. U 2007. usluge projektiranja nisu obavljene. Trgovačko društvo vratilo je Gradu predujam u listopadu 2007.

Državni ured za reviziju je naložio utvrditi ukupnu vrijednost ulaganja i obveze drugih sudionika financiranja izgradnje navedene komunalne infrastrukture, te je predložio donijeti odluku o utvrđivanju statusa doznačenih sredstava trgovačkom društvu putem kapitalnih pomoći. Naložio je utvrditi način financiranja djelatnosti mjesnih odbora u skladu s odredbama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, pribaviti financijske planove i programe rada mjesnih odbora u skladu s odredbama Statuta Grada. Također je naložio sredstva doznačavati mjesnim odborima za namjene utvrđene Statutom Grada, te komunalne djelatnosti povjeravati u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, a druge nabave na temelju provedenih postupaka javne nabave. Nadalje, naložio je utvrditi dinamiku izrade i vrijednost projektne dokumentacije za distributivni vodoopskrbni cjevovod koja se odnosi na Grad, te izvore financiranja i predlaže se urediti imovinsko-pravne odnose za imovinu koju financira Grad.

- 3.2. *Grad je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju i navodi da se kapitalne donacije odnose na izgradnju i održavanje komunalne infrastrukture koja će zbog nedostatka sredstava trajati godinama te stoga u ugovorima nije utvrđena vrijednost ulaganja. Vezano za financiranje mjesnih odbora Grad navodi da se sredstva komunalne naknade troše po područjima mjesnih odbora na temelju programa održavanja komunalne infrastrukture u čijoj izradi su sudjelovali članovi mjesnih odbora. Preostala sredstva potrebna mjesnim odborima doznačuju se na temelju pisanih zahtjeva mjesnih odbora, a obzirom da mjesni odbori imaju problema sa sastavljanjem programa rada, Grad je dogovorio da trgovačko društvo u vlasništvu Grada i stručne gradske službe pomognu mjesnim odborima izraditi programe za naredno razdoblje.***

Postupci javne nabave

- 4.1.** Za nabavu roba, radova i usluga u vrijednosti 280.737,91 kn nisu provedeni propisani postupci nabave već je nabava obavljena izravnim ugovaranjem. Odnose se na nabavu dijela robe i usluga za obilježavanje dana Grada u vrijednosti 162.809,23 kn, usluge božićnog uređenja Grada u vrijednosti 40.983,26 kn, grafičke i tiskarske usluge u vrijednosti 36.945,42 kn, pojedinačne vrijednosti ispod 200.000,00 kn, te na izgradnju mrtvačnice u vrijednosti 40.000,00 kn.

Prema odredbi članka 7. Zakona o javnoj nabavi, naručitelj mora primijeniti odredbe navedenog Zakona na nabavu istovrsnih roba, usluga i radova, a nabavu manje vrijednosti od 200.000,00 kn u proračunskoj i poslovnoj godini naručitelji obavljaju na temelju odredaba Uredbe o postupku nabave robe, radova i usluga male vrijednosti.

Za zajedničko ulaganje u izgradnju tržnice u Čazmi, Grad je početkom lipnja 2007. proveo javno nadmetanje. Na nadmetanje je pristigla jedna ponuda. Na temelju odluke gradskog poglavarstva s jedinim ponuditeljem Grad je zaključio ugovor o zajedničkom ulaganju. Prema odredbi članka 64. Zakona o javnoj nabavi, nadmetanje ili dio nadmetanja mora biti poništeno odlukom naručitelja ako nisu pristigle najmanje dvije prihvatljive ponude.

Za nabavu usluga izrade urbanističkog plana uređenja stambene zone u vrijednosti 341.600,00 kn nije objavljena obavijest o zaključenju ugovora s dobavljačem u oglasniku javne nabave.

Državni ured za reviziju je naložio kod nabave roba, radova i usluga postupanje u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

- 4.2. *Grad je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju i navodi da istovrsna roba, usluge i radovi nabavljeni u 2007. nisu prelazili 20.000,00 kn (bez porezana dodanu vrijednost), a mrtvačnicu gradi trgovačko društvu u vlasništvu Grada (registrirano je za te poslove) kojem su povjerena groblja na upravljanje i održavanje, te su smatrali da nisu prekršili propise o javnoj nabavi. Vezano za zajedničko ulaganje na izgradnji tržnice Grad navodi da su se odlučili za zaključivanje ugovora s jedinim ponuditeljem jer su smatrali kako novo nadmetanje ne jamči uspješan završetak postupka, a rokovi za početak gradnje bi u međuvremenu protekli.*

Proračun Grada donesen je u skladu sa zakonskim propisima. Sredstva proračuna korištena su za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Grada koji se odnose na nabavu nefinancijske imovine, komunalne djelatnosti, kulturu, šport, socijalnu skrb, brigu o djeci te protupožarnu zaštitu. Prihodi su utrošeni za propisane namjene. Komunalne djelatnosti obavljene su u skladu s propisima. Pri nabavi roba, radova i usluga u nekim slučajevima nisu provedeni propisani postupci nabave.

Izvješće o obavljenoj reviziji uručeno je zakonskom predstavniku 14. srpnja 2008.

GRAD DARUVAR**I. MIŠLJENJE**

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija finansijskih izvještaja i poslovanja grada Daruvara (dalje u tekstu: Grad) za 2007., o čemu je izraženo uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Sljedeći postupci i učinci su utjecali na izražavanje mišljenja:
  - U poslovnim knjigama nije evidentiran dio građevinskih objekata i zemljišta, prihodi posebnog računa Grada u iznosu 510.269,42 kn, rashodi u iznosu 262.397,60 kn i novčana sredstva na posebnom računu u iznosu 247.871,82 kn, te ulaganja zakupnika u poslovni prostor u iznosu 431.896,08 kn, prihodi od zakupa u iznosu 45.851,76 kn i obveze s osnove ulaganja u iznosu 386.044,32 kn. Trgovačkom društvu u vlasništvu Grada doznačena su sredstva za Poduzetnički centar u iznosu 99.768,00 kn, a nema dokumentacije o korištenju sredstava te nije vidljivo na što se doznačena sredstva odnose.
  - Poljoprivredno zemljište u vlasništvu države površine 32 ha 21a 26 m² dano je u zakup bez odluke predstavničkog tijela i javnog natječaja, a zemljište u vlasništvu Grada površine 2 ha 24 a 91m² dano je u zakup bez natječaja i odluke poglavarstva, te bez zaključenog ugovora.
  - Usluge održavanja nerazvrstanih cesta obavljene su u vrijednosti 59.674,36 kn, a usluge održavanja i čišćenja javnih površina u vrijednosti 89.441,87 kn. Izvoditelji navedenih radova odabrani su prema odlukama zakonskog predstavnika i izravnim ugovaranjem umjesto prema odlukama gradskog vijeća. Program održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži opseg poslova održavanja.
  - Rashodi za izgradnju i usluge nadzora športsko rekreacijskog centra izvršeni su u iznosu 24.479.077,28 kn, a rashodi za sanaciju odlagališta otpada Cerik u iznosu 3.223.587,94 kn. Grad je za navedene radove doznačio sredstva komunalnom društvu u većinskom vlasništvu Grada, a odnosi u pogledu raspolaganja (vlasništva) navedenom imovinom koja je izgrađena proračunskim sredstvima nisu uređeni.
  - Plan javne nabave za 2007. donesen je u lipnju 2007. umjesto prije razdoblja na koje se odnosi. Planom nabave nisu obuhvaćene robe, radovi i usluge u vrijednosti 1.258.079,00 kn, a u nekim slučajevima nije usuglašen s proračunom. Za nabavu roba, radova i usluga u vrijednosti 778.717,38 kn, pojedinačne vrijednosti ispod 200.000,00 kn nisu provedeni propisani postupci nabave, već je nabava obavljena izravnim ugovaranjem. Odnose se na nabavu dugotrajne nefinancijske imovine u vrijednosti 430.376,20 kn od komunalnog društva u većinskom vlasništvu Grada, te nabavu usluga u vrijednosti 321.907,44 kn i roba u vrijednosti 26.433,74 kn.

- Pučkom otvorenom učilištu doznačena su sredstva za trgovačko društvo u vlasništvu Pučkog otvorenog učilišta u iznosu 646.871,52 kn za rekonstrukciju i održavanje odmarališta, športske dvorane i doma za mlade, koji su u vlasništvu Grada, a kojima upravlja trgovačko društvo, umjesto da je Grad odabrao izvoditelje radova na temelju provedenih postupaka javne nabave.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2007.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	54.899.311,00	54.863.908,00	99,9
2.	Rashodi i izdaci	54.899.311,00	53.510.189,00	97,5
3.	Višak prihoda	0,00	1.353.719,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			85.766.807,00
5.	Financijska imovina			37.898.470,00
6.	Obveze			20.693.290,00
7.	Broj zaposlenika			24

Nefinancijska imovina se odnosi na vrijednost neproizvedene dugotrajne imovine u iznosu 1.513.319,00 kn, građevinskih objekata u iznosu 32.024.311,00 kn, opreme u iznosu 1.686.351,00 kn, prijevoznih sredstava u iznosu 579.979,00 kn, nefinancijske imovine u pripremi u iznosu 49.669.834,00 kn, te druge imovine u iznosu 293.013,00 kn.

Financijska imovina se odnosi na novčana sredstva u iznosu 6.592.304,00 kn, dane zajmove u iznosu 5.057.468,00 kn, dionice i udjele u glavnici u iznosu 17.728.548,00 kn, potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 3.244.669,00 kn, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 5.262.330,00 kn i druga potraživanja u iznosu 13.151,00 kn.

Obveze se odnose na obveze za rashode poslovanja u iznosu 1.027.273,00 kn, nabavu nefinancijske imovine u iznosu 6.911.238,00 kn i za primljene zajmove u iznosu 12.754.779,00 kn.

III. NALAZ**Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2006.**

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Grada za 2006., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Gradu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2007. je utvrđeno da nije postupljeno prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalozi i preporuke prema kojima nije postupljeno:

1. Neki rashodi nisu u poslovnim knjigama evidentirani na računima propisanim računskim planom.

2. Pojedine komunalne djelatnosti nisu povjerene u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
3. Program održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži opseg poslova održavanja.
4. Za imovinu koju Grad financira nisu utvrđeni imovinsko pravni odnosi.
5. Za neke robe, radove i usluge nisu provedeni zakonom propisani postupci nabave.

Grad je i nadalje u obvezi postupati po danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2007.

Računovodstveno poslovanje

- 1.1. U poslovnim knjigama nisu evidentirani prihodi posebnog računa Grada u iznosu 510.269,42 kn, rashodi u iznosu 262.397,60 kn, te novčana sredstva na posebnom računu koja koncem 2007. iznose 247.871,82 kn. Također, na računima nefinancijske imovine i rashoda nisu evidentirana ulaganja zakupnika u poslovni prostor u poduzetničkom centru u iznosu 431.896,08 kn, prihodi od zakupnine u iznosu 45.851,76 kn, te obveze s osnove ulaganja koje koncem godine iznose 386.044,32 kn. Nadalje, u poslovnim knjigama nije evidentiran dio građevinskih objekata i dio zemljišta niti je utvrđena njihova vrijednost. U analitičkoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine također nije evidentiran dio građevinskih objekata i zemljišta, a dio koji je evidentiran ne sadrži podatke o površini, katastarskoj čestici, vrijednosti i druge potrebne podatke, te podaci u analitičkoj evidenciji nisu usporedivi s podacima u zemljišnim knjigama. Prema odredbi članka 5. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Odredbom članka 8. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu proračun i proračunski korisnici obvezno vode, među ostalim, analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim potrebnim podacima.

Neki rashodi nisu evidentirani u poslovnim knjigama na računima utvrđenim računskim planom proračuna. Odnose se na rashode za javnu vatrogasnu postrojbu u iznosu 2.509.259,48 kn, održavanje i nabavu nefinancijske imovine dječjih vrtića u iznosu 342.692,32 kn, protokol u iznosu 251.408,80 kn, nabavu namještaja u iznosu 47.153,00 kn, usluge izrade platoa u iznosu 28.606,56 kn, subvencioniranje željezničkih karata u iznosu 32.037,14 kn, te prijenosi sredstava udruzi vinogradara u iznosu 49.279,00 kn i crkvi u iznosu 25.000,00 kn. Prema odredbi članka 5. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici obvezni su voditi knjigovodstvo prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio ovog Pravilnika.

Grad je obavio popis imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, osim što podaci o popisu nefinancijske imovine u popisne liste nisu uneseni u novčanim izrazima, a u nekim slučajevima nisu uneseni pojedinačno.

Prema odredbi članka 15. stavka 3. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste.

Trgovačkom društvu za upravljanje stambenim zgradama u vlasništvu Grada doznačena su sredstva za poduzetnički centar u iznosu 99.768,00 kn. Dokumentacije o korištenju sredstava nema, te nije vidljivo na što se doznačena sredstva odnose. S obzirom da su trgovačka društva osnovana s namjerom ostvarivanja dobiti, Grad može doznačavati sredstva trgovačkim društvima na temelju računa za nabavu roba, radova i usluga, te za kapitalnu pomoć, na temelju uredne dokumentacije. Prema odredbi članka 55. Zakona o proračunu, svaki rashod i izdatak iz proračuna mora se temeljiti na urednoj knjigovodstvenoj ispravi kojom se dokazuje obveza plaćanja, a odgovorna osoba mora prije isplate provjeriti i potpisati pravni temelj i visinu obveze koja proizlazi iz knjigovodstvene isprave.

Državni ured za reviziju je naložio utvrđivanje vrijednosti cjelokupne imovine i njeno evidentiranje u poslovnim knjigama, evidentiranje prihoda i rashoda u poslovnim knjigama, te unos podataka u popisne liste u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Naložio je doznačavanje sredstava trgovačkim društvima, odnosno unos podataka u poslovne knjige na temelju urednih knjigovodstvenih isprava u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

- 1.2. *Grad je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju i u očitovanju naveo da su nedostaci u poslovanju rezultat prevelikog obima aktivnosti, te da je vrijednost investicija Grada u 2007. najveća u županiji, a u Gradskoj upravi ima samo osamnaest zaposlenih. Navodi da će tijekom 2008. evidentirati rashode prema računskom planu, te da prihodi i rashodi posebnog računa nisu evidentirani u poslovnim knjigama jer su transakcije obavljane u prosincu 2007., a izmjene proračuna za 2007. nije bilo moguće donijeti.***

Prihodi i primici

- 2.1.** Prihodi i primici za 2007. planirani su u iznosu 54.899.311,00 kn, a ostvareni su u iznosu 54.863.907,35 kn, što je za 35.403,35 kn ili 0,1% manje od plana.

Poljoprivredno zemljište u vlasništvu države površine 32 ha 21a 26 m² dano je u zakup koncem studenoga 2007. do okončanja javnog natječaja za zakup poljoprivrednog zemljišta, a bez odluke predstavničkog tijela i javnog natječaja. Prema odredbi članka 10.a Zakona o poljoprivrednom zemljištu, obradivo poljoprivredno zemljište u privatnom i državnom vlasništvu koje nije obrađeno u prethodnom vegetativnom periodu može se dati u zakup fizičkoj ili pravnoj osobi najduže na rok od tri godine, uz naknadu zakupnine vlasniku zemljišta, uz odluku predstavničkog tijela. Odluka i natječaj se objavljuje na oglasnoj ploči, natječajni postupak provodi općinsko vijeće, odnosno gradsko vijeće.

Zemljište u vlasništvu Grada površine 2 ha 24 a 91m² dano je u zakup u 2007. do konca godine bez natječaja i odluke poglavarstva, te bez zaključenog ugovora.

Prema odredbi članka 391. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, nekretninu u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i jedinica lokalne uprave i samouprave poglavarstva tih jedinica mogu otuđiti ili njom na drugi način raspolagati samo na osnovu javnog natječaja i uz naknadu utvrđenu po tržišnoj cijeni, ako zakonom nije drukčije određeno. Pravni poslovi sklopljeni protivno odredbama ovoga članka ništavi su.

Poslovni prostor u poduzetničkom centru površine 636,83 m² dan je u zakup 15. prosinca 2006., na 10 godina uz zakupninu u iznosu 3.820,98 kn mjesečno. Gradsko poglavarstvo je u svibnju 2007. priznalo ulaganje zakupnika u vrijednosti 431.896,08 kn i zakupnika je oslobodilo plaćanja zakupnine za razdoblje od 15. prosinca 2006. do 15. prosinca 2016. o čemu je u svibnju 2007. sa zakupnikom zaključen dodatak ugovoru. Prema ugovorenoj zakupnini koja je u skladu s odlukom poglavarstva o visini zakupnina, zakupnina za navedeno razdoblje iznosi 458.517,60 kn. Zakupnik je oslobođen zakupnine za 26.621,52 kn više od priznatih ulaganja. Zakupnika je trebalo osloboditi zakupnine do 15. svibnja 2016. umjesto do 15. prosinca 2016.

Državni ured za reviziju je naložio davanje u zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u skladu s odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu, te raspolaganje zemljištem u vlasništvu Grada u skladu s odredbama Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima.

- 2.2. *Grad je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navodi da je poljoprivredno zemljište u vlasništvu države koje je dano u zakup na određeno vrijeme na temelju odluka Grada bez prethodno provedenog natječaja, dano u zakup kao obradivo zemljište za sezonske usjeve te kao livade i pašnjaci za ispašu ovaca jer osobe koje obrađuju zemljište nemaju interes obrađivati zemljište na temelju provedenog javnog natječaja. Navodi da su zakupci uglavnom starije dobi i ne žele ugovorne obveze na tri i više godina, te da nema većeg interesa drugih osoba za zakup jer je veći dio zemljišta zarastao šumom, a u interesu je Grada da poljoprivredno zemljište bude u funkciji stočarstva. Grad navodi da zemljište koje je dano u zakup za ispašu ovaca priprema za natječaj u skladu s programom raspolaganja poljoprivrednim zemljištem. U vezi zakupa poslovnog prostora, Grad navodi da je zakupnik greškom oslobođen zakupnine u iznosu 26.621,52 kn, te da će sa zakupnikom zaključiti dodatak ugovoru kojim će se zakupnika osloboditi plaćanja zakupnine do 15. svibnja 2016. umjesto do 15. prosinca 2016.***

Rashodi i izdaci

- 3.1.** Rashodi i izdaci planirani su u iznosu 54.899.311,00 kn, a izvršeni su u iznosu 53.510.189,44 kn, što je za 1.389.121,56 kn ili 2,5% manje od plana. Višak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima iznosi 1.353.718,21 kn. Preneseni manjak prihoda i primitaka iz prethodnih godina iznosi 2.686.774,15 kn, te manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 1.333.055,94 kn.

Usluge održavanja nerazvrstanih cesta u iznosu 59.674,36 kn, te održavanja i čišćenja javnih površina u iznosu 89.441,87 kn nisu povjerene komunalnom društvu u većinskom vlasništvu Grada. Navedeno nije u skladu s odlukom gradskog vijeća kojom su usluge održavanja nerazvrstanih cesta te održavanja i čišćenja javnih površina povjerene komunalnom društvu.

Izvoditelji navedenih radova odabrani su prema odlukama zakonskog predstavnika i izravnim ugovaranjem umjesto odlukama gradskog vijeća. Odredbom članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu utvrđeno je da predstavničko tijelo odredi komunalne djelatnosti čije će se obavljanje povjeriti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora. Po provedenom postupku prikupljanja ponuda ili javnog natječaja, predstavničko tijelo donosi odluku o izboru osobe, s kojom se zaključuje ugovor o povjeravanju određenih komunalnih poslova.

Program održavanja komunalne infrastrukture za 2007. ne sadrži opseg poslova održavanja. Prema odredbi članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture obvezno utvrđuje, među ostalim, i opseg poslova održavanja.

Rashodi za stipendije i školarine izvršeni su u iznosu 405.700,00 kn. U prosincu 2007. stipendije i školarine primilo je 75 korisnika. Ustrojena je evidencija zaduženja i povrata sredstava za korisnike koji imaju obvezu vraćanja stipendije odnosno školarine. Grad nije ustrojio evidenciju korisnika stipendija i školarina iz koje bi bio vidljivi podaci o upisu u sljedeću školsku godinu, razdoblju mirovanja, završetku školovanja, povratu primljenih stipendija i školarina ili oslobođenju od obveze povrata sredstava i drugo, a prema kriterijima utvrđenima Pravilnikom o stipendiranju učenika i studenata. Dospjela potraživanja od korisnika koncem 2007. iznose 65.154,00 kn, od čega se na tri korisnika odnosi 55.604,00 kn. Mjere naplate nisu poduzimane. Ugovorima nisu utvrđeni instrumenti osiguranja povrata sredstava za slučaj da korisnici stipendija i školarina imaju obvezu vraćanja kredita.

Županija je u 2007. osnovala trgovačko društvo registrirano, među ostalim, za opskrbu pitkom vodom, te građenje, projektiranje i nadzor nad građenjem, te je predložila da sve jedinice lokalne samouprave na području Županije ovlaste navedeno trgovačko društvo da vodi sve poslove oko projektiranja i gradnje vodoopskrbnog sustava na području Županije. Stoga je Grad u travnju 2007. dao ovlaštenje za postupanje u skladu s prijedlogom Županije. Trgovačko društvo Županije je provelo javne natječaje za izradu projektne dokumentacije. U listopadu 2007. zaključilo je ugovor za vodoopskrbno područje Grubišno Polje i Daruvar dužine 96,05 km, u vrijednosti 3.220.800,00 kn, a odnosi se na područje Grada i druge četiri lokalne jedinice. Rok ispunjenja ugovora je konac lipnja 2009., a dinamika izrade dokumentacije po godinama nije ugovorena. Iz ugovora, odnosno projektnog zadatka koji je u prilogu ugovoru vidljiva je dužina cjevovoda za Grad (4,7 km) i druge lokalne jedinice za koji treba izraditi projektну dokumentaciju, a nije vidljiva vrijednost projektne dokumentacije koja se odnosi na Grad i druge lokalne jedinice, te nisu utvrđeni izvori financiranja i imovinsko pravni odnosi. U 2007. dan je predujam trgovačkom društvu Županije i evidentirana su potraživanja.

U 2007. izvršeni su rashodi za izgradnju i usluge nadzora športsko rekreacijskog centra u iznosu 24.479.077,28 kn i za radove na sanaciji odlagališta otpada Cerik u iznosu 3.223.587,94 kn, što je evidentirano na rashodima za nabavu nefinancijske imovine i na računima nefinancijske imovine. Za navedena ulaganja Grad je proveo postupke nabave i odabrao izvoditelje radova. Između Grada, komunalnog društva u većinskom vlasništvu Grada i izvoditelja radova zaključeni su ugovori kojim je Grad kao investitor prenio prava i obveze naručitelja na komunalno društvo, a Grad je za navedene radove doznačio sredstva komunalnom društvu u skladu sa zaključenim ugovorima. Odnosi u pogledu raspolaganja (vlasništva) navedenom imovinom koja je izgrađena proračunskim sredstvima nisu uređeni.

Državni ured za reviziju je naložio obavljanje komunalnih djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta i javnih površina u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukom gradskog vijeća, te programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opseg poslova održavanja u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Naložio je ustrojiti evidenciju svih korisnika stipendija i školarina, ugovoriti i pribaviti instrumente osiguranja povrata sredstava za slučaj da korisnici imaju obvezu vraćanja stipendija i školarina, te poduzeti mjere naplate prema korisnicima koji imaju obvezu vraćanja. Također je naložio utvrditi dinamiku izrade i vrijednost projektne dokumentacije za distributivni vodoopskrbni cjevovod koja se odnosi na Grad, te izvore financiranja i imovinsko pravne odnose za imovinu koju financira Grad. Državni ured za reviziju je predložio uređenje odnosa s trgovačkim društvima u pogledu raspolaganja (vlasništva) imovinom koja je izgrađena proračunskim sredstvima Grada.

- 3.2. *Grad je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju i navodi da će ustrojiti evidenciju o danim stipendijama i školarinama sa svim potrebnim podacima, ažurirat će dospjela potraživanja po korisnicima i poduzimati mjere naplate, te će pravilnikom utvrditi instrumente povrata sredstava za slučaj obveze vraćanja stipendija i školarina. Vezano za obavljanje komunalnih poslova koji nisu povjereni komunalnom društvu u većinskom vlasništvu Grada već drugim dobavljačima bez odluke gradskog vijeća, navodi da su drugim dobavljačima povjereni poslovi vezani za hortikulturu te označavanje horizontalne i vertikalne signalizacije (na temelju natječaja) jer komunalno društvo nema službu za njihovo obavljanje, a neki radovi košnje zelenih površina povjereni su drugim dobavljačima jer je komunalno društvo ostalo bez odgovarajuće opreme. Vezano za uređenje odnosa s trgovačkim društvima u pogledu raspolaganja (vlasništva) imovinom koja je izgrađena proračunskim sredstvima Grada, Grad navodi da će po završetku izgradnje športsko rekreacijskog centra utvrditi vlasničke odnose te da izgrađeni centar planira prenijeti u vlasništvo društva kojeg je Grad osnovao za upravljanje športsko rekreacijskim centrom. Za odlagalište otpada navodi da odlagalištem otpada upravlja komunalno društvo i sredstva za sanaciju doznačena su navedenom društvu, da se odlagalište nalazi na državnom zemljištu te se planira zatvoriti nakon saniranja i rješavanja zbrinjavanja otpada na razini Županije, a završetkom sanacije regulirat će se upravljanje odlagalištem.*

Postupci javne nabave

- 4.1. Plan javne nabave za 2007. donesen je u lipnju 2007. umjesto prije razdoblja na koje se odnosi. Plan nabave nije u nekim slučajevima usuglašen s proračunom i nisu obuhvaćene robe, radovi i usluge u vrijednosti 1.258.079,00 kn.

Za nabavu roba, radova i usluga u vrijednosti 778.717,38 kn, a pojedinačne vrijednosti ispod 200.000,00 kn nisu provedeni propisani postupci nabave, već je nabava obavljena izravnim ugovaranjem. Odnose se na nabavu dugotrajne nefinancijske imovine od komunalnog društva u većinskom vlasništvu Grada u vrijednosti 430.376,20 kn (izgradnja kanalizacijske mreže 220.817,75 kn, izgradnja kanalizacijskog spoja 71.635,81 kn, izgradnja produžetka vodovodne mreže 66.759,64 kn, usluge projektiranja vodoopskrbnog sustava 43.554,00 kn i izrada kanalizacijskog priključka 27.609,00 kn).

Zatim na nabavu usluga u vrijednosti 321.907,44 kn (grafičke i tiskarske usluge 46.357,87 kn, usluge održavanja mjesnih domova 95.671,83 kn, građevinskih objekata 33.214,07 kn i opreme 48.001,73 kn, usluge izrade platoa 28.606,56 kn, računalne usluge 38.455,38 kn, usluge sistematskog pregleda 31.600,00 kn) te materijala za parkirne automate u vrijednosti 26.433,74 kn. Prema odredbi članka 7. Zakona o javnoj nabavi, naručitelj mora primijeniti odredbe navedenog Zakona na nabavu istovrsnih roba, usluga i radova, a nabavu manje vrijednosti od 200.000,00 kn u proračunskoj i poslovnoj godini naručitelji obavljaju na temelju odredaba Uredbe o postupku nabave robe, radova i usluga male vrijednosti.

Postupke nabave velike i male vrijednosti provodila su povjerenstva imenovana odlukom poglavarstva iz ožujka 2006. Odluka o osnivanju stručnog povjerenstva ne sadrži predmet i planiranu vrijednost nabave, način i rok provedbe postupka nabave, način i uvjete plaćanja, te druge uvjete propisane odredbom članka 15. Zakona o javnoj nabavi.

Pučkom otvorenom učilištu doznačena su sredstva za trgovačko društvo u vlasništvu Pučkog otvorenog učilišta u iznosu 646.871,52 kn, za rekonstrukciju odmarališta u iznosu 400.000,00 kn, sanaciju krovišta i parketa športske dvorane u iznosu 220.000,00 kn, te uređenje doma za mlade u iznosu 26.871,52 kn. Trgovačkom društvu su navedeni objekti dani na upravljanje. Sredstva za športsku dvoranu i dom za mlade doznačena su na temelju zahtjeva i računa odnosno situacija izvoditelja radova, dok radovi na odmaralištu u 2007. nisu obavljeni. Trgovačko društvo provelo je postupak nabave samo za radove na športskoj dvorani. S obzirom da su odmaralište, športska dvorana i dom za mlade u vlasništvu Grada, umjesto doznačavanja sredstava za njihovo održavanje trgovačkom društvu putem Pučkog otvorenog učilišta, Grad je trebao izvoditelje radova izabrati na temelju provedenih postupaka javne nabave. Radovi na odmaralištu izvode se u 2008., te nakon kontrole namjenskog trošenja sredstava treba zatražiti povrat neutrošenih sredstava.

Državni ured za reviziju je naložio kod nabave roba, radova i usluga postupanje u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

- 4.2. *Grad je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju i navodi da su smatrali da su postupili prema propisima o javnoj nabavi jer komunalno društvo ima koncesiju za kanalizacijsku mrežu, a usluge održavanja opreme odnose se na tekuće održavanje raznovrsne opreme pojedinačne vrijednosti ispod 20.000,00 kn koju održavaju razni serviseri. Navodi da se materijal za parkirne aparate može nabavljati samo od jednog dobavljača parkirnih aparata, da je zaposlenicima omogućeno da sami izaberu zdravstvenu ustanovu za obavljanje sistematskih pregleda, te da je svakom mjesnom odboru dano pravo raspolagati određenim iznosom, a na osnovu potreba mjesnih odbora i narudžbe Grada nabavljaju se radovi, robe i usluge. Nadalje navodi da se usluge održavanja građevinskih objekata odnose isključivo na tekuće održavanje, da je plato za smještaj pasa lualica izrađen unutar odlagališta komunalnog otpada, da računalne usluge obavljaju ovlašteni serviseri, te da je za nabavu tiskarskih i grafičkih usluga u 2008., koncem 2007. upućen poziv za ograničeno prikupljanje ponuda u skladu s odredbama tada važećeg Zakona o javnoj nabavi. U vezi doznake sredstava Pučkom otvorenom učilištu za trgovačko društvo u vlasništvu Pučkog otvorenog učilišta, Grad navodi se da je gradskom odlukom navedenom društvu dana na upravljanje zgrada odmarališta, športska dvorana i dom za mlade kao i poslovi održavanja, a da je Grad preuzeo obvezu financiranja održavanja te su u proračunu za 2007. planirana sredstva za održavanje navedenih objekata.*

Proračun Grada donesen je u skladu s propisima. Sredstva osigurana u proračunu korištena su za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Grada, koji se odnose na nabavu nefinancijske imovine, uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, održavanje i izgradnju komunalne infrastrukture, brigu o djeci, socijalnu skrb, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i sport, zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša te na protupožarnu zaštitu. Ostvareni prihodi utrošeni su za propisane namjene. Pojedine komunalne djelatnosti nisu obavljane kako je propisano posebnim zakonom. Pri izvršavanju proračuna za nabavu roba, usluga i radova u pojedinim slučajevima nisu provedeni propisani postupci javne nabave. U cilju zaštite vlasničkih interesa i utvrđivanja svih resursa Grada, Grad je trebao s trgovačkim društvom urediti odnose u pogledu raspolaganja (vlasništva) imovinom koja je izgrađena proračunskim sredstvima Grada.

Izvešće o obavljenoj reviziji uručeno je zakonskom predstavniku 23. lipnja 2008.

GRAD GAREŠNICA**I. MIŠLJENJE**

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja grada Garešnica (dalje u tekstu: Grad) za 2007., o čemu je izraženo uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Sljedeći postupci i učinci su utjecali na izražavanje mišljenja:
  - Kod poslovne banke oročena su sredstva u iznosu 3.000.000,00 kn bez odluke poglavarstva. Navedena sredstva nisu evidentirana na izdacima u poslovnim knjigama te su rashodi i izdaci za 2007. manje iskazani za navedeni iznos.
  - Građevinsko zemljište površine 5 974 m² prodano je za 135.338,00 kn manje u odnosu na cijenu iz ponude.
  - Grad nije uplatio u državni proračun obračunana sredstva od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo za razdoblje od 2002. do konca 2007. u iznosu 1.532.539,42 kn.
  - Radovi na rekonstrukciji nogostupa u dvije ulice i na tekućem održavanju nerazvrstanih cesta ugovoreni su u vrijednosti 1.587.219,25 kn, a izvoditelji radova odabrani su prema odluci gradskog poglavarstva umjesto gradskog vijeća. Nisu utvrđeni uvjeti i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za davanje koncesije i za povjeravanje nekih komunalnih poslova na temelju ugovora. Program održavanja komunalne infrastrukture nema propisane elemente.
  - Komunalnom društvu u većinskom vlasništvu Grada doznačena su sredstva putem kapitalnih pomoći u iznosu 674.017,62 kn za izgradnju kolektora i rekonstrukciju uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, a odnosi u pogledu raspolaganja (vlasništva) navedenom imovinom koja je izgrađena proračunskim sredstvima nisu utvrđeni. Grad nije u poslovnim knjigama povećao vrijednost imovine za vrijednost navedenih ulaganja.
  - Za nabavu roba, radova i usluga u vrijednosti 1.216.256,65 kn, pojedinačne vrijednosti ispod 200.000,00 kn, nisu provedeni propisani postupci nabave, već je nabava obavljena izravnim ugovaranjem. Odnosi se na robe u vrijednosti 626.969,01 kn, radove u vrijednosti 519.122,24 kn, te usluge u vrijednosti 70.165,40 kn.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2007.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	24.699.300,00	19.307.835,00	78,2
2.	Rashodi i izdaci	24.699.300,00	22.460.488,00	90,9
3.	Manjak prihoda	0,00	3.152.653,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			42.510.305,00
5.	Financijska imovina			22.172.534,00
6.	Obveze			5.185.709,00
7.	Broj zaposlenika			16

Nefinancijska imovina se odnosi na vrijednost zemljišta u iznosu 6.637.895,00 kn, građevinskih objekata u iznosu 34.140.352,00 kn, opreme u iznosu 713.595,00 kn, prijevoznih sredstava u iznosu 301.625,00 kn, te druge imovine u iznosu 716.838,00 kn.

Financijska imovina se odnosi na novčana sredstva u iznosu 1.237.588,00 kn, dane zajmove u iznosu 393.331,00 kn, kratkoročno oročena sredstva u iznosu 3.000.000,00 kn, dionice i udjele u glavnici u iznosu 6.148.242,00 kn, rashode budućeg razdoblja u iznosu 498.909,00 kn, potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 5.730.557,00 kn, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 5.075.741,00 kn i druga potraživanja u iznosu 88.166,00 kn.

Obveze se odnose na obveze za rashode poslovanja u iznosu 2.642.845,00 kn, obveze za primljene zajmove u iznosu 1.945.647,00 kn, odgođeno plaćanje rashoda u iznosu 498.909,00 kn, te naplaćene prihode budućih razdoblja u iznosu 98.308,00 kn.

III. NALAZ

Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2006.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Grada za 2006., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Gradu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2007. je utvrđeno u kojim slučajevima je postupljeno i u kojima nije postupljeno prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalozi i preporuke prema kojima je postupljeno:

1. Donesena je odluka o komunalnim djelatnostima koje se mogu povjeriti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora i odluka o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju koncesije.

Nalozi i preporuke prema kojima nije postupljeno:

1. Neki rashodi nisu evidentirani na računima propisanim računskim planom proračuna.
2. Pojedini rashodi nisu priznati na temelju nastanka poslovnoga događaja i u izvještajnom razdoblju na koje se odnosi.
3. U državni proračun nije doznačen pripadajući iznos sredstava od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo.
4. Za uređenje mjesnih domova nabavljan je materijal, a troškovnici potrebnog materijala nisu sastavljani.
5. Odlukom o komunalnim djelatnostima nisu utvrđeni uvjeti i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za davanje koncesija i za povjeravanje komunalnih poslova na temelju pisanog ugovora.
6. Program održavanja komunalne infrastrukture nema neke zakonom propisane elemente i nije usklađen s proračunom.
7. Izvoditelji radova na održavanju nerazvrstanih cesta na temelju ugovora odabrani su prema odluci poglavarstva umjesto gradskog vijeća.
8. Program gradnje objekata i uređaja nije usklađen s proračunom.
9. Prije prijenosa sredstva putem kapitalnih pomoći komunalnom društvu u većinskom vlasništvu Grada nisu utvrđeni imovinsko pravni odnosi za imovinu čiju izgradnju Grad financira.
10. Plan javne nabave za 2007. donesen je koncem godine umjesto prije početka godine na koju se odnosi.
11. Za nabavu nekih roba, radove i usluge nisu provedeni zakonom propisani postupci nabave.

Grad je i nadalje u obvezi postupati po danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2007.

Računovodstveno poslovanje

- 1.1. Kod poslovne banke oročena su sredstava u iznosu 3.000.000,00 kn bez odluke poglavarstva. Navedena sredstva nisu evidentirana na izdacima u poslovnim knjigama te su rashodi i izdaci za 2007. manje iskazani za navedeni iznos. Prema odredbi članka 64. stavak 1. Zakona o proračunu, raspoloživim novčanim sredstvima na računu proračuna upravlja poglavarstvo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Prema odredbi članka 62. stavak 2. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, dugoročni depoziti i kratkoročni koji se vraćaju u sljedećoj godini evidentiraju se odobrenjem računa novčanih sredstava i zaduženjem odgovarajućeg računa izdataka za dane zajmove bankama i ostalim financijskim institucijama u skupini računa 51 te se istovremeno zadužuje račun depozita u skupini 12 i odobrava odgovarajući račun vlastitih izvora u razredu 9.

Neki rashodi nisu evidentirani u poslovnim knjigama na računima utvrđenim računskim planom proračuna.

Odnose se na kapitalne pomoći ustanovi u iznosu 254.592,65 kn, subvencije poljoprivrednih usjeva u iznosu 62.777,99 kn, te razne vrste rashoda u iznosu 849.244,61 kn evidentirane unutar financijskih rashoda. Prema odredbi članka 5. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici vode knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz računskog plana koji je sastavni dio ovog Pravilnika.

Državni ured za reviziju je naložio evidentirati rashoda i izdataka u poslovnim knjigama u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, te sredstava oročavati na temelju odluke poglavarstva u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

- 1.2. *Grad je prihvatio nalaz Držanog ureda za reviziju i u očitovanju naveo da će u poslovnim knjigama evidentirati rashode u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, te da su sredstva oročena kod banke kako bi ostvarili prihod od kamate što knjigovodstveno nije evidentirano na izdacima jer bi tada imali negativan rezultat poslovanja.***

Prihodi i primici

- 2.1. Za 2007. prihodi i primici planirani su u iznosu 24.699.300,00 kn, a ostvareni su u iznosu 19.307.835,21 kn, što je za 5.391.464,79 kn ili 21,8% manje od plana.

Program raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države donesen je u 2002., a izmjene programa u 2003. Nadležno ministarstvo dalo je suglasnost na program i izmjene programa. Prema programu i izmjenama programa na području Grada je ukupno 6 261 ha poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, od čega je za prodaju predviđeno 4 768,22 ha, zakup 537,60 ha, koncesiju 537,60 ha, povrat prijašnjim vlasnicima 132,00 ha, a za druge namjene 285,58 ha. Do obavljanja revizije (svibanj 2008.) Grad nije provodio postupak prodaje poljoprivrednoga zemljišta u vlasništvu države, a u zakupu je tijekom 2007. bilo 3 515,87 ha na temelju desetogodišnjih ugovora koje je ranijih godina zaključila Županija. Zatim, na temelju potvrda prema nuputcima nadležnog ministarstva, te na temelju desetogodišnjih ugovora koje je zaključio Grad uz suglasnosti nadležnog ministarstva. Grad nema evidenciju o preostalom poljoprivrednom zemljištu u vlasništvu države (2 745,13 ha) koje je u programu raspolaganja, iz koje bi bili vidljivi podaci o korisnicima zemljišta, pravnom osnovu korištenja, te o poljoprivrednom zemljištu u vlasništvu države koje nije korišteno i raspoloživo je za davanje u zakup i drugi podaci. Odredbom članka 10.a Zakona o poljoprivrednom zemljištu utvrđeno je da se obradivo poljoprivredno zemljište u privatnom i državnom vlasništvu koje nije obrađeno u prethodnom vegetativnom periodu može dati u zakup fizičkoj ili pravnoj osobi najduže na rok od tri godine, uz naknadu zakupnine vlasniku zemljišta, uz odluku predstavničkog tijela. Odluka i natječaj se objavljuje na oglasnoj ploči.

Građevinsko zemljište površine 5 974 m² prodano je za 157.388,00 kn, što je manje za 135.338,00 kn u odnosu na cijenu iz ponude (49,00 kn/m²). Zemljište je prodano na temelju provedenog natječaja i odluke poglavarstva kojom je utvrđena početna cijena, te ugovora zaključenog u lipnju 2007. Prema ugovoru o prodaji, kupac se obvezao u roku tri godine sagraditi objekt za pogon za proizvodnju bio-dizela i u roku tri godine zaposliti po jednog radnika na svakih 400 m² zemljišta.

U zemljišnim knjigama kupac je upisan kao vlasnik navedenog zemljišta. Odredbom članka 73. stavak 2. Zakona o proračunu, propisano je da čelnik proračunskog korisnika mora imovinom upravljati brigom dobrog gospodarara.

U državni proračun nisu uplaćivana sredstva od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo za razdoblje od 2002. do 2007. obračunana u iznosu 1.532.539,42 kn. Prema odredbi članka 27. Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo, jedinice lokalne samouprave doznaju u državni proračun sredstva u visini 55,0% prihoda ostvarenih od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo.

Državni ured za reviziju je naložio ustrojavanje evidencije o svim oblicima korištenja poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, te upravljati gradskom imovinom brigom dobrog gospodarara u skladu s odredbama Zakona o proračunu. Naložio je u državni proračun uplatiti pripadajući dio sredstava od prodaje stanova u skladu s odredbama Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo.

- 2.2. *Grad je prihvatio nalaz Držanog ureda za reviziju i naveo da je u ugovoru o prodaji građevinskog zemljišta došlo do greške u izračunu te je rješavanje pogreške u tijeku. Vezano za raspolaganje poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države navodi da na području Grada nije izvršena identifikacija zemljišta na terenu (zemljište nije izmjereno), da je zemljište zapušteno i nije obradivo, te da nema interesa građana da se zemljište putem natječaja dade u zakup i obradi.***

Rashodi i izdaci

- 3.1.** Rashodi i izdaci proračuna planirani su u iznosu 24.699.300,00 kn, a izvršeni su u iznosu 22.460.488,45 kn, što je za 2.238.811,55 kn ili 9,1% manje od planiranih. Za 2007. ostvaren je manjak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima u iznosu 3.152.653,24 kn. Višak prihoda i primitaka iz ranijih godina iznosio je 4.929.415,69 kn, te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 1.776.762,45 kn.

Prema odredbi članka 2. Zakona o komunalnom gospodarstvu, Grad je obvezan osigurati trajno i kvalitetno obavljanje komunalnih djelatnosti. Grad nije utvrdio uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za davanje koncesije i za povjeravanje nekih komunalnih poslova na temelju ugovora. Prema odredbi članka 11. i 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu predstavničko tijelo, među ostalim, utvrđuje uvjete i mjerila na provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za davanje koncesije odnosno za povjeravanje određenih komunalnih poslova na temelju ugovora.

Radovi na rekonstrukciji nogostupa u dvije ulice, na asfaltiranju Moslavačke ulice, te na tekućem održavanju nerazvrstanih cesta ugovoreni su u 2007. u vrijednosti 1.587.219,25 kn, a izvoditelji radova odabrani su prema odluci gradskog poglavarstva umjesto gradskog vijeća. Prema odredbi članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odluku o izboru osobe kojoj će se povjeriti obavljanje komunalnih poslova na temelju ugovora donosi predstavničko tijelo.

Program održavanja komunalne infrastrukture za 2007. ne sadrži opseg poslova održavanja, osim za odvodnju atmosferskih voda. Grad nije donio odluku o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture.

Sredstva planirana programom po namjenama nisu usporediva sa sredstvima planiranim proračunom zbog drugačijeg planiranja sredstava u proračunu.

Prema odredbi članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu, program održavanja komunalne infrastrukture treba sadržavati opis i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, te iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa. Također, propisano je da je poglavarstvo jedinice lokalne samouprave dužno do kraja ožujka podnijeti predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu.

Sredstva planirana programom gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture nisu usklađena s proračunom. Grad nije podnio gradskom vijeću izvješće o izvršenju programa gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture, što nije u skladu s odredbom članka 30. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojoj je poglavarstvo jedinice lokalne samouprave dužno do kraja ožujka podnijeti predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave izvješće o izvršenju programa gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu.

Rashodi za nabavu građevinskog materijala izvršeni su u iznosu 442.592,54 kn. Odnose se na materijal (cement, vapno, građa i drugo) za održavanje građevinskih objekata pojedinačne vrijednosti do 20.000,00 kn. Troškovnici potrebnog građevinskog materijala u većini slučajeva nisu sastavljeni, a radove su uglavnom obavljali sami mještani. Zapisnici o izvedenim radovima nisu sastavljeni te nije vidljivo na što je i u kojim količinama materijal utrošen.

U 2007. doznačena su sredstva komunalnom društvu u većinskom vlasništvu putem kapitalnih pomoći u iznosu 674.017,62 kn za izgradnju kolektora odvodnje otpadnih voda (568.548,80 kn) i rekonstrukciju i sanaciju uređaja za pročišćavanje otpadnih voda (105.468,82 kn). Sredstva su doznačena na temelju sporazuma zaključenih s komunalnim društvom kojim je utvrđen način financiranja, a nisu utvrđeni odnosi u pogledu raspolaganja (vlasništva) navedenom imovinom koja je izgrađena proračunskim sredstvima. Grad nije u poslovnim knjigama povećao vrijednost imovine. Komunalno društvo provodilo je postupke javne nabave.

Rashodi za izradu projektne dokumentacije za distributivne vodoopskrbne cjevovode na području Grada iskazani su u iznosu 220.000,00 kn. Županija je u 2007. osnovala trgovačko društvo registrirano, među ostalim, za opskrbu pitkom vodom, te građenje, projektiranje i nadzor nad građenjem, te je predložila da sve jedinice lokalne samouprave na području Županije ovlaste navedeno trgovačko društvo da vodi sve poslove oko projektiranja i gradnje vodoopskrbnog sustava na području Županije. Stoga je poglavarstvo Grada u travnju 2007. dalo ovlaštenje u skladu s prijedlogom Županije. Trgovačko društvo je provelo javni natječaj za izradu projektne dokumentacije i u studenome 2007. zaključilo ugovor za vodoopskrbno područje Veliki Grđevac i Garešnica dužine 171,53 km, u vrijednosti 2.806.000,00 kn, a odnosi se na područje Grada i drugih pet lokalnih jedinica. Rok ispunjenja ugovora je konac lipnja 2009., a dinamika izrade dokumentacije po godinama nije ugovorena. Iz ugovora, odnosno projektnog zadatka koji je u prilogu ugovoru vidljiva je dužina cjevovoda za Grad (83,35 km) i druge lokalne jedinice za koji treba izraditi projektnu dokumentaciju, a nije vidljiva vrijednost projektne dokumentacije koja se odnosi na Grad, te nisu utvrđeni izvori financiranja i imovinsko pravni odnosi.

Državni ured za reviziju je naložio utvrđivanje uvjeta i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za davanje koncesije i za povjeravanje određenih komunalnih poslova na temelju ugovora, te povjeravanje komunalnih poslova održavanja nerazvrstanih cesta u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Naložio je donošenje godišnjeg programa održavanja komunalne infrastrukture sa svim propisanim podacima, te podnošenje predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju navedenog programa te programa gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Naložio je donošenje programa gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture i programa održavanja komunalne infrastrukture na način da su sredstva planirana programima usporediva s planiranim u proračunu. Također je naložio sastavljanje troškovnika potrebnog materijala kojeg nabavlja Grad za održavanje građevinskih objekata, kako bi bila moguća kontrola utrošenog materijala, te sastavljanje zapisnika o preuzimanju radova. Državni ured za reviziju je predložio zaključivanje ugovora kojim bi se utvrdila prava i obveze s osnove uloženi sredstava (način financiranja, odnosi između Grada i komunalnog društva u pogledu raspolaganja (vlasništva) imovinom koja je izgrađena proračunskim sredstvima i drugo). Naložio je utvrditi dinamiku izrade i vrijednost projektne dokumentacije za distributivni vodoopskrbni cjevovod koja se odnosi na Grad, te izvore financiranja i imovinsko pravne odnose za imovinu koju financira Grad.

- 3.2. *Grad je prihvatio nalaz Držanog ureda za reviziju i naveo da planira u 2008. donijeti izmjene odluke o komunalnim djelatnostima kojom će regulirati komunalne djelatnosti u skladu sa zakonskim propisima, te da je materijal nabavljan za održavanje mjesnih domova na temelju dogovora nadležnog djelatnika s mjesnim odborima, ali zbog niza obveza djelatnika nisu sastavljeni troškovnici. Navodi da će utvrditi dinamiku izrade i vrijednost projektne dokumentacije za distributivni vodoopskrbni cjevovod koja se odnosi na Grad, te da vrijednost imovine nije povećana za sredstva doznačena komunalnom društvu za izgradnju komunalne infrastrukture jer Grad s komunalnim društvom nije riješio odnose.*

Postupci javne nabave

- 4.1. Plan javne nabave za 2007. donesen je u prosincu 2007. umjesto prije početka godine. Radovi na rekonstrukciji pet ulica u gradu Garešnici izvedeni su u za 263.966,26 kn ili 24,9% više od ugovorenih. Svi izvedeni radovi su plaćeni.

Za nabavu roba, radova i usluga Grada u vrijednosti 1.216.256,65 kn, pojedinačne vrijednosti ispod 200.000,00 kn, nisu provedeni postupci nabave, već je nabava obavljena izravnim ugovaranjem. Odnose se na robe u vrijednosti 626.969,01 kn (građevinski materijal u iznosu 442.592,54 kn, roba za reprezentaciju 56.989,63 kn, promidžbeni materijal 54.186,00 kn, uredski materijal 38.674,84 kn, stolovi i vješalice 34.526,00 kn), radove u vrijednosti 519.122,24 kn (održavanje građevinskih objekata 324.880,88 kn, izgradnja vodovoda u Garešničkom Brestovcu 108.969,66 kn, uređenje parka u Garešničkom Brestovcu 42.346,00 kn, održavanje fontane 42.925,70 kn), te geodetske usluge u vrijednosti 70.165,40 kn.

Prema odredbi članka 7. Zakona o javnoj nabavi, naručitelj mora primijeniti odredbe navedenog Zakona na nabavu istovrsnih roba, usluga i radova, a nabavu manje vrijednosti od 200.000,00 kn u proračunskoj i poslovnoj godini naručitelji obavljaju na temelju odredaba Uredbe o postupku nabave robe, radova i usluga male vrijednosti.

Za radove na asfaltiranju Moslavačke ulice izvedene u vrijednosti 232.776,33 kn, te za nabavu stolarskih i molerskih radova na objektu u Nazorovoj ulici u vrijednosti 33.623,00 kn Grad je poziv za ograničeno prikupljanje ponuda uputio četvorici odnosno trojici natjecatelja umjesto petorici natjecatelja. Prema odredbi članka 4. Uredbe o postupku nabave roba, radova i usluga male vrijednosti, u postupku nabave ograničenim prikupljanjem ponuda naručitelj poziva najmanje pet natjecatelja po vlastitom odabiru da dostave ponude. Radovi na izgradnji i rekonstrukciji nogostupa u dvije ulice u Garešnici nisu završeni u ugovorenom roku. Kazna za prekoračenje roka nije ugovorena. Prema ugovoru iz srpnja 2007. vrijednost radova iznosi 1.010.872,69 kn, radove je trebalo započeti odmah po uvođenju u posao, a završiti u roku od 60 radnih dana. Iz građevinske knjige je vidljivo da su radovi započeti u listopadu 2007. Prema posljednjoj predočenoj situaciji ispostavljenom u siječnju 2008., radovi su izvedeni ukupno u vrijednosti 857.666,19 kn. Radovi su koncem svibnja 2008. u tijeku.

U oglasniku javne nabave Republike Hrvatske nije objavljena obavijest o zaključenju ugovora s dobavljačem za izvođenje navedenih radova u dvije ulice u Garešnici u vrijednosti 1.010.872,69 kn. Prema odredbi članka 20. Zakona o javnoj nabavi, naručitelj mora u roku od 30 dana od zaključenja ugovora javno objaviti obavijest o zaključenju ugovora.

Državni ured za reviziju je naložio kod nabave roba, radova i usluga postupanje u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Naložio je izvođenje i plaćanje samo ugovorenih radova, te ugovaranje kazne za slučaj prekoračenja roka ugovorenih radova.

4.2. *Grad je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju uz obrazloženje da se radi o nabavi različitih roba i radova manje pojedinačni vrijednosti koje je trebalo nabaviti jer se pojavila potreba, stoga je teško bilo provoditi potrebne natječaje.*

Proračun Grada donesen je u skladu sa zakonskim propisima. Sredstva proračuna korištena su za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Grada koji se odnose na nabavu nefinancijske imovine, komunalne djelatnosti, kulturu, tehničku kulturu, šport, socijalnu skrb, brigu o djeci i protupožarnu zaštitu. Komunalne djelatnosti nisu obavljane u skladu sa zakonskim propisima. Pri nabavi roba, radova i usluga u nekim slučajevima nisu provedeni propisani postupci nabave.

Izvješće o obavljenoj reviziji uručeno je zakonskom predstavniku 16. lipnja 2008.

GRAD GRUBIŠNO POLJE**I. MIŠLJENJE**

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja grada Grubišno Polje (dalje u tekstu: Grad) za 2007., o čemu je izraženo uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Sljedeći postupci i učinci su utjecali na izražavanje mišljenja:
  - U poslovnim knjigama na računu rashoda nije evidentiran predujam dan za izradu projektne dokumentacije za distributivni vodoopskrbni cjevovod u iznosu 220.000,00 kn, te nisu bila evidentirana dva poslovna prostora i tri građevinska zemljišta koja su prodana u 2007. za 290.900,00 kn. Trgovačkom društvu u suvlasništvu Grada doznačeno je 285.000,00 kn putem tekućih pomoći, a dokumentacije o korištenju sredstava nema, te nije vidljivo na što se doznačena sredstva odnose.
  - Izravnim ugovaranjem nabavljen je materijal za održavanje nerazvrstanih cesta u vrijednosti 97.349,87 kn, a usluge i materijal za održavanja javnih površina u vrijednosti 48.739,00 kn pribavljene su na temelju odluke poglavarstva umjesto gradskog vijeća.
  - Za dodjelu tekućih donacija udrugama građana nisu utvrđeni kriteriji odnosno mjerila za dodjelu sredstava, te nije donesen plan raspodjele sredstava.
  - Trgovačkom društvu u vlasništvu Grada povjereni su radovi na uređenju mrtvačnice u vrijednosti 149.884,93 kn izravnim ugovaranjem umjesto na temelju provedenog postupka javne nabave.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2007.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	20.284.684,00	17.090.566,00	84,3
2.	Rashodi i izdaci	20.284.684,00	14.716.907,00	72,6
3.	Višak prihoda	0,00	2.373.659,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			25.258.953,00
5.	Financijska imovina			27.721.690,00
6.	Obveze			3.564.259,00
7.	Broj zaposlenika			33

Nefinancijska imovina se odnosi na vrijednost neproizvedene dugotrajne imovine u iznosu 3.688.289,00 kn, građevinskih objekata u iznosu 14.280.979,00 kn, opreme u iznosu 392.493,00 kn, prijevoznih sredstava u iznosu 223.042,00 kn, nefinancijske imovine u pripremi u iznosu 4.618.547,00 kn, zaliha u iznosu 13.238,00 kn, te druge imovine u iznosu 2.042.365,00 kn.

Financijska imovina se odnosi na novčana sredstava u iznosu 1.959.804,00 kn, dane zajmove u iznosu 25.913,00 kn, vrijednosne papire u iznosu 186.721,00 kn, dionice i udjele u glavnici u iznosu 18.918.020,00 kn, potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 2.560.441,00 kn, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 3.773.699,00 kn i druga potraživanja u iznosu 297.092,00 kn.

Obveze se odnose na obveze za rashode poslovanja u iznosu 2.336.358,00 kn i za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 1.227.901,00 kn.

III. NALAZ**Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2006.**

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Grada za 2006., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Gradu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2007. je utvrđeno u kojim slučajevima je postupljeno i u kojima nije postupljeno prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalozi i preporuke prema kojima je postupljeno:

1. Prihodi su utrošeni za propisane namjene.
2. Prihodi i primici evidentirani su u poslovnim knjigama na propisanim računima.

3. Grad je poduzimao odgovarajuće mjere naplate potraživanja.
4. Ugovorom je utvrđen status doznačenih sredstava komunalnom trgovačkom društvu putem kapitalnih pomoći.

Nalozi i preporuke prema kojima nije postupljeno:

1. Pojedini rashodi nisu evidentirani u poslovnim knjigama na propisanim računima.
2. Za nabavu nekih roba i usluga u dokumentaciji za nadmetanje nije navedena količina predmeta nabave, te u ugovorima nije navedena ukupna vrijednost nabave.
3. Pojedini izvođači radova na održavanju javnih površina (zelene površine) odabrani su prema odlukama poglavarstva umjesto gradskog vijeća.

Grad je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2007.

Računovodstveno poslovanje

- 1.1. U poslovnim knjigama na računu rashoda nije evidentiran predujam dan za izradu projektne dokumentacije za distributivni vodoopskrbni cjevovod u iznosu 220.000,00 kn, te nisu bila evidentirana dva poslovna prostora i tri građevinska zemljišta koja su prodana u 2007. za 290.900,00 kn. Prema odredbi članka 5. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora.

Trgovačkom društvu u suvlasništvu Grada doznačeno je 285.000,00 kn putem tekućih pomoći. Dokumentacije o korištenju sredstava nema, te nije vidljivo na što se doznačena sredstva odnose. Prema odredbi članka 55. Zakona o proračunu, svaki rashod i izdatak iz proračuna mora se temeljiti na urednoj knjigovodstvenoj ispravi kojom se dokazuje obveza plaćanja, a odgovorna osoba mora prije isplate provjeriti i potpisati pravni temelj i visinu obveze koja proizlazi iz knjigovodstvene isprave.

Državni ured za reviziju je naložio utvrđivanje vrijednosti cjelokupne imovine i njeno evidentiranje u poslovnim knjigama, te evidentiranje rashoda u poslovnim knjigama u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Naložio je doznačivanje sredstava trgovačkim društvima na temelju urednih knjigovodstvenih isprava u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

- 1.2. *Grad je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju i u očitovanju naveo da su poduzeli određene mjere kako bi otklonili nepravilnosti. Vezano za doznaku sredstava trgovačkom društvu u suvlasništvu Grada putem kapitalnih pomoći navodi da su smatrali da mogu doznačavati sredstva na taj način jer je trgovačko društvo dostavilo zahtjev i financijski plan na temelju kojeg su sredstva planirana u proračunu za 2007., te je dostavljeno ostvarenje financijskog plana i godišnji financijski izvještaj gdje je vidljivo za koje namjene su sredstva utrošena, a Grad je sredstva doznačavao u dvanaestinama.*

Prihodi i primici

- 2.1. Prihodi proračuna planirani su u iznosu 20.284.684,00 kn, a ostvareni su u iznosu 17.090.565,94 kn, što je za 3.194.118,06 kn ili 15,7% manje od plana.

Prihodi od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države ostvareni su u iznosu 145.120,74 kn na temelju Zakona o poljoprivrednom zemljištu. Programom raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države koji je donesen 2002., te izmjene 2004. i 2005., obuhvaćeno je zemljište ukupne površine 2 306,97 ha. Do konca 2007. dano je u zakup 889,27 ha, a ranijih godina prodano je 37,98 ha i darovano je 21,37 ha, što je ukupno 948,62 ha ili 41,1% ukupno raspoloživog zemljišta. O preostalom poljoprivrednom zemljištu u vlasništvu države površine 1 358,35 ha Grad nije ustrojio evidenciju s podacima o poljoprivrednom zemljištu koje nije obrađeno u prethodnom vegetativnom periodu i raspoloživo je za davanje u zakup. Odredbom članka 10.a Zakona o poljoprivrednom zemljištu utvrđeno je da se obradivo poljoprivredno zemljište u privatnom i državnom vlasništvu koje nije obrađeno u prethodnom vegetativnom periodu može dati u zakup fizičkoj ili pravnoj osobi najduže na rok od tri godine, uz naknadu zakupnine vlasniku zemljišta, uz odluku predstavničkog tijela. Odluka i natječaj se objavljuje na oglasnoj ploči.

Državni ured za reviziju je naložio ustrojavanje evidencije o poljoprivrednom zemljištu u vlasništvu države iz koje bi bili vidljivi podaci o poljoprivrednom zemljištu koje nije obrađeno u prethodnom vegetativnom periodu i raspoloživo je za davanje u zakup.

- 2.2. *Grad je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju.*

Rashodi i izdaci

- 3.1. Rashodi i izdaci planirani su u iznosu 20.284.684,00 kn, a izvršeni su u iznosu 14.716.906,84 kn, što je za 5.567.777,16 kn ili 27,5% manje od plana. Višak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima iznosi 2.373.659,10 kn, što s prenesenim manjkom prihoda i primitaka u iznosu 3.184.683,24 kn čini manjak prihoda i primitaka za pokriće u narednom razdoblju u iznosu 811.024,14 kn ili 4,8% ostvarenih prihoda i primitaka u 2007.

Prema odredbi članka 2. Zakona o komunalnom gospodarstvu, Grad je obvezan osigurati trajno i kvalitetno obavljanje komunalnih djelatnosti. Nije donesena odluka kojom bi se odredile sve komunalne djelatnosti značajne za Grad i način njihova obavljanja. Prema ugovoru zaključenom početkom 2007., trgovačko društvo u vlasništvu Grada trebalo je obavljati komunalne djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta i javnih površina.

Osim od navedenog trgovačkog društva, od drugih dobavljača nabavljen je materijal za održavanje nerazvrstanih cesta izravnim ugovaranjem u vrijednosti 97.349,87 kn, dok su materijal i usluge održavanja javnih površina (zelene površine) u vrijednosti 48.739,00 kn nabavljene prema odluci poglavarstva umjesto gradskog vijeća. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je utvrđeno da po provedenom postupku prikupljanja ponuda ili javnog natječaja, predstavničko tijelo donosi odluku o izboru osobe, s kojom se zaključuje ugovor o povjeravanju određenih komunalnih poslova.

Rashodi za tekuće donacije udrugama građana izvršeni su u iznosu 142.755,00 kn. Odnose se na udruge proizašle iz Domovinskog rata, udrugu umirovljenika, udrugu invalida, pčelarsku udrugu, udruge u kulturi, klubove i druge udruge građana. Sredstva su doznačena na temelju zahtjeva korisnika sredstava. Za dodjelu tekućih donacija udrugama građana nisu utvrđeni kriteriji odnosno mjerila za dodjelu sredstava, te nije donesen plan raspodjele sredstava.

Rashodi za kapitalne pomoći izvršeni su u iznosu 536.892,10 kn. Odnose se na kapitalne pomoći, doznačene trgovačkom društvu u vlasništvu Grada, za komunalnu infrastrukturu (izgradnja kanalizacije 290.000,00 kn, izgradnja magistralnog vodovoda 97.007,17 kn, uređenje mrtvačnice 149.884,93 kn). Između Grada i trgovačkog društva zaključena su u 2007. tri ugovora o utvrđivanju statusa uloženi sredstava, prema kojima je trgovačko društvo obvezno u roku pet godina evidentirati povećanje vlasničkog udjela Grada u visini doznačenih sredstava putem kapitalnih pomoći u knjizi poslovnih udjela i kod nadležnog trgovačkog suda, u skladu s odlukom o povećanju temeljnog kapitala (odlukom o utvrđivanju statusa doznačenih sredstava) koju treba donijeti Grad. Do obavljanja revizije Grad nije donio navedenu odluku. Ugovorima nije utvrđena ukupna vrijednost ulaganja te obveze drugih sudionika financiranja izgradnje navedene komunalne infrastrukture. Izgradnju kanalizacije i magistralnog vodovoda većim dijelom financirale su Hrvatske vode koje su sredstva doznačavale izravno trgovačkom društvu, a postupke javne nabave obvezno je provesti trgovačko društvo. Uređenje mrtvačnice povjereno je trgovačkom društvu izravnim ugovaranjem, a prema odredbama Zakona o grobljima, groblja su komunalni objekti u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, te je izvoditelja radova na uređenju mrtvačnice Grad trebao odabrati na temelju provedenog postupka javne nabave. Prema odredbi članka 7. Zakona o javnoj nabavi, naručitelj mora primijeniti odredbe navedenog Zakona na nabavu istovrsnih roba, radova i usluga, a nabavu manje vrijednosti od 200.000,00 kn u proračunskoj i poslovnoj godini naručitelji obavljaju na temelju odredaba Uredbe o postupku nabave roba, radova i usluga male vrijednosti.

Županija je u 2007. osnovala trgovačko društvo registrirano, među ostalim, za opskrbu pitkom vodom, te građenje, projektiranje i nadzor nad građenjem, te je predložila da sve jedinice lokalne samouprave na području Županije ovlaste navedeno trgovačko društvo da vodi sve poslove oko projektiranja i gradnje vodoopskrbnog sustava na području Županije. Stoga je Grad u travnju 2007. dao ovlaštenje za postupanje u skladu s prijedlogom Županije. Trgovačko društvo Županije je provelo javne natječaje za izradu projektne dokumentacije. U listopadu 2007. zaključilo je ugovor za vodoopskrbno područje Grubišno Polje i Daruvar dužine 96,05 km, u vrijednosti 3.220.800,00 kn, a odnosi se na područje Grada i druge četiri lokalne jedinice. Rok ispunjenja ugovora je konac lipnja 2009., a dinamika izrade dokumentacije po godinama nije ugovorena. Iz ugovora, odnosno projektnog zadatka koji je u prilogu ugovoru vidljiva je dužina cjevovoda za Grad (12,0 km) i druge lokalne jedinice za koji treba izraditi projektnu dokumentaciju, a nije vidljiva vrijednost projektne dokumentacije koja se odnosi na Grad i druge lokalne jedinice, te nisu utvrđeni izvori financiranja i imovinsko pravni odnosi. U 2007. dan je predujam trgovačkom društvu Županije i evidentirana su potraživanja.

Državni ured za reviziju je naložio povjeriti komunalne djelatnosti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Naložio je donijeti kriterije odnosno mjerila za dodjelu donacija udrugama građana radi utvrđivanja prihvatljivosti projekata i aktivnosti udruga koje se planiraju financirati iz proračuna Grada, te plan raspodjele sredstava po udrugama građana. Državni ured za reviziju je predložio donijeti odluku o utvrđivanju statusa doznačenih sredstava trgovačkom društvu putem kapitalnih pomoći, te je naložio utvrditi ukupnu vrijednost ulaganja i izvore financiranja komunalne infrastrukture. Naložio je kod nabave roba, radova i usluga postupanje u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Nadalje je naložio utvrditi dinamiku izrade i vrijednost projektne dokumentacije za distributivni vodoopskrbni cjevovod koja se odnosi na Grad, te izvore financiranja i imovinsko pravne odnose za imovinu koju financira Grad.

- 3.2. *Grad je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju i naveo da su smatrali da za uređenje mrtvačnice na groblju (za koje je trgovačkom društvu u vlasništvu Grada doznačena kapitalna pomoć) nisu obvezni provoditi postupak javne nabave jer je mrtvačnica u vlasništvu trgovačkog društva (unesena je u temeljni kapital), te da je obveza trgovačkog društva provoditi postupak javne nabave za radove koje nije u mogućnosti obaviti u vlastitoj režiji. Nadalje, naveo je da će Gradu kroz nekoliko dana biti vraćen predujam dan za izradu projektne dokumentacije za distributivni vodoopskrbni cjevovod u iznosu 220.000,00 kn.*

Proračun Grada donesen je u skladu sa zakonskim propisima. Sredstva proračuna korištena su za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Grada koji se odnose na nabavu nefinancijske imovine, komunalne djelatnosti, kulturu, šport, socijalnu skrb, brigu o djeci i protupožarnu zaštitu. Prihodi su utrošeni za propisane namjene. Pri nabavi roba, radova i usluga provedeni su propisani postupci nabave. Neka imovina nije evidentirana u poslovnim knjigama. Neke komunalne djelatnosti nisu obavljene u skladu s propisima.

Izvješće o obavljenoj reviziji uručeno je zakonskom predstavniku 27. lipnja 2008.

OPĆINA BEREK**I. MIŠLJENJE**

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja općine Berek (dalje u tekstu: Općina) za 2007., o čemu je izraženo uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Sljedeći postupci i učinci su utjecali na izražavanje mišljenja:
  - Koncem 2007. dospjela potraživanja iznose 373.526,92 kn, a nisu poduzete odgovarajuće mjere naplate potraživanja.
  - Radovi na modernizaciji ceste izvršeni su u vrijednosti 592.687,22 kn, a izvoditelj navedenih radova izabran je odlukom općinskog poglavarstva umjesto općinskog vijeća. Program održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži propisane elemente.
  - Tijekom 2007. nabavljene su robe, radovi i usluge na koje se primjenjuju propisi o javnoj nabavi u vrijednosti 570.086,65 kn. Za nabavu roba i usluga u vrijednosti 66.122,45 kn nisu provedeni propisani postupci nabave, već je nabava obavljena izravnim ugovaranjem.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2007.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	3.980.000,00	2.805.307,00	70,5
2.	Rashodi i izdaci	3.980.000,00	2.443.158,00	61,4
3.	Višak prihoda	0,00	362.149,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			5.909.299,00
5.	Financijska imovina			1.277.060,00
6.	Obveze			307.610,00
7.	Broj zaposlenika			3

Nefinancijska imovina se odnosi na vrijednost zemljišta u iznosu 742.386,00 kn, nematerijalne imovine u iznosu 201.300,00 kn, građevinskih objekata u iznosu 4.188.916,00 kn, građevinskih objekata u pripremi u iznosu 600.697,00 kn, opreme u iznosu 110.919,00 kn, te druge imovine u iznosu 65.081,00 kn.

Financijska imovina se odnosi na novčana sredstva u iznosu 294.647,00 kn, dionice i udjele u glavnici u iznosu 488.734,00 kn, rashode budućeg razdoblja u iznosu 25.377,00 kn, potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 394.861,00 kn i druga potraživanja u iznosu 73.441,00 kn.

Obveze se odnose na obveze za rashode poslovanja u iznosu 160.740,00 kn, obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 121.493,00 kn i odgođeno plaćanje rashoda u iznosu 25.377,00 kn.

III. NALAZ

Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2004.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Općine za 2004., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Općini je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2007. je utvrđeno u kojim slučajevima je postupljeno i u kojima nije postupljeno prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalozi i preporuke prema kojima je postupljeno:

1. Rashodi su evidentirani na računima propisanim računskim planom proračuna.
2. U poslovnim knjigama su evidentirana sva groblja.
3. Poduzete su sve odgovarajuće mjere naplate dospjelih potraživanja.

4. Poslovni prostori dani su u zakup na temelju natječaja u skladu s odredbama Zakona o zakupu i prodaji poslovnoga prostora.
5. Odluka o komunalnom redu usklađena je s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
6. Donesena je odluka o komunalnom doprinosu.
7. Utvrđeni su izvori sredstva iz kojih će se namiriti iznos za slučaj potpunog ili djelomičnog oslobađanja od plaćanja komunalne naknade.
8. Donesena je odluka o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju koncesije i na temelju pisanog ugovora, te su utvrđeni uvjeti i mjerila za provedu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje određenih komunalnih poslova na temelju ugovora i za davanje koncesije.
9. Dodijeljena je koncesija za obavljanje dimnjačarskih poslova u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
10. Donesen je plan javne nabave.
11. Na program predškolskog odgoja pri osnovnoj školi pribavljena je suglasnost Županije i nadležnog ministarstva.

Nalozi i preporuke prema kojima nije postupljeno:

1. Komunalno redarstvo nije ustrojeno.
2. Nisu utvrđeni uvjeti i mjerila za plaćanje naknade kod dodjele grobnog mjesta i godišnje naknade za korištenje groblja, te nisu vođeni grobni očevidnici i registri umrlih osoba.
3. Programom održavanja komunalne infrastrukture nije utvrđen opis i opseg poslova održavanja nerazvrstanih cesta s procjenom pojedinih troškova.
4. Pojedini postupci nabave nisu provedeni u skladu s odredbama Uredbe o postupku nabave roba, radova i usluga male vrijednosti.

Općina je i nadalje u obvezi postupiti prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2007.

Računovodstveno poslovanje

- 1.1. Godišnji popis imovine i obveza za 2007. proveden je u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu, osim što podaci u popisu nefinancijske imovine u popisne liste u nekim slučajevima nisu uneseni pojedinačno. Prema odredbi članka 15. stavak 2. i 3. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, popis imovine i obveza mora se sastaviti na kraju svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance, a podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste.

Državni ured za reviziju je naložio provoditi godišnji popis imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

1.2. Općina je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju.

Prihodi i primici

- 2.1. Prihodi i primici za 2007. planirani su u iznosu 3.980.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 2.805.307,07 kn, što je za 1.174.692,93 kn ili 29,5% manje od plana. Primici nisu planirani ni ostvareni.

Koncem 2007. potraživanja iznose 468.302,00 kn od čega se na dospjela potraživanja odnosi 373.526,92 kn, što je 13,3% ukupno ostvarenih prihoda. Vrijednosno najznačajnija potraživanja odnose se na komunalnu naknadu u iznosu 269.744,98 kn (što je više za 69,0% od ostvarenih prihoda od komunalne naknade u 2007. i odnose se najvećim dijelom na potraživanja iz ranijih godina) te na općinske poreze u iznosu 45.799,13 kn. Mjere naplate za općinske poreze poduzimala je Porezna uprava. Za druga potraživanja mjere naplate tijekom 2007. poduzimala je Općina upućivanjem opomena i rješenja o ovrsi dužnicima, te putem odvjetnika. Navedene mjere naplate nisu poduzete prema svim dužnicima, a potraživanja su u nekim slučajevima stara više od tri godine, te su otišla u zastaru. Predlaže se sustavna razrada dospjelih nenaplaćenih potraživanja i razrada naplate sumnjivih i spornih potraživanja. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Prema odredbi članka 39. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje je odgovorno za prikupljanje proračunskih prihoda, odgovorno je i za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na računu proračuna u skladu s odgovarajućim zakonima i propisima donesenim na temelju zakona.

Prihodi od zakupa poljoprivrednog zemljišta ostvareni su u iznosu 85.586,06 kn. Općinsko vijeće donijelo je u svibnju 2002. program raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države prema kojem na području općine ima 1 433,51 ha poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države. Do vremena obavljanja revizije (veljača 2008) nije bilo raspolaganja poljoprivrednim zemljištem prema programu. Od 1 433,51 ha, u 2007. u jednogodišnjem zakupu je 743,06 ha na temelju nalogu nadležnog ministarstva. Do konca 2004. proveden je postupak izmjere državnog poljoprivrednog zemljišta i u tijeku je prikupljanje dokumentacije potrebne za raspisivanje natječaja za prodaju. Općina nije ustrojila evidenciju s podacima o poljoprivrednom zemljištu u vlasništvu države (koje se nalazi na području Općine) iz koje bi bili vidljivi podaci o poljoprivrednom zemljištu danom na u zakup i podaci o poljoprivrednom zemljištu koje nije obrađeno u prethodnom vegetativnom periodu i raspoloživo je za davanje u zakup.

Na području općine nalazi se četrnaest groblja kojima upravljaju mjesni odbori, na temelju odluke o grobljima iz kolovoza 2000. Predstavničko tijelo nije utvrdilo uvjete i mjerila za plaćanje naknade kod dodjele grobnog mjesta i godišnje naknade za korištenje groblja, te stoga nisu ostvareni prihodi s ove osnove. Grobni očevidnici i registar umrlih osoba nisu vođeni. Prema odredbi članka 13. Zakona o grobljima, uprava groblja na temelju rješenja daje grobno mjesto na korištenje na neodređeno vrijeme, a za korištenje grobnog mjesta utvrđuje godišnju grobnu naknadu u skladu s uvjetima i mjerilima propisanim odlukom o grobljima. Odredbom članka 16. navedenoga Zakona utvrđeno je da je uprava groblja dužna voditi grobni očevidnik i registar umrlih osoba.

Prihodi od usluge vaganja ostvareni su u iznosu 38.130,00 kn. Na temelju zaključka općinskog vijeća iz kolovoza 2005. Općina je naplaćivala uslugu vaganja stoke po utvrđenim cijenama.

Naplata usluga vaganja putem blokova (vagarinka) obavljala je fizička osoba bez naknade. Općina nije zaduživala fizičku osobu za izdane blokove. U pojedinim blokovima otkinuti su listovi bloka koji predstavljaju dokaz o naplati. Vagarina je obračunavana i sredstva su uplaćivana u blagajnu nakon ispunjenja cijelog bloka za razdoblje od sedam do 23 dana, umjesto po naplati vagarine.

Državni ured za reviziju je naložio potpuno i pravodobno prikupljanje proračunskih prihoda u fiskalnoj godini na koju se odnose u skladu s odredbama Zakona o proračunu. Naložio je ustrojavanje evidencije o poljoprivrednom zemljištu u vlasništvu države iz koje bi bili vidljivi podaci o poljoprivrednom zemljištu danom u zakup i podaci o poljoprivredno zemljište koje nije obrađeno u prethodnom vegetativnom periodu i raspoloživo je za davanje u zakup. Također je naložio utvrđivanje uvjeta i mjerila za plaćanje naknade kod dodjele grobnog mjesta i godišnje naknade za korištenje groblja, te vođenje grobnih očevidnika i registra umrlih osoba u skladu s odredbama Zakona o grobljima. Naložio je zaduživanje blokovima za vagarinu, te sastavljanje obračuna naplaćene vagarine i polaganje novca u blagajnu po naplati vagarine.

- 2.2. Općina je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju. Vezano za poduzimanje mjera naplate potraživanja navodi da je nastojala putem odvjetnika naplatiti neka potraživanja u 2007. i da je postupak naplate putem odvjetnika u tijeku, te da dio potraživanja nije naplativ zbog zastare, a s najvećim dužnikom zaključen je sporazum o naplati.**

Rashodi i izdaci

- 3.1.** Rashodi i izdaci proračuna planirani su u iznosu 3.980.000,00 kn, a izvršeni su u iznosu 2.443.157,81 kn, što je za 1.536.842,19 kn ili 38,6% manje od plana. Izdaci nisu planirani ni izvršeni. Višak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima za 2007. iskazan je u iznosu 362.149,26 kn. Preneseni manjak iz prethodnih godina iznosi 276.294,18 kn, te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 85.855,08 kn.

Prema odredbi članka 2. Zakona o komunalnom gospodarstvu, Općina je dužna osigurati trajno i kvalitetno obavljanje komunalnih djelatnosti. Općinsko vijeće je u kolovozu 2005. donijelo odluku o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju koncesije, a u travnju 2006. odluku o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora. Način povjeravanja usluga održavanja cesta nije utvrđen. Rashodi za modernizaciju ceste izvršeni su u iznosu 592.687,22 kn. Izvoditelj radova za navedene radove izabran je odlukom općinskog poglavarstva, umjesto općinskog vijeća, što nije u skladu s odredbom članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu, po kojoj odluku o izboru osobe kojoj će se povjeriti obavljanje komunalnih poslova na temelju ugovora donosi predstavničko tijelo. Odluka o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju koncesije nije usklađena s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, jer je odlukom utvrđeno obavljanje pogrebnih poslova na temelju koncesije. Prema odredbama članka 3. i članka 11. Zakona o komunalnom gospodarstvu, obavljanje pogrebnih poslova više se ne smatra komunalnom djelatnošću.

Programom održavanja komunalne infrastrukture nije utvrđen opis i opseg poslova održavanja nerazvrstanih cesta, koje su planirane programom i proračunom u vrijednosti 1.820.000,00 kn.

Prema odredbi članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture obvezno utvrđuje, među ostalim, opis i opseg poslova održavanja.

Državni ured za reviziju je naložio povjeravanje komunalnih poslova te programom održavanja komunalne infrastrukture obvezno utvrditi opis i opseg poslova održavanja u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- 3.2. ***Općina je prihvatila nalaz Držanog ureda za reviziju. Vezano za modernizaciju ceste navodi da nije bila namjera odabrati izvoditelja radova bez odluke općinskog vijeća već su smatrali da općinsko vijeće ne mora donijeti odluku o odabiru izvoditelja radova jer je donijelo odluku da općinsko poglavarstvo provede natječaj za navedene radove i odabere najpovoljnijeg ponuditelja.***

Postupci javne nabave

- 4.1. Tijekom 2007. nabavljene su robe, radovi i usluge na koje se primjenjuju propisi o javnoj nabavi u vrijednosti 570.086,65 kn. Za nabavu roba i usluga u vrijednosti 66.122,45 kn (uredski namještaj i oprema 33.746,64 kn i usluge održavanja mjesnih domova 32.375,81 kn) nisu provedeni propisani postupci nabave već je nabava obavljena izravnim ugovaranjem. Prema odredbi članka 7. Zakona o javnoj nabavi, naručitelj mora primijeniti odredbe navedenog Zakona na nabavu istovrsnih roba, usluga i radova, a nabavu manje vrijednosti od 200.000,00 kn u proračunskoj i poslovnoj godini naručitelji obavljaju na temelju odredaba Uredbe o postupku nabave robe, radova i usluga male vrijednosti.

Državni ured za reviziju je naložio nabavu roba provoditi u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

- 4.2. ***Općina je prihvatila nalaz Držanog ureda za reviziju i navodi da su smatrali da za nabavu namještaja i opreme nije potrebno provoditi propisane postupke nabave jer je pojedinačna vrijednost nabavljenog namještaja i opreme ispod 20.000,00 kn, te da su namještaj i opremu nabavljali prema potrebi. Uбудuće će nabavljati robe, radove i usluge u skladu s propisima o javnoj nabavi.***

Proračun Općine donesen je u skladu sa zakonskim propisima. Sredstva proračuna korištena su za nabavu nefinancijske imovine, te obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine, odnosno za komunalne djelatnosti, prostorno i urbanističko planiranje, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, kulturu i šport, te na protupožarnu zaštitu. Prihodi su utrošeni za propisane namjene. Koncem 2007. dospjela potraživanja iznose 373.526,92 kn, a Općina nije poduzela odgovarajuće mjere naplate potraživanja. Neke komunalne djelatnosti nisu obavljene u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Pri izvršavanju proračuna za nabavu roba u pojedinim slučajevima nisu provedeni propisani postupci javne nabave.

Izvješće o obavljenoj reviziji uručeno je zakonskom predstavniku 3. travnja 2008.

OPĆINA DEŽANOVAC

1. Osvrt na nalaze i preporuke revizije financijskih izvještaja i poslovanja za 2006.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja općine Dežanovac za 2006., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje. Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i općini je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

2. Uvid u proračun i financijske izvještaje za 2007.

Proračun, izmjene proračuna i odluka o izvršavanju proračuna doneseni su u skladu sa zakonskim propisima. Proračunom su prihodi i primici te rashodi i izdaci planirani u iznosu 3.375.500,00 kn. Izmjenama proračuna su prihodi i primici te rashodi i izdaci planirani u iznosu 4.534.000,00 kn, što je za 1.158.500,00 kn ili 34,3% više u odnosu na proračun.

Za račun proračuna sastavljeni su svi propisani financijski izvještaji.

Prihodi i primici su ostvareni u iznosu 4.365.038,00 kn, što je za 168.962,00 kn ili 3,7% manje od plana, dok su rashodi i izdaci izvršeni u iznosu 4.074.076,00 kn, što je za 459.924,00 kn ili 10,1% manje od plana. Višak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima iznosi 290.962,00 kn ili 6,7% u odnosu na ukupno ostvarene prihode i primitke. Manjak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima iz prethodne godine iznosi 502.189,00 kn, te manjak za pokriće u narednom razdoblju iznosi 211.227,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji prihodi i primici ostvareni su od pomoći u iznosu 2.435.615,00 kn s udjelom 55,8%, zatim od poreza na dohodak u iznosu 756.804,00 kn ili 17,3%, te od upravnih pristojbi i po posebnim propisima u iznosu 646.699,00 kn ili 14,8%. Preostali prihodi i primici iznose 525.920,00 kn i imaju udjel 12,1%. Svi prihodi i primici ostvareni su unutar planiranih iznosa. Pomoći se najvećim dijelom odnose na sredstva primljena iz državnoga proračuna u iznosu 1.794.711,00 kn za naknadu štete od elementarnih nepogoda (suša) pravnim i fizičkim osobama.

Vrijednosno najznačajniji rashodi i izdaci izvršeni su za druge rashode poslovanja u iznosu 1.917.374,00 kn s udjelom 47,1%. Odnose se na naknadu štete od elementarnih nepogoda (suša) 1.790.450,00 kn, tekuće donacije 107.871,00 kn, te proračunsku rezervu 19.053,00 kn. Potom slijede rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 816.072,00 kn ili 20,0%, materijalni rashodi u iznosu 595.916,00 kn ili 14,6%, te rashodi za zaposlene u iznosu 527.216,00 kn ili 12,9%. Preostali proračunski rashodi i izdaci iznose 217.498,00 kn i imaju udjel 5,4%. Svi rashodi i izdaci izvršeni su u okviru planiranih iznosa.

U bilanci je ukupna imovina iskazana u iznosu 4.981.656,00 kn, a sastoji se od nefinancijske imovine u iznosu 4.412.182,00 kn i financijske imovine u iznosu 569.474,00 kn. Financijsku imovinu čine udjeli u glavnici trgovačkih društava 312.400,00 kn, potraživanja 199.433,00 kn, novčana sredstva 47.683,00 kn i rashodi budućeg razdoblja 9.958,00 kn. Potraživanja u iznosu 199.433,00 kn odnose se na potraživanja za upravne pristojbe i prihode po posebnim propisima 125.488,00 kn, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine 46.030,00 kn, potraživanja od poreza 19.900,00 kn i potraživanja od imovine 8.015,00 kn.

Obveze i vlastiti izvori iskazani su u iznosu 4.981.656,00 kn. Sastoje se od vlastitih izvora u iznosu 4.693.657,00 kn te obveza u iznosu 287.999,00 kn. Obveze se odnose na obveze za rashode poslovanja u iznosu 156.459,00 kn i na obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 131.540,00 kn.

U 2007., ni ranijih godina, općina se nije zaduživala, izdavala jamstva ni pozajmljivala proračunska sredstva.

OPĆINA ĐULOVAC**1. Osvrt na nalaze i preporuke revizije financijskih izvještaja i poslovanja za 2006.**

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja općine Đulovac za 2006., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje. Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i općini je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

2. Uvid u proračun i financijske izvještaje za 2007.

Proračun, izmjene proračuna i odluka o izvršavanju proračuna doneseni su u skladu sa zakonskim propisima. Proračunom su prihodi i primici te rashodi i izdaci planirani u iznosu 12.363.000,00 kn. Izmjenama proračuna su prihodi i primici te rashodi i izdaci planirani u iznosu 6.275.267,00 kn, što je za 6.087.733,00 kn ili 49,2% manje u odnosu na proračun.

Za račun proračuna sastavljeni su svi propisani financijski izvještaji.

Prihodi i primici su ostvareni u iznosu 5.123.032,00 kn, što je za 1.152.235,00 kn ili 18,4% manje od plana, dok su rashodi i izdaci izvršeni u iznosu 5.493.625,00 kn, što je za 781.642,00 kn ili 12,5% manje od plana. Manjak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima iznosi 370.593,00 kn ili 7,2% ostvarenih prihoda i primitaka, što s viškom prihoda iz prethodne godine u iznosu 200.353,00 kn čini manjak prihoda i primitaka za pokriće u narednom razdoblju u iznosu 170.240,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji prihodi i primici ostvareni su od pomoći iz proračuna u iznosu 3.057.587,00 kn s udjelom 59,7%, zatim prihodi od poreza na dohodak u iznosu 1.173.562,00 kn ili 22,9%, te prihodi od upravnih pristojbi i po posebnim propisima u iznosu 585.728,00 kn s udjelom 11,4%. Preostali prihodi i primici iznose 306.155,00 kn i imaju udjel 6,0%. Iznad plana ostvarene su tekuće pomoći iz proračuna za 132.320,00 kn ili 4,9%. Svi drugi prihodi i primici ostvareni su u okviru planiranih iznosa. Kapitalne pomoći iz proračuna ostvarene su u iznosu manjem za 710.000,00 kn ili 76,3% od planiranoga.

Vrijednosno najznačajniji rashodi i izdaci izvršeni su za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 1.833.270,00 kn s udjelom 33,4%, te materijalni rashodi u iznosu 1.629.167,00 kn s udjelom 29,7%. Potom slijede tekuće donacije u iznosu 1.042.662,00 kn s udjelom 19,0%, te naknade građanima i kućanstvima u iznosu 496.641,00 kn ili 9,0%. Preostali proračunski rashodi i izdaci iznose 491.885,00 kn i imaju udjel 8,9%. Svi rashodi i izdaci izvršeni su u okviru planiranih iznosa.

U bilanci je ukupna imovina iskazana u iznosu 13.125.894,00 kn, a sastoji se od nefinancijske imovine u iznosu 11.907.631,00 kn i financijske imovine u iznosu 1.218.263,00 kn. Financijsku imovinu čine udjeli u glavnici trgovačkih društava 752.820,00 kn, potraživanja 320.760,00 kn i novčana sredstva 144.683,00 kn. Potraživanja u iznosu 320.760,00 kn odnose se na potraživanja za upravne pristojbe i prihode po posebnim propisima 214.929,00 kn, potraživanja od poreza 36.471,00 kn, potraživanja od imovine 6.860,00 kn, te druga potraživanja 62.500,00 kn.

Obveze i vlastiti izvori iskazani su u iznosu 13.125.894,00 kn. Sastoje se od vlastitih izvora u iznosu 12.916.739,00 kn te obveza u iznosu 209.155,00 kn. Obveze se odnose na obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 200.278,00 kn i na obveze za rashode poslovanja u iznosu 8.877,00 kn.

U 2007., ni ranijih godina, općina se nije zaduživala, izdavala jamstva ni pozajmljivala proračunska sredstva.

OPĆINA HERCEGOVAC**I. MIŠLJENJE**

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja općine Hercegovac (dalje u tekstu: Općina) za 2007., o čemu je izraženo uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Sljedeći postupci i učinci su utjecali na izražavanje mišljenja:
  - Općina nije donijela propise o grobljima te nije imenovala upravu groblja i ne vodi propisane grobne knjige.
  - Radovi na asfaltiranju pješačkih staza na temelju ugovora izvedeni su u vrijednosti 34.293,91 kn, a izvoditelj navedenih radova odabran je prema odluci poglavarstva umjesto predstavničkog tijela, dok su usluge održavanja javne rasvjete pribavljene izravnim ugovaranjem u vrijednosti 18.253,62 kn. Program gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture te program održavanja komunalne infrastrukture ne sadrže propisane elemente.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2007.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	3.353.000,00	2.954.612,00	88,1
2.	Rashodi i izdaci	3.353.000,00	2.454.934,00	73,2
3.	Višak prihoda	0,00	499.678,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			6.413.012,00
5.	Financijska imovina			2.902.419,00
6.	Obveze			138.713,00
7.	Broj zaposlenika			6

Nefinancijska imovina se odnosi na vrijednost zemljišta u iznosu 1.271.639,00 kn, građevinskih objekata u iznosu 3.989.362,00 kn, opreme u iznosu 70.240,00 kn, prijevoznih sredstava u iznosu 45.487,00 kn, nefinancijske imovine u pripremi u iznosu 170.015,00 kn, knjiga u knjižnici u iznosu 849.473,00 kn, te druge imovine u iznosu 16.796,00 kn.

Financijska imovina se odnosi na novčana sredstva u iznosu 1.087.564,00 kn, dane zajmove u iznosu 47.152,00 kn, dionice i udjele u glavnici u iznosu 618.800,00 kn, rashode budućeg razdoblja u iznosu 39.007,00 kn, dugoročna potraživanja od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 752.605,00 kn, potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 351.170,00 kn i druga potraživanja u iznosu 6.121,00 kn.

Obveze se odnose na obveze za rashode poslovanja u iznosu 64.761,00 kn, odgođeno plaćanje rashoda u iznosu 39.007,00 kn, te naplaćene prihode budućeg razdoblja u iznosu 34.945,00 kn.

III. NALAZ**Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2004.**

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Općine za 2004., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Općini je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2007. je utvrđeno u kojim slučajevima je postupljeno i u kojima nije postupljeno prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalozi i preporuke prema kojima je postupljeno:

1. Općina je izvršavala rashode za potpore dječjem vrtiću u skladu sa sporazumom zaključenim s drugom jedinicom lokalne samouprave.

2. Prihodi su trošeni prema propisanim namjenama.
3. Poslovni prostori su dani u zakup u skladu s odredbama Zakona o zakupu i prodaji poslovnog prostora.
4. Donesena je odluka o komunalnom doprinosu.

Nalog prema kojem nije postupljeno:

1. Općina nije donijela propise o grobljima, nije imenovala upravu groblja i ne vodi propisane grobne knjige.

Općina je i nadalje u obvezi postupati prema danom nalogu Državnog ureda za reviziju.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2007.

Prihodi i primici

- 1.1. Prihodi i primici za 2007. planirani su u iznosu 3.352.999,57 kn, a ostvareni su u iznosu 2.954.612,87 kn, što je za 398.386,70 kn ili 11,9% manje od plana.

Prihodi od poljoprivrednoga zemljišta u vlasništvu države ostvareni su u iznosu 223.335,62 kn. Općina je u 2002. donijela program raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države površine 1 388,90 ha, a u kolovozu 2003. izmjene programa. Do vremena obavljanja revizije (veljača 2008) nije bilo raspolaganja poljoprivrednim zemljištem prema programu. Od 1 388,90 ha, u 2007. u jednogodišnjem zakupu je 1 153,88 ha na temelju naputka nadležnog ministarstva. Općina nije ustrojila evidenciju s podacima o poljoprivrednom zemljištu u vlasništvu države (koje se nalazi na području Općine) iz koje bi bili vidljivi podaci o poljoprivrednom zemljištu danom u zakup i podaci o poljoprivredno zemljište koje nije obrađeno u prethodnom vegetativnom periodu i raspoloživo je za davanje u zakup.

Općina nije donijela propise o grobljima te nije imenovala upravu groblja i ne vodi propisane grobne knjige (registar umrlih osoba i grobni očevidnici). Poslove ukopa i sahrana te održavanja groblja obavlja komunalni zaposlenik Općine. Prema odredbi članka 18. Zakona o grobljima, predstavničko tijelo dužno je donijeti propise o mjerilima i načinu dodjeljivanja i ustupanja grobnih mjesta na korištenje, vremenskim razmacima ukopa u popunjena grobna mjesta, načinu ukopa nepoznatih osoba, održavanju groblja i uklanjanju otpada, te uvjetima i mjerilima za plaćanje naknade kod dodjele grobnog mjesta i godišnje naknade za korištenje. Prema odredbi članka 10. navedenog Zakona, grobljem upravlja uprava groblja, odnosno pravna osoba ili drugi subjekt osnovan prema uvjetima i na način propisan posebnim propisima, a odredbom članka 16. navedenoga Zakona utvrđeno je da je uprava groblja dužna voditi grobni očevidnik i registar umrlih osoba.

Državni ured za reviziju je naložio ustrojavanje evidencije o poljoprivrednom zemljištu u vlasništvu države iz koje bi bili vidljivi podaci o poljoprivrednom zemljištu danom u zakup i podaci o poljoprivredno zemljište koje nije obrađeno u prethodnom vegetativnom periodu i raspoloživo je za davanje u zakup. Naložio je donošenje propisa o grobljima, te imenovanje uprave groblja i vođenje grobnih očevidnika i registra umrlih osoba u skladu s odredbama Zakona o grobljima.

- 1.2. Općina je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju i u očitovanju navela da je u tijeku rješavanje evidencije o poljoprivredom zemljištu u vlasništvu države uz pomoć Ureda za katastar, te da pripremaju propise o grobljima u skladu s odredbama Zakona o grobljima.**

Rashodi i izdaci

- 2.1. Rashodi proračuna planirani su u iznosu 3.352.999,57 kn, a izvršeni su u iznosu 2.454.934,25 kn, što je za 898.065,32 kn ili 26,8% manje od planiranih. Višak prihoda i primitaka nad rashodima iznosi 499.678,62 kn. Višak prihoda i primitaka iz ranijih godina iznosi 494.300,00 kn. Višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 993.978,62 kn ili 33,6% ostvarenih prihoda i primitaka u 2007.

Prema odredbi članka 2. Zakona o komunalnom gospodarstvu, Općina je dužna osigurati trajno i kvalitetno obavljanje komunalnih djelatnosti. Općina nije utvrdila koje su komunalne djelatnosti Općine. Radovi na asfaltiranju pješačkih staza u parku izvedeni su u vrijednosti 34.293,91 kn. Izvoditelj navedenih radova odabran je prema odluci poglavarstva umjesto predstavničkog tijela, a usluge održavanja javne rasvjete pribavljene su u vrijednosti 18.253,62 kn izravnim ugovaranjem. Navedeno nije u skladu s odlukom o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora i odredbom članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojima odluku o izboru osobe, s kojom se zaključuje ugovor o povjeravanju određenih komunalnih poslova, donosi predstavničko tijelo po provedenom postupku prikupljanja ponuda ili javnog natječaja.

Programom održavanja komunalne infrastrukture nije utvrđen opseg poslova održavanja i nisu utvrđena financijska sredstva potrebna za ostvarenje programa s izvorima financiranja. Prema odredbi članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture obvezno utvrđuje, među ostalim, opis i opseg poslova održavanja, te iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja.

Programom gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture utvrđena su financijska sredstva potrebna za ostvarenje programa, ali nisu utvrđeni izvori financiranja. Prema odredbi članka 30. Zakona o komunalnom gospodarstvu, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave godišnjim programom gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture obvezno utvrđuje, među ostalim, iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa s naznakom izvora financiranja djelatnosti.

Rashodi za izradu projektne dokumentacije za distributivne vodoopskrbne cjevovode na području Općine iskazani su u iznosu 145.515,00 kn. Županija je u 2007. osnovala trgovačko društvo registrirano, među ostalim, za opskrbu pitkom vodom, te građenje, projektiranje i nadzor nad građenjem, te je predložila da sve jedinice lokalne samouprave na području Županije ovlaste navedeno trgovačko društvo da vodi sve poslove oko projektiranja i gradnje vodoopskrbnog sustava na području Županije. Stoga je općinsko poglavarstvo Općine u travnju 2007. dalo ovlaštenje u skladu s prijedlogom Županije. Trgovačko društvo Županije je provelo javni natječaj za izradu projektne dokumentacije i u studenome 2007. zaključilo ugovor u vrijednosti 2.806.000,00 kn, a odnosi se na područje Općine i drugih pet lokalnih jedinica. Rok ispunjenja ugovora je konac lipnja 2009., a dinamika izrade dokumentacije po godinama nije ugovorena.

Iz ugovora, odnosno projektnog zadatka koji je u prilogu ugovoru vidljiva je dužina cjevovoda za Općinu i druge lokalne jedinice, a nije vidljiva vrijednost projektne dokumentacije koja se odnosi na Općinu, te nisu utvrđeni izvori financiranja i imovinsko pravni odnosi.

Koncem 2007. Općina ima šest zaposlenika od kojih jedan obavlja poslove knjižničara. U 2007. je knjižnica koja je radila u sastavu Općine ustrojena kao područna knjižnica Knjižnice u Garešnici. Sporazumom je utvrđeno da zaposlenik područne knjižnice ostaje zaposlenik Općine te da Općina osigurava sredstva za plaću zaposlenika i materijalne troškove. S obzirom da zaposlenik (knjižničar) Općine obavlja poslove na temelju naputaka Knjižnice Garešnica, Državni ured za reviziju predložio je da zaposlenik područne knjižnice postane zaposlenik Knjižnice u Garešnici.

Državni ured za reviziju je naložio povjeravanje komunalnih poslova, te donošenje programa održavanja komunalne infrastrukture i programa gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Naložio je utvrditi dinamiku izrade i vrijednost projektne dokumentacije za distributivni vodoopskrbni cjevovod koja se odnosi na Općinu, te izvore financiranja i imovinsko pravne odnose za imovinu koju financira Općina.

- 2.2. *Općina je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju i navela da će ubuduće programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opseg poslova, a programom gradnje objekata komunalne infrastrukture utvrdit će izvore financiranja. Vezano za izradu projektne dokumentacije za distributivni vodoopskrbni cjevovod navodi da će s trgovačkim društvom u vlasništvu Županije utvrditi izvore financiranja, imovinsko pravne odnose, dinamiku izrade i vrijednost dokumentacije. Općina planira dogovoriti da knjižnica preuzme knjižničara koji je zaposlenik Općine.***

Proračun Općine donesen je u skladu sa zakonskim propisima. Sredstva proračuna korištena su za nabavu nefinancijske imovine, te obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine, odnosno za komunalne djelatnosti, prostorno i urbanističko planiranje, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, kulturu i šport, te na protupožarnu zaštitu. Prihodi su utrošeni za propisane namjene. Neke komunalne djelatnosti nisu obavljene u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Propisi o grobljima nisu doneseni.

Izvešće o obavljenoj reviziji uručeno je zakonskom predstavniku 23. travnja 2008.

OPĆINA IVANSKA**1. Osvrt na nalaze i preporuke revizije financijskih izvještaja i poslovanja za 2006.**

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja općine Ivanska za 2006., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje. Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i općini je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

2. Uvid u proračun i financijske izvještaje za 2007.

Proračun, izmjene proračuna i odluka o izvršavanju proračuna doneseni su u skladu sa zakonskim propisima. Proračunom su prihodi i primici te rashodi i izdaci planirani u iznosu 8.583.300,00 kn. Izmjenama proračuna su prihodi i primici te rashodi i izdaci planirani u iznosu 4.661.000,00 kn, što je za 3.922.300,00 kn ili 45,7% manje u odnosu na proračun.

Za račun proračuna sastavljeni su svi propisani financijski izvještaji.

Prihodi i primici su ostvareni u iznosu 4.354.240,00 kn, što je za 306.760,00 kn ili 6,6% manje od plana, dok su rashodi i izdaci izvršeni u iznosu 3.701.479,00 kn, što je za 959.521,00 kn ili 20,6% manje od plana. Višak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima iznosi 652.761,00 kn ili 15,0% u odnosu na ukupno ostvarene prihode i primitke. Manjak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima iz prethodne godine iznosi 88.757,00 kn, te višak prihoda i primitaka raspoloživ u narednom razdoblju iznosi 564.004,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji prihodi i primici ostvareni su od poreza na dohodak u iznosu 2.295.906,00 kn s udjelom 52,7%, zatim od upravnih pristojbi i po posebnim propisima u iznosu 821.225,00 kn s udjelom 18,9%, te pomoći iz proračuna u iznosu 802.080,00 kn ili 18,4%. Preostali prihodi i primici iznose 435.029,00 kn i imaju udjel 10,0%. Iznad plana ostvareni su prihodi od poreza na dohodak za 72.906,00 kn ili 3,3%. Kapitalne pomoći iz proračuna ostvarene su u iznosu 200.000,00 kn, a nisu planirane proračunom. Svi drugi prihodi i primici ostvareni su u okviru planiranih iznosa.

Vrijednosno najznačajniji rashodi i izdaci izvršeni su za materijalne rashode u iznosu 1.367.013,00 kn s udjelom 36,9%. Odnose se na rashode za usluge 816.483,00 kn, rashode za materijal i energiju 370.849,00 kn, te druge materijalne rashode 179.681,00 kn. Potom slijede rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 743.422,00 kn ili 20,1%, drugi rashodi poslovanja (tekuće donacije i kapitalne pomoći) u iznosu 640.319,00 kn ili 17,3%, te rashodi za zaposlene u iznosu 562.188,00 kn ili 15,2%. Preostali proračunski rashodi i izdaci iznose 388.537,00 kn i imaju udjel 10,5%. Iznad plana za 20.501,00 kn ili 17,2% izvršeni su rashodi za reprezentaciju i rashodi za ulaganja u računalne programe, što nije u skladu s odredbama Zakona o proračunu. Svi drugi rashodi i izdaci izvršeni su u okviru planiranih iznosa.

U bilanci je ukupna imovina iskazana u iznosu 10.415.202,00 kn, a sastoji se od nefinancijske imovine u iznosu 8.902.398,00 kn i financijske imovine u iznosu 1.512.804,00 kn. Financijsku imovinu čine potraživanja u iznosu 816.429,00 kn, novčana sredstva u iznosu 646.063,00 kn i rashodi budućeg razdoblja u iznosu 50.312,00 kn.

Potraživanja u iznosu 816.429,00 kn odnose se na potraživanja za upravne pristojbe i prihode po posebnim propisima 363.737,00 kn, potraživanja od poreza 261.296,00 kn, potraživanja od imovine 136.856,00 kn i potraživanja od prodaje nefinancijske imovine 54.540,00 kn.

Obveze i vlastiti izvori iskazani su u iznosu 10.415.202,00 kn. Sastoje se od vlastitih izvora u iznosu 7.756.717,00 kn, obveza za primljene zajmove u iznosu 2.016.822,00 kn i drugih obveza u iznosu 641.663,00 kn. Druge obveze u iznosu 641.663,00 kn odnose se na rashode poslovanja u iznosu 437.071,00 kn, obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 204.592,00 kn.

Ranijih godina općina se zadužila kod poslovne banke i kod pravne osobe za nabavu vozila putem financijskog leasinga. Početkom 2007. stanje primljenih zajmova iznosi 2.089.157,00 kn. U 2007. nije bilo zaduživanja, a otplaćeno je 72.335,00 kn, te koncem 2007. obveze po primljenim zajmovima iznose 2.016.822,00 kn. Odnose se na obveze prema poslovnoj banci u iznosu 1.960.137,00 kn i prema pravnoj osobi u iznosu 56.685,00 kn.

Općina je ranijih godina dala jamstvo komunalnom društvu u svom vlasništvu. Početno stanje po danim jamstvima iznosi 61.116,70 kn. Tijekom godine komunalno društvo otplatilo je 61.116,70 kn, nova jamstva nisu davana, te općina koncem 2007. nema obveza s osnove danih jamstava.

U 2007. općina nije pozajmljivala proračunska sredstva.

OPĆINA KAPELA**1. Osvrt na nalaze i preporuke revizije financijskih izvještaja i poslovanja za 2006.**

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja općine Kapela za 2006., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje. Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i općini je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

2. Uvid u proračun i financijske izvještaje za 2007.

Proračun, izmjene proračuna i odluka o izvršavanju proračuna doneseni su u skladu sa zakonskim propisima. Proračunom su prihodi i primici te rashodi i izdaci planirani u iznosu 10.212.000,00 kn. Izmjenama proračuna su prihodi i primici te rashodi i izdaci planirani u iznosu 2.868.100,00 kn, što je za 7.343.900,00 kn ili 71,9% manje u odnosu na proračun.

Za račun proračuna sastavljeni su svi propisani financijski izvještaji.

Prihodi i primici su ostvareni u iznosu 2.344.803,00 kn, što je za 523.297,00 kn ili 18,2% manje od plana, dok su rashodi i izdaci izvršeni u iznosu 2.285.320,00 kn, što je za 582.780,00 kn ili 20,3% manje od plana. Višak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima iznosi 59.483,00 kn ili 2,5% u odnosu na ukupno ostvarene prihode i primitke. Manjak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima iz prethodne godine iznosi 451.665,00 kn, te manjak za pokriće u narednom razdoblju iznosi 392.182,00 kn. S obzirom na iskazani manjak predlaže se izraditi prijedlog mjera za pokriće manjka, odnosno voditi računa o preuzimanju obveza u narednim godinama radi zadovoljavanja svih javnih potreba.

Vrijednosno najznačajniji prihodi i primici ostvareni su od poreza na dohodak u iznosu 1.056.725,00 kn ili 45,1%, zatim od upravnih pristojbi i po posebnim propisima u iznosu 578.563,00 kn s udjelom 24,7%, te od poreza na imovinu u iznosu 208.983,00 kn ili 8,9%. Preostali prihodi i primici iznose 500.532,00 kn i imaju udjel 21,3%. Iznad plana ostvareni su prihodi od poreza na dohodak i poreza na imovinu za 115.708,00 kn ili 10,1%. Prihodi od pomoći, prihodi od upravnih pristojbi i po posebnim propisima, te drugi prihodi poslovanja ostvareni su u iznosu manjem za 599.439,00 kn ili 42,3% od plana. Svi drugi prihodi i primici ostvareni su unutar planiranih iznosa.

Vrijednosno najznačajniji rashodi i izdaci izvršeni su za materijalne rashode u iznosu 707.094,00 kn s udjelom 30,9%. Odnose se na rashode za usluge 324.355,00 kn, rashode za materijal i energiju 278.064,00 kn, te druge materijalne rashode 104.675,00 kn. Potom slijede drugi rashodi poslovanja (tekuće donacije i kapitalne pomoći) u iznosu 705.779,00 kn ili 30,8%, rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 371.620,00 kn ili 16,3%, te rashodi za zaposlene u iznosu 228.473,00 kn ili 10,0%. Preostali proračunski rashodi i izdaci iznose 272.354,00 kn i imaju udjel 12,0%. Iznad plana za 1.218,00 kn ili 6,1% izvršene su tekuće pomoći, što nije u skladu s odredbama Zakona o proračunu. Svi drugi rashodi i izdaci izvršeni su unutar planiranih iznosa.

U bilanci je ukupna imovina iskazana u iznosu 7.276.114,00 kn, a sastoji se od nefinancijske imovine u iznosu 5.994.791,00 kn i financijske imovine u iznosu 1.281.323,00 kn.

Financijsku imovinu čine potraživanja u iznosu 1.033.899,00 kn, novčana sredstva u iznosu 176.724,00 kn i udjeli u glavnici trgovačkih društava u iznosu 70.700,00 kn. Potraživanja u iznosu 1.033.899,00 kn odnose se na potraživanja za upravne pristojbe i prihode po posebnim propisima 614.502,00 kn, potraživanja od poreza 158.722,00 kn, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine 110.582,00 kn, potraživanja od imovine 41.546,00 kn te druga potraživanja 108.547,00 kn.

Obveze i vlastiti izvori iskazani su u iznosu 7.276.114,00 kn. Sastoje se od vlastitih izvora u iznosu 7.178.988,00 kn te obveza u iznosu 97.126,00 kn. Obveze se odnose na obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 62.586,00 kn i na obveze za rashode poslovanja u iznosu 34.540,00 kn.

Ranijih godina općina se zadužila kod pravne osobe za nabavu vozila putem financijskog leasinga i kod izvoditelja radova na izgradnji plinovoda. Početkom 2007. stanje primljenih zajmova iznosi 189.469,00 kn. U 2007. nije bilo zaduživanja, a otplaćeno je 189.469,00 kn, te koncem 2007. općina nema obveza po primljenim zajmovima.

U 2007. i ranijih godina općina nije izdavala jamstva i nije pozajmljivala proračunska sredstva.

OPĆINA KONČANICA**I. MIŠLJENJE**

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja općine Končanica (dalje u tekstu: Općina) za 2007., o čemu je izraženo uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Sljedeći postupci i učinci su utjecali na izražavanje mišljenja:
  - Sredstva od zakupa i koncesije za korištenje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 228.945,44 kn uplaćena su na račun Općine umjesto na račun zajedničkih prihoda. Stoga je Općina obvezna uplatiti u državni proračun i u proračun Županije ukupno 114.472,72 kn.
  - Radovi na modernizaciji nerazvrstanih cesta izvedeni su u vrijednosti 284.539,63 kn. Izvoditelji navedenih radova odabrani su prema odluci poglavarstva umjesto općinskog vijeća, a u nekim slučajevima izravnim ugovaranjem, što nije u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Program održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži propisane elemente.
  - Plan javne nabave za 2007. donesen je u prosincu 2006. i nije usporediv s proračunom. Tijekom 2007. nabavljene su robe, radovi i usluge na koje se primjenjuju propisi o javnoj nabavi u vrijednosti 393.316,16 kn. Za nabavu materijala za tekuće održavanje građevinskih objekata u iznosu 30.660,83 kn nisu provedeni propisani postupci nabave, već je nabava obavljena izravnim ugovaranjem.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2007.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	2.300.000,00	2.547.669,00	110,8
2.	Rashodi i izdaci	2.300.000,00	2.044.734,00	88,9
3.	Višak prihoda	0,00	502.935,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			6.722.639,00
5.	Financijska imovina			994.846,00
6.	Obveze			118.101,00
7.	Broj zaposlenika			9

Nefinancijska imovina se odnosi na vrijednost neproizvedene dugotrajne imovine u iznosu 9.000,00 kn, građevinskih objekata u iznosu 6.653.410,00 kn, opreme u iznosu 50.696,00 kn i prijevoznih sredstava u iznosu 9.533,00 kn.

Financijska imovina se odnosi na novčana sredstva u iznosu 414.951,00 kn, dane zajmove u iznosu 52.144,00 kn, dionice i udjele u glavnici u iznosu 390.200,00 kn i potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 137.551,00 kn.

Obveze se odnose na obveze za rashode poslovanja.

III. NALAZ**Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2005.**

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Općine za 2005., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Općini je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2007. je utvrđeno u kojim slučajevima je postupljeno i u kojima nije postupljeno prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalozi i preporuke prema kojima je postupljeno:

1. Prihodi su trošeni prema propisanim namjenama.
2. Raspolaganje gotovim novcem u skladu je s Odlukom o uvjetima i načinu plaćanja gotovim novcem.
3. Rashodi su iskazani uz primjenu modificiranoga računovodstvenog načela nastanka događaja.
4. Rashodi za proračunsku zalihu planirani su u propisanoj visini, a izvješća o trošenju sredstava proračunske zalihe sastavljena su i dostavljena općinskom vijeću.

Nalozi i preporuke prema kojima nije postupljeno:

1. Pojedini rashodi nisu evidentirani na računima propisanim računskim planom proračuna.
2. Programom održavanja komunalne infrastrukture nije utvrđen opis i opseg poslova održavanja.
3. Program gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture nije usuglašen s proračunom.
4. Za neke robe nisu provedeni zakonom propisani postupci nabave.
5. Općina nije ustrojila potrebne analitičke knjigovodstvene evidencije, osim za komunalnu naknadu.
6. Za naplatu pojedinih potraživanja nisu poduzimane odgovarajuće mjere naplate.

Općina je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2007.

Računovodstveno poslovanje

- 1.1. Općina nije ustrojila analitičke knjigovodstvene evidencije kratkotrajne nefinancijske imovine (evidencije nabavljenih i utrošenih namirnica po vrsti, količini i vrijednosti, a analitičke knjigovodstvene evidencije za zakup poslovnih prostora, najam stanova, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, te za boravak djece u Vrčiću ne sadrže podatke o zaduženju i potraživanjima. Prema odredbi članka 8. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo kratkotrajne nefinancijske imovine (zaliha materijala, proizvoda i robe) po vrsti, količini i vrijednosti, te analitičko knjigovodstvo potraživanja i obveza (po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti, zateznim kamatama i drugo).

Pojedini rashodi nisu u poslovnim knjigama evidentirani na računima propisanim računskim planom. Na rashodima za tekuće donacije evidentirani su rashodi za namirnice, materijal za čišćenje, energiju, telefonske troškove i drugi rashodi u iznosu 65.070,14 kn vezani za Vrčić koji je u sastavu Općine, te rashodi za usluge prijevoza kamena, nabavu materijala za tekuće održavanje i drugi rashodi za potrebe mjesnih odbora u iznosu 65.275,26 kn.

Prema odredbi članka 5. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici vode knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio navedenog Pravilnika.

Državni ured za reviziju je naložio ustrojiti analitičko knjigovodstvo i evidentirati rashode u poslovnim knjigama na računima propisanim računskim planom u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- 1.2. *Općina je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju.*

U očitovanju navodi da se u 2008. rashodi za Vrčić i mjesne odbore evidentiraju na računima propisanim računskim planom, da je analitička knjigovodstvena evidencija namirnica bila vođena do 2007. i biti će ustrojena u 2008., te da su analitičke evidencije za zakup poslovnih prostora, najam stanova, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države i za boravak djece u Vrčiću vođene u 2007. ručno na ne zadovoljavajući način, a u 2008. su nabavljeni računalni programi.

Prihodi i primici

- 2.1. Prihodi i primici za 2007. planirani su u iznosu 2.300.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 2.547.669,31 kn, što je za 247.669,31 kn ili 10,8% više od plana.

Prihodi od zakupa i koncesije za korištenje poljoprivrednog zemljišta ostvareni su u iznosu 245.746,31 kn. Od navedenog iznosa, sredstva u iznosu 228.945,44 kn uplaćena su na račun Općine umjesto na račun zajedničkih prihoda propisan Naredbom o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba s kojeg se sredstva raspoređuju prema odredbi članka 36. Zakona o poljoprivrednom zemljištu, na način da po 25,0% pripada državnom proračunu i županiji, a 50,0% proračunu općine ili grada na čijem se području poljoprivredno zemljište nalazi. Stoga je Općina obvezna uplatiti u državni proračun i u proračun Županije ukupno 114.472,72 kn.

Općina je u travnju 2002. donijela program raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države na području Općine, površine 2 219,38 ha. Do vremena obavljanja revizije (veljača 2008) nije bilo raspolaganja poljoprivrednim zemljištem prema programu. U 2007. je 1 475,67 ha koristila pravna osoba koja se bavi uzgojem ribe (od čega je 1 000,00 ha vodnih površina), a 364,87 ha dano je u zakup i na koncesiju na temelju ugovora zaključenih ranijih godina i naputka nadležnog ministarstva, što je ukupno 1 840,54 ha. Općina nema dokumentaciju iz koje bi bilo vidljivo na temelju čega pravna osoba koristi poljoprivredno zemljište i uz koje uvjete. Općina nije ustrojila evidenciju s podacima o poljoprivrednom zemljištu u vlasništvu države (koje se nalazi na području Općine) iz koje bi bili vidljivi podaci o poljoprivrednom zemljištu danom u zakup, na koncesiju i drugo, te podaci o poljoprivrednom zemljištu koje nije obrađeno u prethodnom vegetativnom periodu i raspoloživo je za davanje u zakup.

Općina nije imenovala upravu groblja i ne vodi propisane grobne knjige (grobne očevidnike i registar umrlih). Prema odredbi članka 10. Zakona o grobljima, grobljem upravlja uprava groblja, odnosno pravna osoba ili drugi subjekt osnovan prema uvjetima i na način propisan posebnim propisima. Također, odredbom članka 16. navedenoga Zakona utvrđeno je da je uprava groblja dužna voditi grobni očevidnik i registar umrlih osoba.

Prihodi od Vrčića ostvareni su u iznosu 59.328,00 kn. Odnose se na prihode od naknade za predškolski odgoj koju plaćaju roditelji za cjelodnevni boravak djece u Vrčiću. Dječji vrtić nije osnovan već je predškolski odgoj organiziran pri Općini. Prema odredbi članka 1. Zakona o predškolskom odgoju i naobrazbi, dječji vrtići su javne ustanove koje djelatnost predškolskog odgoja obavljaju kao javnu službu. Prema odredbi članka 2. Pravilnika o posebnim uvjetima i mjerilima ostvarivanja programa predškolskog odgoja, programi predškolskog odgoja mogu se ostvarivati pri osnovnoj školi, kao igraonice u knjižnicama, te u zdravstvenim, socijalnim, kulturnim, športskim ustanovama i udrugama.

Državni ured za reviziju je naložio uplatu sredstava od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države na račun propisan Naredbom o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba. Naložio je ustrojavanje evidencije o poljoprivrednom zemljištu u vlasništvu države iz koje bi bili vidljivi podaci o poljoprivrednom zemljištu danom u zakup, na koncesiju i drugo, te podaci o poljoprivrednom zemljištu koje nije obrađeno u prethodnom vegetativnom periodu i raspoloživo je za davanje u zakup. Državni ured za reviziju je naložio imenovati upravu groblja, te voditi grobne očevidnike i registar umrlih osoba u skladu s odredbama Zakona o grobljima. Također je naložio ostvarivanje programa predškolskog odgoja u skladu s odredbama Zakona o predškolskom odgoju i naobrazbi te odredbama Pravilnika o posebnim uvjetima i mjerilima ostvarivanja programa predškolskog odgoja.

- 2.2. Općina je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju i navodi da će pristupiti donošenju nove odluke o grobljima i imenovati upravu groblja koja će voditi grobne knjige. Vezano za raspolaganje poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države navodi da od donošenja programa u 2002. nije proveden niti jedan postupak zakupa ili prodaje zemljišta jer se na suglasnost nadležnog ministarstva čeka oko dvije godine a nakon toga je sva dokumentacija stara i treba je obnoviti. Općina je smatrala da ne može posjedovati dokumentaciju na temelju čega pravna osoba koristi poljoprivredno zemljište (vodne površine) jer su smatrali da se vodne površine mogu dati samo na koncesiju, a oduku o davanju koncesije donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog nadležnog ministarstva. Općina je obavijestila Državni ured za reviziju da je općinsko vijeće 25. ožujka 2008. donijelo odluku o osnivanju Vrtića i da je zatražena suglasnost nadležnog ministarstva kako bi mogli pristupiti registraciji Vrtića kao javne ustanove, te da je u međuvremenu ustrojena evidencija o poljoprivrednom zemljištu u vlasništvu države iz koje su vidljivi podaci o poljoprivrednom zemljištu danom u zakup, na koncesiju i drugo te podaci o zemljištu koje nije obrađeno u prethodnom vegetativnom periodu i raspoloživo je za davanje u zakup.**

Rashodi i izdaci

- 3.1. Rashodi i izdaci proračuna planirani su u iznosu 2.300.000,00 kn, a izvršeni su u iznosu 2.044.734,29 kn, što je za 255.265,71 kn ili 11,1% manje od planiranih. Višak prihoda i primitaka nad rashodima iznosi 502.935,02 kn. Preneseni manjak prihoda i primitaka iz prethodne godine iskazan je u iznosu 206.085,00 kn, te višak prihoda i primitaka raspoloživ u narednom razdoblju iznosi 296.850,00 kn ili 11,7% ostvarenih prihoda i primitaka u 2007.**

Prema odredbi članka 2. Zakona o komunalnom gospodarstvu, Općina je obvezna osigurati trajno i kvalitetno obavljanje komunalnih djelatnosti. Rashodi za komunalnu djelatnost održavanja nerazvrstanih cesta izvršeni su u iznosu 284.539,63 kn. Na modernizaciju nerazvrstane ceste te prijevoz kamena odnosi se 202.965,70 kn, a izvoditelj navedenih radova i dobavljač kamena odabrani su prema odluci poglavarstva umjesto općinskog vijeća. Preostali komunalni poslovi održavanja nerazvrstanih cesta ugovoreni su u vrijednosti 81.573,93 kn s više pravnih osoba izravnim ugovaranjem.

Navedeno nije u skladu s odredbom članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojom je utvrđeno da predstavničko tijelo po provedenom postupku prikupljanja ponuda ili javnog natječaja donosi odluku o odabiru osobe s kojom se zaključuje ugovor o povjeravanju određenih komunalnih poslova.

Programom održavanja komunalne infrastrukture nije utvrđen opis i opseg poslova održavanja. Prema odredbi članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture obvezno utvrđuje, među ostalim, opis i opseg poslova održavanja. Program (izmjene) nije usuglašen s proračunom.

Državni ured za reviziju je naložio povjeravanje i obavljanje komunalnih poslova i donošenje programa održavanja komunalne infrastrukture u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te usuglašavanje podataka u programu održavanja komunalne infrastrukture s podacima planiranim proračunom.

- 3.2. *Općina je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju i navodi da je odluku o modernizaciji nerazvrstane ceste donijelo općinsko poglavarstvo (umjesto općinskog vijeća) jer su radovi izvedeni u toku ljetnog i jesenskog perioda, te da će programom održavanja komunalne infrastrukture ubuduće utvrditi opis i opseg poslova održavanja i usuglašavati će program s izmjenama proračuna. Nadalje, navodi da je za nabavu kamenog materijala odabrana najpovoljnija ponuda, a s obzirom da je odabranom ponuditelju inspekcija zabranila eksploataciju kamena, nabavili su kamen od drugog dobavljača izravnim ugovaranjem kako bi nastavili započete radove.*

Postupci javne nabave

- 4.1. Plan javne nabave za 2007. donesen je u prosincu 2006. i nije usporediv s proračunom. Tijekom 2007. nabavljene su robe, radovi i usluge na koje se primjenjuju propisi o javnoj nabavi u vrijednosti 393.316,16 kn. Za nabavu materijala za tekuće održavanje građevinskih objekata u iznosu 30.660,83 kn nisu provedeni propisani postupci nabave, već je nabava obavljena izravnim ugovaranjem. Prema odredbi članka 7. Zakona o javnoj nabavi, naručitelj mora primijeniti odredbe navedenog Zakona na nabavu istovrsnih roba, usluga i radova, a nabavu manje vrijednosti od 200.000,00 kn u proračunskoj i poslovnoj godini naručitelji obavljaju na temelju odredaba Uredbe o postupku nabave robe, radova i usluga male vrijednosti.

Državni ured za reviziju je naložio nabavu roba provoditi u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

- 4.2. *Općina je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju.*

Proračun Općine donesen je u skladu sa zakonskim propisima. Sredstva proračuna korištena su za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine, odnosno za komunalne djelatnosti, prostorno i urbanističko planiranje, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, kulturu i šport, te na protupožarnu zaštitu. Prihodi su utrošeni za propisane namjene. Neke komunalne djelatnosti nisu obavljene u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukama Općine. Najveći dio rashoda odnosi na rashode za zaposlene (33,3%). Pri izvršavanju proračuna za nabavu roba u pojedinim slučajevima nisu provedeni propisani postupci javne nabave.

Izvešće o obavljenoj reviziji uručeno je zakonskom predstavniku 4. travnja 2008.

OPĆINA NOVA RAČA**I. MIŠLJENJE**

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja općine Nova Rača (dalje u tekstu: Općina) za 2007., o čemu je izraženo uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija - INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Sljedeći postupci i učinci su utjecali na izražavanje mišljenja:
  - Koncem 2007. dospjela potraživanja iznose 1.016.414,80 kn, što je 25,5% ukupno ostvarenih prihoda, a Općina nije poduzela odgovarajuće mjere naplate potraživanja.
  - Prihodi od zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 535.811,37 kn nisu utrošeni za propisane namjene već za tekuće potrebe proračuna.
  - Tijekom 2007. obavljene su usluge održavanja nerazvrstanih cesta, održavanja javne rasvjete i održavanja javnih površina ukupno u vrijednosti 127.417,42 kn. Obavljanje navedenih usluga povjereno je pravnim osobama izravnim ugovaranjem, što nije u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Općina nije utvrdila način povjeravanja komunalnih djelatnosti održavanja javnih površina, čišćenje javnih površina, te skupljanje i odvoz komunalnog otpada. Program održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži propisane elemente.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2007.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	3.446.449,00	3.980.677,00	115,5
2.	Rashodi i izdaci	3.446.449,00	3.242.052,00	94,1
3.	Višak prihoda	0,00	738.625,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			6.637.163,00
5.	Financijska imovina			5.084.996,00
6.	Obveze			1.009.546,00
7.	Broj zaposlenika			9

Nefinancijska imovina se odnosi na vrijednost zemljišta u iznosu 202.832,00 kn, nematerijalne imovine u iznosu 541.148,00 kn, građevinskih objekata u iznosu 3.200.803,00 kn, opreme u iznosu 114.775,00 kn, prijevoznih sredstava u iznosu 35.402,00 kn, umjetničkih djela u iznosu 9.950,00 kn, građevinskih objekata u pripremi u iznosu 428.224,00 kn, postrojenja i opreme u pripremi u iznosu 269.575,00 kn, nematerijalne imovine u pripremi u iznosu 578.940,00 kn, te druge nefinancijske imovine u pripremi u iznosu 1.255.514,00 kn.

Financijska imovina se odnosi na novčana sredstva u iznosu 634.185,00 kn, dane zajmove u iznosu 65.594,00 kn, dionice i udjele u glavnici u iznosu 94.300,00 kn, potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 925.536,00 kn, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 3.290.429,00 kn i druga potraživanja u iznosu 74.952,00 kn.

Obveze se odnose na obveze za rashode poslovanja u iznosu 674.369,00 kn i za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 335.177,00 kn.

III. NALAZ

Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2006.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Općine za 2006., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Općini je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2007. je utvrđeno u kojim slučajevima je postupljeno i u kojima nije postupljeno prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalozi i preporuke prema kojima je postupljeno:

1. U poslovnim knjigama evidentirana su groblja te potraživanja od zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države i potraživanja od naknade za koncesiju.
2. Analitičke knjigovodstvene evidencije potraživanja usklađene su s potraživanjima iskazanim u glavnoj knjizi.
3. Pri popisu imovine i obveza podaci o popisanoj imovini iskazani su pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima.
4. Prihodi od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države uplaćeni su na propisani račun zajedničkih prihoda.
5. Programom gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture za 2007. utvrđene su vrste objekata s procjenom troškova izgradnje.

Nalozi i preporuke prema kojima nije postupljeno:

1. Pojedini prihodi i rashodi nisu iskazani na odgovarajućim računima računskog plana.
2. Neki prihodi kojima je utvrđena namjena trošenja utrošeni su za tekuće potrebe proračuna umjesto za propisane namjene.
3. Komunalno redarstvo nije ustrojeno niti je ugovoreno zajedničko komunalno redarstvo s drugom jedinicom lokalne samouprave.
4. Program održavanja komunalne infrastrukture za 2007. ne sadrži sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina je i nadalje u obvezi postupiti prema danim nalogima i preporukama Državnoga ureda za reviziju.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2007.

Prihodi i primici

- 1.1. Prihodi i primici za 2007. planirani su u iznosu 3.446.449,00 kn, a ostvareni su u iznosu 3.980.676,83 kn, što je za 534.227,83 kn ili 15,5% više od plana.

Prihodi koji imaju propisanu namjenu ostvareni su u iznosu 2.056.201,76 kn i čine 51,7% ukupnih prihoda. Prihodi od zakupa i prodaje poljoprivrednoga zemljišta u vlasništvu države u iznosu 535.811,37 kn nisu utrošeni za propisane namjene već za tekuće potrebe proračuna. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu sredstva od zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države koristiti za namjene utvrđene odredbama članaka 3. i 4. Pravilnika o uvjetima i načinu korištenja sredstava ostvarenih od prodaje, zakupa i koncesije poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države.

Dospjela potraživanja koncem 2007. iznose 1.016.414,80 kn i čine 25,5% ukupno ostvarenih prihoda. Vrijednosno najznačajnija su potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 438.767,20 kn (što je u visini jednogodišnjih prihoda), prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 249.516,22 kn (što je u visini jednogodišnjih prihoda), te općinske poreze u iznosu 102.072,32 kn (što je u visini dvogodišnjih prihoda). Za neke prihode potraživanja su stara pet i više godina.

Za naplatu općinskih poreza mjere naplate poduzima Porezna uprava. Radi naplate drugih potraživanja Općina je dužnicima upućivala pisane opomene, zaključivala nagodbe o obročnoj otplati, a druge odgovarajuće mjere naplate tijekom 2007. nisu poduzimane. Prema odredbi članka 39. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne samouprave odgovorno je za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu s odgovarajućim zakonima i propisima donesenim na temelju zakona. S obzirom da se najvećim dijelom radi o naplati proračunskih prihoda čija je namjena određena posebnim zakonskim odredbama, potrebno je poduzeti sve raspoložive mjere naplate kako bi proračunski prihodi mogli biti utrošeni u fiskalnoj godini na koju se odnose i za propisane namjene.

Programom raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države donesenim u 2002. i izmjenama programa iz 2003., od ukupno 2 401,87 ha poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države na području Općine, za prodaju je predviđeno 1 951,87 ha, koncesiju 300,00 ha, povrat prijašnjim vlasnicima 50,00 ha, a za druge namjene 100,00 ha. Do vremena obavljanja revizije (veljača 2008.) prodano je 298,13 ha. Tijekom 2007. u zakupu je bilo 1 283,36 ha uz plaćanje naknade na temelju ugovora o zakupu i nalogu nadležnog ministarstva, a jedna prava osoba koristi oko 190,00 ha bez plaćanja naknade i u sudskom je postupku dokazivanja prava korištenja zemljišta. Općina nema evidenciju s podacima o preostalom državnom poljoprivrednom zemljištu na području Općine, iz koje bi bili vidljivi podaci o korisnicima zemljišta, pravnom osnovu korištenja, te o državnom poljoprivrednom zemljištu koje nije korišteno i drugi podaci.

Državni ured za reviziju je naložio sredstava od zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države trošiti za programe utvrđene Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja sredstava ostvarenih od prodaje, zakupa i koncesije poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države. Naložio je poduzimanje odgovarajućih mjera naplate potraživanja u skladu s odredbama Zakona o proračunu, te je predložio sustavnu razradu dospjelih nenaplaćenih potraživanja i razradu naplate sumnjivih i spornih potraživanja, a pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Također je naložio ustrojavanje evidencije o svim oblicima korištenja poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države.

- 1.2. Općina je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju. Vezano za dospjela potraživanja navodi da su dužnici uglavnom poljoprivrednici koji su suočeni s mnogim problemima (suša, zarazne bolesti životinja, povećanje cijena repromaterijala i drugo), a gospodarstvenici su suočeni s problemima u poslovanju, te je potraživanja teško naplatiti zbog nedostatka sredstava i imovine. Navodi da će tijekom 2008. utužiti sve dužnike. Nadalje, Općina navodi da će u narednom razdoblju ustrojiti evidenciju o cjelokupnom poljoprivrednom zemljištu u vlasništvu države koje se nalazi na području Općine prema podacima koje će zatražiti od Državne geodetske uprave, da će utvrditi sve korisnike zemljišta i pravnu osnovu korištenja, te da će izvršiti izmjene Programa raspolaganja poljoprivrednim zemljištem. Obrazložila je da sredstva od zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta nisu utrošena za propisane namjene jer su utrošena za sanaciju odlagališta komunalnog otpada, poslovnu zonu, te u ceste i plinovod kako bi svi stanovnici Općine imali slične uvjete za život.**

Rashodi i izdaci

- 2.1. Rashodi i izdaci proračuna planirani su u iznosu 3.446.449,00 kn, a izvršeni su u iznosu 3.242.051,73 kn, što je za 204.397,27 kn ili 5,9% manje od planiranih. Višak prihoda nad rashodima iznosi 738.625,10 kn. Preneseni manjak prihoda i primitaka prethodne godine iznosi 616.637,96 kn, te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 121.987,14 kn ili 3,1% ostvarenih prihoda u 2007.

Prema odredbi članka 2. Zakona o komunalnom gospodarstvu, Općina je obvezna osigurati trajno i kvalitetno obavljanje komunalnih djelatnosti. Odluka kojom bi se odredile sve djelatnosti koje pripadaju u komunalne djelatnosti značajne za Općinu nije donesena. Općinsko vijeće je u srpnju 2006. donijelo odluku o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju koncesije i pisanog ugovora, a nije utvrdilo način povjeravanja komunalnih djelatnosti održavanja javnih površina, čišćenje javnih površina, te skupljanje i odvoz komunalnog otpada.

Tijekom 2007. obavljene su usluge održavanja nerazvrstanih cesta, održavanja javne rasvjete i održavanja javnih površina ukupno u vrijednosti 127.417,42 kn, a obavljanje navedenih usluga povjereno je pravnim osobama izravnim ugovaranjem. Prema odredbi članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave određuje komunalne djelatnosti koje će povjeriti fizičkoj ili pravnoj osobi na temelju pisanog ugovora, te utvrđuje uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje komunalnih poslova na temelju ugovora. Predstavničko tijelo po provedenom postupku prikupljanja ponuda ili javnog natječaja donosi odluku o odabiru osobe s kojom se zaključuje ugovor o povjeravanju određenih komunalnih poslova.

Programom održavanja komunalne infrastrukture nije utvrđen opseg poslova održavanja. Prema odredbi članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture, među ostalim, obvezno utvrđuje opseg poslova održavanja.

Program nije usuglašen s proračunom jer su sredstva za održavanje komunalne infrastrukture programom planirana u iznosu 258.831,00 kn, a proračunom u iznosu 326.110,00 kn.

Rashodi za izradu projektne dokumentacije za distributivne vodoopskrbne cjevovode na području Općine izvršeni su u iznosu 145.515,00 kn. Županija je u 2007. osnovala trgovačko društvo registrirano, među ostalim, za opskrbu pitkom vodom, te građenje, projektiranje i nadzor nad građenjem, te je predložila da sve jedinice lokalne samouprave na području Županije ovlaste navedeno trgovačko društvo da vodi sve poslove oko projektiranja i gradnje vodoopskrbnog sustava na području Županije. Stoga je općinsko poglavarstvo Općine u travnju 2007. dalo ovlaštenje u skladu s prijedlogom Županije. Trgovačko društvo Županije je provelo javne natječaje za izradu projektne dokumentacije i u studenome 2007. je zaključilo ugovor u vrijednosti 2.806.000,00 kn, a odnosi se na područje Općine i drugih pet lokalnih jedinica. Rok ispunjenja ugovora je konac lipnja 2009., a dinamika izrade dokumentacije po godinama nije ugovorena. Iz ugovora, odnosno projektnog zadatka koji je u prilogu ugovoru vidljiva je dužina cjevovoda po lokalnim jedinicama, a nije vidljiva vrijednost projektne dokumentacije koja se odnosi na Općinu i druge lokalne jedinice, te nisu utvrđeni izvori financiranja i imovinsko pravni odnosi.

Državni ured za reviziju je naložio povjeravanje i obavljanje komunalnih poslova i donošenje programa održavanja komunalne infrastrukture u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te usuglašavanje podataka u programu održavanja komunalne infrastrukture s podacima planiranim proračunom. Naložio je utvrditi dinamiku izrade i vrijednost projektne dokumentacije za distributivni vodoopskrbni cjevovod koja se odnosi na Općinu, te izvore financiranja i imovinsko pravne odnose za imovinu koju Općina financira.

- 2.2. *Općina je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju i navodi da će u narednom razdoblju povjeravati komunalne poslove i donositi programe održavanja komunalne infrastrukture u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te da će tijekom 2008. utvrditi dinamiku izrade i vrijednost projektne dokumentacije za distributivni vodoopskrbni cjevovod na području Općine, kao i imovinsko pravne odnose te izvore financiranja.*

Proračun Općine donesen je u skladu sa zakonskim propisima. Sredstva proračuna korištena su za nabavu nefinancijske imovine, te obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine, odnosno za komunalne djelatnosti, protupožarnu zaštitu, socijalnu skrb, kulturu, šport, brigu o djeci, te druge društvene djelatnosti. Prihodi su utrošeni za propisane namjene, osim prihoda od zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države. Koncem 2007. dospjela potraživanja iznose 1.016.414,80 kn, što je 25,5% ukupno ostvarenih prihoda, a Općina nije poduzela odgovarajuće mjere naplate potraživanja. Neke komunalne djelatnosti nisu obavljene u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Najveći dio rashoda odnosi se na materijalne rashode (46,1%) i rashode za zaposlene (22,9%). Pri izvršavanju proračuna za nabavu roba, radova i usluga provedeni su propisani postupci javne nabave.

Izvešće o obavljenoj reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 10. travnja 2008.

OPĆINA ROVIŠĆE**I. MIŠLJENJE**

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja općine Rovišće (dalje u tekstu: Općina) za 2007., o čemu je izraženo uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija - INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Sljedeći postupci i učinci su utjecali na izražavanje mišljenja:
  - Koncem 2007. dospjela potraživanja iznose 775.268,49 kn, a Općina nije poduzela odgovarajuće mjere naplate potraživanja.
  - Komunalni poslovi održavanja nerazvrstanih cesta, groblja i javnih površina obavljani su u vrijednosti 169.082,91 kn, a izvođači navedenih poslova pribavljeni su izravnim ugovaranjem. Općina nije utvrdila uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za davanje koncesije i za povjeravanje određenih komunalnih poslova na temelju ugovora. Program održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži propisane elemente.
  - Plan javne nabave za 2007. nije donesen. Za nabavu radova i usluga u vrijednosti 1.133.230,47 kn nisu provedeni propisani postupci nabave, već je nabava obavljena izravnim ugovaranjem. Odnosi se na radove na izgradnji nogostupa u vrijednosti 977.656,56 kn, uređenje mjesnih domova i drugih građevinskih objekata u vrijednosti 83.273,91 kn, geodetske usluge u vrijednosti 42.700,00 kn i izradu kućica za autobusna stajališta u vrijednosti 29.600,00 kn.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2007.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	4.321.000,00	4.726.316,00	109,4
2.	Rashodi i izdaci	4.321.000,00	3.894.241,00	90,1
3.	Višak prihoda	0,00	832.075,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			9.146.818,00
5.	Financijska imovina			2.360.563,00
6.	Obveze			289.724,00
7.	Broj zaposlenika			4

Nefinancijska imovina se odnosi na vrijednost zemljišta u iznosu 1.407.580,00 kn, nematerijalne imovine u iznosu 164.056,00 kn, građevinskih objekata u iznosu 5.283.765,00 kn, opreme u iznosu 24.488,00 kn, građevinskih objekata u pripremi u iznosu 1.027.936,00 kn, nematerijalne imovine u pripremi u iznosu 1.231.328,00 kn, te druge imovine u iznosu 7.665,00 kn.

Financijska imovina se odnosi na novčana sredstva u iznosu 1.355.085,00 kn, dionice i udjele u glavnicu u iznosu 230.210,00 kn, potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 750.778,00 kn i druga potraživanja u iznosu 24.490,00 kn.

Obveze se odnose na obveze za rashode poslovanja u iznosu 276.654,00 kn i za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 13.070,00 kn.

III. NALAZ**Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2006.**

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Općine za 2006., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Općini je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2007. je utvrđeno u kojim slučajevima je postupljeno i u kojima nije postupljeno prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalozi i preporuke prema kojima je postupljeno:

1. Ugovoreno je zajedničko komunalno redarstvo.
2. Program održavanja komunalne infrastrukture usuglašen je i usporediv s proračunom.
3. Program gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture je donesen.
4. Donesen je program javnih potreba u športu.

Nalozi i preporuke prema kojima nije postupljeno:

1. Nisu poduzimane sve potrebne mjere naplate nekih prihoda.
2. Ugovor o zakupu poslovnoga prostora zaključen 1996. nije usklađen s odredbama Zakona o zakupu i prodaji poslovnoga prostora.
3. Općina nije utvrdila komunalne djelatnosti Općine i nije odredila komunalne djelatnosti čije se obavljanje može steći koncesijom, odnosno na temelju pisanog ugovora.
4. Programom održavanja komunalne infrastrukture nije iskazan opseg poslova održavanja.
5. Neki korisnici proračunskih sredstava nisu dostavili financijske planove za dodjelu sredstava.
6. Godišnji plan nabave nije donesen.

Općina je i nadalje u obvezi postupiti prema danim nalogima i preporukama Državnoga ureda za reviziju.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2007.

Prihodi i primici

- 1.1. Za 2007. prihodi i primici planirani su u iznosu 4.321.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 4.726.315,99 kn, što je za 405.315,99 kn ili 9,4% više od plana.

Koncem 2007. dospjela potraživanja iskazana su u iznosu 775.268,49 kn i čine 16,4% ostvarenih prihoda u 2007. Vrijednosno najznačajnija su potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 470.586,56 kn, općinske poreze u iznosu 127.812,29 kn, zakup poslovnih prostora u iznosu 81.110,19 kn i godišnju naknadu za korištenje grobnih mjesta u iznosu 62.949,02 kn. Svako od navedene vrste potraživanja je u visini jednogodišnjih prihoda ostvarenih u 2007. po toj vrsti potraživanja, a potraživanja od nekih dužnika stara su tri i više godina, te su otišla u zastaru. Za naplatu općinskih poreza mjere naplate poduzima Porezna uprava, a za druge prihode Općina je tijekom 2007. dužnicima upućivala pisane opomene i omogućavala podmirenje duga u obrocima, a druge odgovarajuće mjere naplate nisu poduzimane. Prema odredbi članka 39. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne samouprave odgovorno je za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu s odgovarajućim zakonima i propisima donesenim na temelju zakona. S obzirom da se najveći dio potraživanja odnosi na komunalnu naknadu, odnosno proračunski prihod čija je namjena određena posebnim zakonskim odredbama, potrebno je poduzeti sve odgovarajuće mjere naplate kako bi proračunski prihod mogao biti utrošen u fiskalnoj godini na koju se odnosi i za propisane namjene.

Programom raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države donesenim u studenom 2002., od ukupno 200,33 ha poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, za prodaju je predviđeno 153,38 ha, zakup 36,54 ha, koncesiju 8,59 ha, te povrat prijašnjim vlasnicima 1,82 ha.

Od navedenih 200,33 ha poljoprivrednog zemljišta, do vremena obavljanja revizije (ožujak 2008.), nije bilo prodaje ili davanja u zakup i na koncesiju, pravnoj osobi je vraćeno 25,99 ha na temelju tabularne isprave izdane 2004. od strane povjerenstva za imovinu Vlade Republike Hrvatske, a tijekom 2007. u zakupu je bilo 44,94 ha na temelju ugovora koje je ranijih godina zaključila Županija i na temelju potvrde izdane na temelju nalogu nadležnog ministarstva, što je ukupno 70,93 ha. O preostalom poljoprivrednom zemljištu u vlasništvu države površine 129,40 ha Općina nema evidenciju iz koje bi bilo vidljivo je li zemljište obrađeno i pravnom osnovu korištenja, te podaci o poljoprivrednom zemljištu u vlasništvu države koje nije obrađeno u prethodnom vegetativnom periodu i drugi podaci. Odredbom članka 10.a Zakona o poljoprivrednom zemljištu utvrđeno je da se obradivo poljoprivredno zemljište u privatnom i državnom vlasništvu koje nije obrađeno u prethodnom vegetativnom periodu može dati u zakup fizičkoj ili pravnoj osobi najduže na rok od tri godine, uz naknadu zakupnine vlasniku zemljišta, uz odluku predstavničkog tijela. Odluka i natječaj se objavljuje na oglasnoj ploči.

Jedan poslovni prostor koristi pravna osoba za obavljanje poštanske djelatnosti na temelju ugovora o zakupu zaključenog u travnju 1996., bez plaćanja zakupnine i bez provedenog natječaja. Prema odredbi članka 35. Zakona o zakupu i prodaji poslovnog prostora, ugovore koji su zaključeni bez provedenog javnog natječaja trebalo je do 5. studenoga 1998. uskladiti sa navedenim zakonom.

Odredbom članka 6. Zakona o zakupu i prodaji poslovnog prostora, poslovni prostori u vlasništvu općine daju se u zakup putem javnog natječaja. Nadalje, bez plaćanja naknade i režijskih troškova jednu prostoriju koristi trgovačko društvo u vlasništvu Općine, a općinsko poglavarstvo nije donijelo odluku o davanju prostorije na korištenje, niti je utvrđen način podmirivanja režijskih troškova.

Državni ured za reviziju je naložio poduzimanje odgovarajućih mjera naplate potraživanja. Naložio je sustavnu razradu dospjelih nenaplaćenih potraživanja i razradu naplate sumnjivih i spornih potraživanja, a pozornost posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Nadalje je naložio ustrojavanje evidencije o svim oblicima korištenja poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države. Naložio je ugovor o zakupu poslovnog prostora zaključen u travnju 1996. uskladiti s odredbama Zakona o zakupu i prodaji poslovnoga prostora, te odlukom poglavarstva regulirati korištenje poslovnih prostorija u zgradi Općine, a s korisnicima utvrditi nadoknadu režijskih troškova.

- 1.2. Općina je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju i u očitovanju navodi da će ugovor o zakupu zaključen s pravnom osobom za obavljanje poštanske djelatnosti uskladiti s odredbama Zakona o zakupu i prodaji poslovnoga prostora, te da će donijeti odgovarajuće odluke u pogledu korištenja poslovnih prostora i plaćanja režija. Vezano za poduzimanje mjera naplate potraživanja navodi da su poduzimane razne mjere naplate (u 2006. pokrenuto oko 80 ovrha radi naplate komunalne naknade, u 2007. dužnicima su više puta slane opomene, većim dužnicima i odvjetničke opomene i da je općinsko poglavarstvo donijelo odluku da se dužnicima neće izvršiti pripadajuća isplata proračunskih sredstva i izdati potvrda dok ne podmire obveze prema općinskom proračunu) ali je broj obveznika velik naročito nakon uvođenja komunalne naknade, a na poslovima računovodstva i evidencije naplate radi samo jedan zaposlenik kao i prije, da je u 2008. uposlen vježbenik informatičke struke što će doprinijeti kvalitetnim programskim rješenjima za naplatu potraživanja (izrada rješenja o ovrsi uz obračun pripadajuće kamate) te će u 2008. ažurirati podatke o obveznicima.**

Vezano za raspolaganje poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države Općina navodi da je od donošenja programa raspolaganja poljoprivrednim zemljištem prošlo pet godina, da su dva puta pripremili nadležnom ministarstvu dokumentaciju za natječaj koji nisu realizirani zbog okolnosti na koje nisu mogli utjecati, te da je nakon toga nadležnom ministarstvu predana sva potrebna dokumentacija za raspisivanje natječaja za prodaju i zakup i očekuju uskoro suglasnost ministarstva.

Rashodi i izdaci

- 2.1. Rashodi i izdaci proračuna planirani su u iznosu 4.321.000,00 kn, a izvršeni su u iznosu 3.894.241,58 kn, što je za 426.758,42 kn ili 9,9% manje od planiranih. Višak prihoda nad rashodima iznosi 832.074,41 kn. Preneseni višak prihoda i primitaka prethodne godine iznosi 160.393,20 kn, te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 992.467,61 kn ili 21,0% ostvarenih prihoda u 2007.

Prema odredbi članka 2. Zakona o komunalnom gospodarstvu, Općina je obvezna osigurati trajno i kvalitetno obavljanje komunalnih djelatnosti. Komunalno društvo u vlasništvu Općine je u 2007. obavilo je poslove održavanja komunalne infrastrukture (održavanje groblja, nerazvrstanih cesta, javnih površina, javne rasvjete i čistoće javnih površina) u vrijednosti 268.056,34 kn na temelju odluke predstavničkog tijela iz ožujka 2006. Ugovor kojim bi se utvrdili uvjeti i način obavljanja komunalnih djelatnosti s komunalnim društvom u vlasništvu Općine nije zaključen. Komunalni poslovi u vrijednosti 169.082,91 kn (održavanje nerazvrstanih cesta, groblja i javnih površina) pribavljeni su izravnim ugovaranjem od drugih izvršitelja umjesto od komunalnog društva, što nije u skladu s odlukom predstavničkog tijela i odredbama članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema izmjenama odluke predstavničkog tijela iz listopada 2007., komunalne djelatnosti prijevoza putnika u javnom prometu, odlaganja komunalnog otpada, dimnjačarski poslovi i javna rasvjeta mogu se obavljati na temelju ugovora o koncesiji ili pisanog ugovora o povjeravanju komunalnih poslova zaključenih s pravnim ili fizičkim osobama. Nisu utvrđeni uvjeti i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za davanje koncesije i za povjeravanje određenih komunalnih poslova na temelju ugovora. Prema odredbi članka 11. Zakona o komunalnom gospodarstvu, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave odlukom određuje komunalne djelatnosti čije se pravo obavljanja može steći koncesijom, te utvrđuje uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za davanje koncesije. Prema odredbi članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave određuje komunalne djelatnosti koje će se obavljati na temelju pisanog ugovora, te utvrđuje uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja. Po provedenom postupku prikupljanja ponuda ili javnog natječaja, predstavničko tijelo donosi odluku o izboru osobe s kojom se zaključuje ugovor o koncesiji, odnosno ugovor o povjeravanju određenih komunalnih poslova na temelju ugovora.

Programom održavanja komunalne infrastrukture nije utvrđen opseg poslova održavanja. Prema odredbi članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu, predstavničko tijelo godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture obvezno utvrđuje, među ostalim, opseg poslova održavanja.

Plan javne nabave za 2007. nije donesen. Tijekom 2007. nabavljene su robe, radovi i usluge na koje se primjenjuju propisi o javnoj nabavi u vrijednosti 1.685.994,21 kn. Za nabavu radova i usluga u vrijednosti 1.133.230,47 kn nisu provedeni propisani postupci nabave, već je nabava obavljena izravnim ugovaranjem. Odnosi se na radove izgradnje nogostupa u vrijednosti 977.656,56 kn, uređenje mjesnih domova i drugih građevinskih objekata u vrijednosti 83.273,91 kn, geodetske usluge u vrijednosti 42.700,00 kn i izradu kućica za autobusna stajališta u vrijednosti 29.600,00 kn. Prema odredbi članka 7. Zakona o javnoj nabavi, naručitelj mora primijeniti odredbe navedenog Zakona na nabavu istovrsnih roba, radova i usluga, a nabavu manje vrijednosti od 200.000,00 kn u proračunskoj i poslovnoj godini naručitelji obavljaju na temelju odredaba Uredbe o postupku nabave roba, radova i usluga male vrijednosti.

Unutar rashoda za nabavu nefinancijske imovine evidentirani su rashodi za izgradnju nogostupa u iznosu 977.656,56 kn. Radovi su ugovoreni u prosincu 2006. s komunalnim društvom u vlasništvu Općine u vrijednosti 1.773.990,80 kn izravnim ugovaranjem. Nakon izmjena Zakona o javnoj nabavi koje su u primjeni od 1. listopada 2005. više nije moguća izravna nabava roba, radova i usluga od komunalnih društava u vlasništvu lokalnih jedinica. Komunalno društvo je tijekom 2007. ispostavljalo pojedinačne račune za nabavljeni kamen, usluge prijevoza i radove na izgradnji nogostupa u vrijednosti 359.383,58 kn, a koncem listopada 2007. ispostavilo je obračunsku situaciju za izvedene radove u vrijednosti 606.587,53 kn, dok su od drugih dobavljača nabavljene robe i usluge za nogostup u vrijednosti 11.685,45 kn što ukupno iznosi 977.656,56 kn. Ispostavljene račune je kontrolirao zakonski predstavnik, a obračunsku situaciju zakonski predstavnik i nadzorni inženjer. Iz dokumentacije nije vidljivo jesu li nabavljene robe, usluge i radovi od komunalnog društva u vrijednosti 359.383,58 kn i drugih dobavljača u vrijednosti 11.685,45 kn ili ukupno u vrijednosti 371.069,03 kn predviđeni ugovorom, odnosno troškovnikom koji je sastavni dio ugovora o izvođenju radova.

Rashodi za izradu projektne dokumentacije za distributivne vodoopskrbne cjevovode na području Općine izvršeni su u iznosu 145.515,00 kn. Županija je u 2007. osnovala trgovačko društvo registrirano, među ostalim, za opskrbu pitkom vodom, te građenje, projektiranje i nadzor nad građenjem, te je predložila da sve jedinice lokalne samouprave na području Županije ovlaste navedeno trgovačko društvo da vodi sve poslove oko projektiranja i gradnje vodoopskrbnog sustava na području Županije. Stoga je općinsko poglavarstvo Općine u travnju 2007. dalo ovlaštenje u skladu s prijedlogom Županije. Trgovačko društvo Županije je provelo javne natječaje za izradu projektne dokumentacije. U listopadu 2007. zaključilo je ugovor za vodoopskrbno područje Bjelovar i Čazma dužine 424,92 km, u vrijednosti 4.148.000,00 kn, a odnosi se na područje Općine i drugih šest lokalnih jedinica. Rok ispunjenja ugovora je konac lipnja 2009., a dinamika izrade dokumentacije po godinama nije ugovorena. Iz ugovora, odnosno projektnog zadatka koji je u prilogu ugovoru vidljiva je dužina cjevovoda za Općinu (55,3 km) i druge lokalne jedinice za koje treba izraditi projektnu dokumentaciju, a nije vidljiva vrijednost projektne dokumentacije koja se odnosi na Općinu i druge lokalne jedinice, te nisu utvrđeni izvori financiranja i imovinsko pravni odnosi.

Državni ured za reviziju je naložio povjeravanje i obavljanje komunalnih poslova, kao i donošenje programa održavanja komunalne infrastrukture u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te s komunalnim društvom u vlasništvu Općine zaključiti ugovor o utvrđivanju međusobnih prava i obveza u obavljanju komunalnih djelatnosti kojim treba obuhvatiti sve komunalne poslove povjerene komunalnom društvu uključujući cjelokupan materijal i usluge. Naložio je nabavu roba provoditi u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, te utvrditi jesu li radovi na izgradnji nogostupa izvedeni u skladu sa zaključenim ugovorom odnosno jesu li obuhvaćeni troškovnikom koji je sastavni dio ugovora o izgradnji. Nadalje je naložio utvrditi dinamiku izrade i vrijednost projektne dokumentacije za distributivni vodoopskrbni cjevovod koja se odnosi na Općinu, te izvore financiranja i imovinsko pravne odnose za imovinu koju Općina financira.

- 2.2. Općina je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju i navodi da će za izradu projektne dokumentacije za distributivni vodovod nastojati u 2008. utvrditi dinamiku izrade i financijske obveze koje se odnose na Općinu, te da će svako plaćanje obaviti na temelju uredne dokumentacije iz koje je vidljivo što je stvarno napravljeno. Općina je u očitovanju opisala način povjeravanja i obavljanja komunalnih djelatnosti te navela da će u 2008. problematiku komunalnih djelatnosti regulirati jednom odlukom. Vezano za primjenu propisa o javnoj nabavi Općina navodi da su radovi na uređenju mjesnih domova i drugih građevinskih objekata povjereni komunalnom društvu, a obavljani su prema potrebi, na više objekata, u različito vrijeme i radi se o različitim vrstama radova, da su se geodetske usluge odnosile na različite lokacije i projekte (od poljoprivrednog zemljišta do izrade podloga za projekt modernizacije općinskih cesta), da su autobusne kućice također različite jer su izrađene prema potrebama svake lokacije na koju su postavljene, te su smatrali da se ne radi o istovrsnim radovima i da nije potrebno provoditi propisane postupke javne nabave. Općina navodi da su radovi na izgradnji nogostupa povjereni komunalnom društvu u vlasništvu Općine izravnim ugovaranjem na temelju usmenih tumačenja Ureda za javnu nabavu i Fonda za regionalni razvoj, te da će utrošeni materijal na izgradnji nogostupa biti kontroliran i obuhvaćen završnim izvješćem nadzornog inženjera, a da su radovi još u tijeku. Općina je mišljenja da su nabave obavljene pod najpovoljnijim uvjetima, odnosno po najpovoljnijim cijenama. Nadalje, navodi da plan javne nabave za 2007. nije donesen, ali su sve stavke na koje su se nabave odnosile specificirane u proračunu, a da će u 2008. donijeti plan nabave u skladu s novim Zakonom o javnoj nabavi.**

Proračun Općine donesen je u skladu s propisima. Sredstva proračuna korištena su za nabavu nefinancijske imovine, te obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga, odnosno za komunalne djelatnosti, protupožarnu zaštitu, socijalnu skrb, kulturu, šport, brigu o djeci, te druge društvene djelatnosti. Korištena su za namjene utvrđene propisima i odlukama nadležnih tijela. Općina nije poduzela odgovarajuće mjere naplate potraživanja, a neki komunalni poslovi nisu povjereni u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Pri nabavi radova i usluga nisu provedeni propisani postupci javne nabave čime je propuštena mogućnost nabave pod povoljnijim uvjetima.

Izvješće o obavljenoj reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 5. svibnja 2008.

OPĆINA SEVERIN

1. Osvrt na obavljeni uvid u proračun i financijske izvještaje za 2006.

Uvidom u proračun i financijske izvještaje općine Severin za 2006. nisu bile utvrđene nepravilnosti.

2. Uvid u proračun i financijske izvještaje za 2007.

Proračun, izmjene proračuna i odluka o izvršavanju proračuna doneseni su u skladu sa zakonskim propisima. Proračunom su prihodi i primici te rashodi i izdaci planirani u iznosu 7.178.731,09 kn. Izmjenama proračuna su prihodi i primici te rashodi i izdaci planirani u iznosu 7.423.355,00 kn, što je za 244.623,91 kn ili 3,4% više u odnosu na proračun.

Za račun proračuna sastavljeni su svi propisani financijski izvještaji.

Prihodi i primici su ostvareni u iznosu 6.970.988,00 kn, što je za 452.367,00 kn ili 6,1% manje od plana, dok su rashodi i izdaci izvršeni u iznosu 3.521.788,00 kn, što je za 3.901.567,00 kn ili 52,6% manje od plana. Višak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima iznosi 3.449.200,00 kn ili 49,5% ostvarenih prihoda i primitaka. Manjak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima iz prethodne godine iznosi 74.607,00 kn, te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 3.374.593,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji prihodi i primici ostvareni su od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 3.476.940,00 kn s udjelom 49,9%, zatim od pomoći iz proračuna u iznosu 1.580.202,00 kn ili 22,7%, te prihodi od imovine u iznosu 1.156.025,00 kn ili 16,6%. Preostali prihodi i primici iznose 757.821,00 kn i imaju udjel 10,8%. Svi prihodi i primici ostvareni su unutar planiranih iznosa.

Vrijednosno najznačajniji rashodi i izdaci izvršeni su za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 2.308.866,00 kn s udjelom 65,6%. Potom slijede materijalni rashodi u iznosu 779.023,00 kn ili 22,1% te rashodi za zaposlene u iznosu 205.664,00 kn ili 5,8%. Preostali proračunski rashodi i izdaci iznose 228.235,00 kn i imaju udjel 6,5%. Svi rashodi i izdaci izvršeni su u okviru planiranih iznosa.

U bilanci je ukupna imovina iskazana u iznosu 10.996.831,00 kn, a sastoji se od nefinancijske imovine u iznosu 7.250.542,00 kn i financijske imovine u iznosu 3.746.289,00 kn. Financijsku imovinu čine novčana sredstva u iznosu 3.439.995,00 kn, potraživanja u iznosu 305.634,00 kn, te nedospjela naplata prihoda u iznosu 660,00 kn. Potraživanja u iznosu 305.634,00 kn odnose se na potraživanja za upravne pristojbe i prihode po posebnim propisima 264.824,00 kn, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine 29.250,00 kn, potraživanja od imovine 8.453,00 kn, te druga potraživanja 3.107,00 kn.

Obveze i vlastiti izvori iskazani su u iznosu 10.996.831,00 kn. Sastoje se od vlastitih izvora u iznosu 10.805.164,00 kn te obveza u iznosu 191.667,00 kn. Obveze se odnose na obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 115.801,00 kn i na obveze za rashode poslovanja u iznosu 75.866,00 kn.

Ranijih godina dano je jamstvo komunalnom društvu u vlasništvu općine radi kupnje rovokopača u iznosu 568.484,00 kn. Početkom 2007. stanje danog jamstva iskazano je u iznosu 135.013,00 kn. Komunalno društvo je tijekom godine otplatilo 108.306,00 kn te je koncem 2007. stanje danog jamstva iskazano u iznosu 26.707,00 kn.

U 2007., ni ranijih godina, općina se nije zaduživala ni pozajmljivala proračunska sredstva.

OPĆINA SIRAČ

1. Osvrt na obavljeni uvid u proračun i financijske izvještaje za 2006.

Uvidom u proračun i financijske izvještaje općine Sirač za 2006. nisu bile utvrđene nepravilnosti.

2. Uvid u proračun i financijske izvještaje za 2007.

Proračun, izmjene proračuna i odluka o izvršavanju proračuna doneseni su u skladu sa zakonskim propisima. Proračunom su prihodi i primici te rashodi i izdaci planirani u iznosu 13.376.070,00 kn. Izmjenama proračuna su prihodi i primici te rashodi i izdaci planirani u iznosu 10.254.829,00 kn, što je za 3.121.241,00 kn ili 23,3% manje u odnosu na proračun.

Za račun proračuna sastavljeni su svi propisani financijski izvještaji.

Prihodi i primici su ostvareni u iznosu 8.300.346,00 kn, što je za 1.954.483,00 kn ili 19,1% manje od plana, dok su rashodi i izdaci izvršeni u iznosu 9.256.048,00 kn, što je za 998.781,00 kn ili 9,7% manje od plana. Manjak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima iznosi 955.702,00 kn ili 11,5% ostvarenih prihoda i primitaka, što s viškom prihoda iz prethodne godine u iznosu 303.768,00 kn čini manjak za pokriće u narednom razdoblju u iznosu 651.934,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji prihodi i primici ostvareni su od pomoći iz proračuna u iznosu 3.318.148,00 kn s udjelom 40,0%, zatim od poreza na dohodak u iznosu 3.274.055,00 kn ili 39,4%, te upravnih pristojbi i po posebnim propisima u iznosu 966.362,00 kn ili 11,7%. Preostali prihodi i primici iznose 741.781,00 kn i imaju udjel 8,9%. Iznad plana ostvareni su prihodi od poreza na dohodak, tekuće pomoći iz proračuna, te prihodi od upravnih pristojbi i po posebnim propisima za 320.210,00 kn ili 4,7%. Prihodi od kapitalnih pomoći iz proračuna i pomoći od drugih subjekata unutar opće države ostvareni su u iznosu manjem za 465.520,00 kn ili 48,2% od plana. Nisu ostvarene pomoći od međunarodnih organizacija planirane u iznosu 1.400.000,00 kn. Svi drugi prihodi i primici ostvareni su u unutar planiranih iznosa.

Vrijednosno najznačajniji rashodi i izdaci izvršeni su za materijalne rashode u iznosu 3.422.121,00 kn s udjelom 37,0%. Odnose se na rashode za usluge 2.536.547,00 kn, rashode za materijal i energiju 496.546,00 kn, te druge materijalne rashode 389.028,00 kn. Potom slijede rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 2.767.899,00 kn ili 29,9%, drugi rashodi poslovanja (tekuće donacije, kapitalne donacije, kapitalne pomoći) u iznosu 1.373.042,00 kn ili 14,8%, te rashodi za zaposlene u iznosu 807.534,00 kn ili 8,7%. Preostali proračunski rashodi i izdaci iznose 885.452,00 kn i imaju udjel 9,6%. Svi rashodi i izdaci izvršeni su unutar planiranih iznosa.

U bilanci je ukupna imovina iskazana u iznosu 25.652.277,00 kn, a sastoji se od nefinancijske imovine u iznosu 22.404.069,00 kn i financijske imovine u iznosu 3.248.208,00 kn. Financijsku imovinu čine udjeli u glavnici trgovačkih društava 1.245.300,00 kn, potraživanja 1.013.713,00 kn, novčana sredstva 928.812,00 kn, dani zajmovi 54.500,00 kn, nedospjela naplata prihoda 5.019,00 kn i vrijednosni papiri 864,00 kn.

Potraživanja u iznosu 1.013.713,00 kn odnose se na potraživanja za upravne pristojbe i prihode po posebnim propisima 320.548,00 kn, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine 252.649,00 kn, potraživanja od imovine 180.353,00 kn, potraživanja od poreza 21.110,00 kn, te druga potraživanja 239.053,00 kn.

Obveze i vlastiti izvori iskazani su u iznosu 25.652.277,00 kn. Sastoje se od vlastitih izvora u iznosu 22.974.530,00 kn, obveza za zajmove u iznosu 869.031,00 kn, drugih obveza u iznosu 1.805.888,00 kn i naplaćenih prihoda budućeg razdoblja u iznosu 2.828,00 kn. Druge obveze u iznosu 1.805.888,00 kn odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu 1.429.729,00 kn i na obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 376.159,00 kn.

Općina je ranijih godina dala zajam gradu Daruvaru. Početno stanje danog zajma iskazano je u iznosu 354.500,00 kn. U 2007. nije bilo pozajmljivanja sredstava, a primljena je otplata u iznosu 300.000,00 kn, te koncem godine stanje danih zajmova iznosi 54.500,00 kn.

Ranijih godina općina se zadužila kod pravne osobe. Početkom 2007. stanje primljenog zajma iznosi 983.075,00 kn. U 2007. nije bilo zaduživanja, otplaćeno je 114.044,00 kn, te su koncem godine obveze za primljene zajmove iskazane u iznosu 869.031,00 kn.

U 2007. ni ranijih godina općina nije izdavala jamstva.

OPĆINA ŠANDROVAC

1. Osvrt na nalaze i preporuke revizije financijskih izvještaja i poslovanja za 2006.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja općine Šandrovac za 2006., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje. Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i općini je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

2. Uvid u proračun i financijske izvještaje za 2007.

Proračun, izmjene proračuna i odluka o izvršavanju proračuna doneseni su u skladu sa zakonskim propisima. Proračunom su prihodi i primici te rashodi i izdaci planirani u iznosu 5.077.000,00 kn. Izmjenama proračuna su prihodi i primici te rashodi i izdaci planirani u iznosu 3.878.600,00 kn, što je za 1.198.400,00 kn ili 23,6% manje u odnosu na proračun.

Za račun proračuna sastavljeni su svi propisani financijski izvještaji.

Prihodi i primici su ostvareni u iznosu 3.741.957,00 kn, što je za 136.643,00 kn ili 3,5% manje od plana, dok su rashodi i izdaci izvršeni u iznosu 3.189.747,00 kn, što je za 688.853,00 kn ili 17,8% manje od plana. Višak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima iznosi 552.210,00 kn ili 14,8% u odnosu na ukupno ostvarene prihode i primitke. Manjak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima iz prethodne godine iznosi 967.301,00 kn, te manjak za pokriće u narednom razdoblju iznosi 415.091,00 kn. S obzirom na iskazani manjak prihoda i primitaka, te obveze, predlaže se izraditi prijedlog mjera za pokriće manjka, odnosno voditi računa o preuzimanju obveza u narednim godinama radi zadovoljavanja svih javnih potreba.

Vrijednosno najznačajniji prihodi i primici ostvareni su od imovine u iznosu 1.832.172,00 kn s udjelom 49,0%, zatim od upravnih pristojbi i po posebnim propisima u iznosu 707.843,00 kn ili 18,9%, te pomoći u iznosu 687.259,00 kn ili 18,4%. Preostali prihodi i primici iznose 514.683,00 kn i imaju udjel 13,7%. Prihodi i primici ostvareni su unutar planiranih iznosa.

Vrijednosno najznačajniji rashodi i izdaci izvršeni su za materijalne rashode u iznosu 1.474.103,00 kn s udjelom 46,2%. Odnose se na rashode za materijal i energiju 558.839,00 kn, rashode za usluge 548.122,00 kn, te druge materijalne rashode 367.142,00 kn. Potom slijede rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 811.718,00 kn ili 25,4%, rashodi za zaposlene u iznosu 366.755,00 kn ili 11,5%, te tekuće donacije 184.464,00 kn ili 5,8%. Preostali proračunski rashodi i izdaci iznose 352.707,00 kn i imaju udjel 11,1%. Iznad plana izvršeni su izdaci za otplatu glavnice primljenih zajmova i kamate za primljene zajmove za 58.732,00 kn ili 53,4%. Osim toga, iznad plana za 17.151,00 kn ili 1,9% izvršene su kapitalne donacije i rashodi za nabavu nefinancijske imovine. Prema odredbi članka 38. Zakona o proračunu, u iznosima iznad planiranih mogu se izvršavati otplate glavnica i kamate javnog duga, a proračunska sredstva mogu se preraspodijeliti. Raspodjela se može izvršiti najviše do 5,0% rashoda i izdataka na stavci koja se umanjuje. Svi drugi rashodi i izdaci izvršeni su unutar planiranih iznosa.

U bilanci je ukupna imovina iskazana u iznosu 15.319.172,00 kn, a sastoji se od nefinancijske imovine u iznosu 14.916.889,00 kn i financijske imovine u iznosu 402.283,00 kn.

Financijsku imovinu čine potraživanja u iznosu 342.642,00 kn i novčana sredstva u iznosu 59.641,00 kn. Potraživanja u iznosu 342.642,00 kn odnose se na potraživanja za upravne pristojbe i prihode po posebnim propisima 141.579,00 kn, potraživanja od imovine 58.458,00 kn, potraživanja od poreza 14.900,00 kn, te druga potraživanja 127.705,00 kn.

Obveze i vlastiti izvori iskazani su u iznosu 15.319.172,00 kn. Sastoje se od vlastitih izvora u iznosu 14.783.102,00 kn te obveza u iznosu 536.070,00 kn. Obveze se odnose na obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 399.269,00 kn i na obveze za rashode poslovanja u iznosu 136.801,00 kn

Ranijih godina općina se zadužila kod poslovne banke. Početkom 2007. stanje primljenog zajma iznosi 155.000,00 kn. U 2007. nije bilo zaduživanja, otplaćeno je 155.000,00 kn, te koncem 2007. općina nema obveza po primljenom zajmu.

U 2007., ni ranijih godina, općina nije izdavala jamstva ni pozajmljivala proračunska sredstva.

OPĆINA ŠTEFANJE

1. Osvrt na obavljeni uvid u proračun i financijske izvještaje za 2006.

Uvidom u proračun i financijske izvještaje općine Štefanje za 2006. nisu bile utvrđene nepravilnosti.

2. Uvid u proračun i financijske izvještaje za 2007.

Proračun, izmjene proračuna i odluka o izvršavanju proračuna doneseni su u skladu sa zakonskim propisima. Proračunom su prihodi i primici te rashodi i izdaci planirani u iznosu 4.390.000,00 kn. Izmjenama proračuna su prihodi i primici te rashodi i izdaci planirani u iznosu 4.658.517,00 kn, što je za 268.517,00 kn ili 6,1% više u odnosu na proračun.

Za račun proračuna sastavljeni su svi propisani financijski izvještaji.

Prihodi i primici su ostvareni u iznosu 4.507.899,00 kn, što je za 150.618,00 kn ili 3,2% manje od plana, dok su rashodi i izdaci izvršeni u iznosu 2.493.344,00 kn, što je za 2.165.173,00 kn ili 46,5% manje od plana. Višak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima iznosi 2.014.555,00 kn ili 44,7% ostvarenih prihoda i primitaka. Manjak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima iz prethodne godine iznosi 376.937,00 kn te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 1.637.618,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji prihodi i primici ostvareni su od pomoći iz proračuna u iznosu 3.225.795,00 kn s udjelom 71,6%, zatim od poreza na dohodak u iznosu 841.471,00 kn ili 18,7%, te upravnih pristojbi i po posebnim propisima u iznosu 275.172,00 kn ili 6,1%. Preostali prihodi i primici iznose 165.461,00 kn i imaju udjel 3,6%. Prihodi i primici ostvareni su unutar planiranih iznosa.

Vrijednosno najznačajniji rashodi i izdaci izvršeni su za materijalne rashode u iznosu 1.064.700,00 kn s udjelom 42,7%. Odnose se na rashode za usluge 807.049,00 kn, rashode za materijal i energiju 99.701,00 kn, te druge materijalne rashode 157.950,00 kn. Potom slijede rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 839.634,00 kn ili 33,7%, te rashodi za zaposlene u iznosu 233.683,00 kn ili 9,4%. Preostali proračunski rashodi i izdaci iznose 355.327,00 kn i imaju udjel 14,2%. Rashodi i izdaci izvršeni su unutar planiranih iznosa.

U bilanci je ukupna imovina iskazana u iznosu 7.442.293,00 kn, a sastoji se od nefinancijske imovine u iznosu 5.171.111,00 kn i financijske imovine u iznosu 2.271.182,00 kn. Financijsku imovinu čine novčana sredstva u iznosu 1.740.152,00 kn, potraživanja u iznosu 512.457,00 kn te rashodi budućeg razdoblja u iznosu 18.573,00 kn. Potraživanja u iznosu 512.457,00 kn odnose se na potraživanja za upravne pristojbe i prihode po posebnim propisima 269.987,00 kn, potraživanja od poreza 127.035,00 kn, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine 101.742,00 kn te potraživanja od imovine 13.693,00 kn.

Obveze i vlastiti izvori iskazani su u iznosu 7.442.293,00 kn. Sastoje se od vlastitih izvora u iznosu 7.321.503,00 kn te obveza u iznosu 120.790,00 kn. Obveze se odnose na obveze za rashode poslovanja u iznosu 99.288,00 kn i na obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 21.502,00 kn.

U 2007., ni ranijih godina, općina se nije zaduživala, izdavala jamstva ni pozajmljivala proračunska sredstva.

OPĆINA VELIKA PISANICA

1. Osvrt na obavljeni uvid u proračun i financijske izvještaje za 2006.

Uvidom u proračun i financijske izvještaje općine Velika Pisanica za 2006. nisu bile utvrđene nepravilnosti.

2. Uvid u proračun i financijske izvještaje za 2007.

Proračun, izmjene proračuna i odluka o izvršavanju proračuna doneseni su u skladu sa zakonskim propisima. Proračunom su prihodi i primici te rashodi i izdaci planirani u iznosu 7.401.000,00 kn. Izmjenama proračuna su prihodi i primici te rashodi i izdaci planirani u iznosu 5.127.068,00 kn, što je za 2.273.932,00 kn ili 30,7% manje u odnosu na proračun.

Za račun proračuna sastavljeni su svi propisani financijski izvještaji.

Prihodi i primici su ostvareni u iznosu 4.881.565,00 kn, što je za 245.503,00 kn ili 4,8% manje od plana, dok su rashodi i izdaci izvršeni u iznosu 3.706.478,00 kn, što je za 1.420.590,00 kn ili 27,7% manje od plana. Višak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima iznosi 1.175.087,00 kn ili 24,1% u odnosu na ukupno ostvarene prihode i primitke. Manjak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima iz prethodne godine iznosi 598.259,00 kn, te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 576.828,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji prihodi i primici ostvareni su od pomoći iz proračuna u iznosu 1.841.618,00 kn s udjelom 37,7%, zatim od zaduživanja u iznosu 1.092.572,00 kn ili 22,4%, poreza na dohodak u iznosu 1.036.244,00 kn ili 21,2%, te od upravnih pristojbi i po posebnim propisima u iznosu 508.138,00 kn ili 10,4%. Preostali prihodi i primici iznose 402.993,00 kn i imaju udjel 8,3%. Iznad plana ostvareni su prihodi od poreza na dohodak, pomoći iz proračuna i prihodi od prodaje nefinancijske imovine za 475.485,00 kn ili 19,4%. Svi drugi prihodi i primici ostvareni su unutar planiranih iznosa.

Vrijednosno najznačajniji rashodi i izdaci izvršeni su za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 1.396.872,00 kn s udjelom 37,7% te materijalni rashodi u iznosu 1.287.895,00 kn s udjelom 34,7%. Potom slijede rashodi za zaposlene u iznosu 481.874,00 kn ili 13,0% i drugi rashodi poslovanja (tekuće donacije, kapitalne donacije, kapitalne pomoći) u iznosu 437.004,00 kn ili 11,8%. Preostali rashodi i izdaci iznose 102.833,00 kn i imaju udjel 2,8%. Iznad plana za 7.997,00 kn ili 5,2% izvršeni su rashodi za usluge promidžbe i informiranja, naknade za rad predstavničkih i izvršenih tijela te rashodi za reprezentaciju, što nije u skladu s odredbama Zakona o proračunu. Svi drugi rashodi i izdaci izvršeni su u okviru planiranih iznosa.

U bilanci je ukupna imovina iskazana u iznosu 11.836.556,00 kn, a sastoji se od nefinancijske imovine u iznosu 10.291.325,00 kn i financijske imovine u iznosu 1.545.231,00 kn. Financijsku imovinu čine novčana sredstva u iznosu 625.192,00 kn, udjeli u glavnici trgovačkih društava u iznosu 600.000,00 kn, potraživanja u iznosu 220.005,00 kn i dani zajmovi u iznosu 100.034,00 kn. Potraživanja u iznosu 220.005,00 kn odnose se na potraživanja za upravne pristojbe i prihode po posebnim propisima 190.503,00 kn te druga potraživanja 29.502,00 kn.

Obveze i vlastiti izvori iskazani su u iznosu 11.836.556,00 kn. Sastoje se od vlastitih izvora u iznosu 10.692.216,00 kn, obveza za primljene zajmove u iznosu 1.095.366,00 kn, drugih obveza u iznosu 48.752,00 kn, te naplaćenih prihoda budućeg razdoblja u iznosu 222,00 kn. Druge obveze u iznosu 48.752,00 kn odnose se na obveze za rashode poslovanja 43.975,00 kn i obveze za nabavu nefinancijske imovine 4.777,00 kn.

Početno stanje danih zajmova iskazano je u iznosu 103.826,00 kn, a odnosi se na sredstva oročena kod poslovnih banaka za kreditiranje poduzetništva. Tijekom 2007. općina nije davala zajmove, te koncem godine stanje danih zajmova nakon obračuna tečajnih razlika u iznosu 3.792,00 kn iznosi 100.034,00 kn.

Ranijih godina općina se zadužila kod pravne osobe za nabavu službenog vozila putem financijskog leasinga. Početkom 2007. stanje primljenog zajma iznosi 22.066,00 kn. Tijekom godine općina se zadužila kod poslovne banke u iznosu 1.092.572,00 kn, otplaćeno je 19.272,00 kn, te koncem 2007. obveze za primljene zajmove iznose 1.095.366,00 kn.

U 2007. ni ranijih godina općina nije izdavala jamstva.

OPĆINA VELIKA TRNOVITICA**I. MIŠLJENJE**

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja općine Velika Trnovitica (dalje u tekstu: Općina) za 2007., o čemu je izraženo uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Sljedeći postupci i učinci su utjecali na izražavanje mišljenja:
  - Veći dio prihoda evidentiran je u poslovnim knjigama kvartalno u zbirnom iznosu.
  - Koncem 2007. dospjela potraživanja iznose 645.622,27 kn, što je 51,4% ukupno ostvarenih prihoda. Vrijednosno najznačajnija su potraživanja od komunalne naknade u iznosu 443.209,83 kn, što je pet puta više od ostvarenih prihoda od komunalne naknade u 2007. Općina nije poduzela odgovarajuće mjere naplate potraživanja.
  - Opći akti Općine nisu usuglašeni u pogledu utvrđenog broja i naziva radnih mjesta, te koeficijenata za obračun plaće. Plaće te naknada načelniku i predsjedniku općinskog vijeća nisu obračunane i isplaćene u skladu s odlukom općinskog vijeća, odnosno općim aktima Općine.
  - Program održavanja komunalne infrastrukture nije usporediv s proračunom i nije utvrđen opseg poslova održavanja, a Program gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture nije usuglašen s proračunom i nisu utvrđeni izvori financiranja. Općinsko poglavarstvo u 2007. nije općinskom vijeću podnijelo izvješće o izvršenju navedenih programa za 2006.
  - Program javnih potreba u športu nije donesen, a donacije športskim društvima dane su u iznosu 42.329,40 kn bez utvrđenih kriterija i mjerila za raspodjelu sredstava, bez odluka općinskog poglavarstva i financijskih planova korisnika.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2007.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	1.755.500,00	1.256.931,00	71,6
2.	Rashodi i izdaci	1.755.500,00	1.444.344,00	82,3
3.	Manjak prihoda	0,00	-187.413,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			2.932.670,00
5.	Financijska imovina			1.231.915,00
6.	Obveze			218.057,00
7.	Broj zaposlenika			1

Nefinancijska imovina se odnosi na vrijednost zemljišta u iznosu 451.240,00 kn, građevinskih objekata u iznosu 2.314.183,00 kn, opreme u iznosu 77.247,00 kn, te nefinancijske imovine u pripremi u iznosu 90.000,00 kn.

Financijska imovina se odnosi na novčana sredstva u iznosu 79.826,00 kn, dane zajmove u iznosu 107.094,00 kn, dionice i udjele u glavnici u iznosu 362.610,00 kn, te potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 682.385,00 kn.

Obveze se odnose na obveze za rashode poslovanja u iznosu 214.062,00 kn i za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 3.995,00 kn.

III. NALAZ**Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2004.**

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Općine za 2004., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Općini je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2007. je utvrđeno u kojim slučajevima je postupljeno i u kojima nije postupljeno prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Naloz i preporuke prema kojima je postupljeno:

1. U poslovnim knjigama evidentirana su sva potraživanja.
2. Donesena je odluka o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju koncesije i na temelju pisanog ugovora, te su utvrđeni uvjeti i mjerila za provedu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje određenih komunalnih poslova na temelju ugovora i za davanje koncesije.
3. Donesen je plan javne nabave.

4. Pri ugovaranju radova ugovarane su kazne za slučaj prekoračenja roka izvođenja radova.

Nalozi i preporuke prema kojima nije postupljeno:

1. Nisu poduzete sve ogovarajuće mjere naplate potraživanja od komunalne naknade.
2. Plaće nisu isplaćivane u skladu rješenjem o plaći, a odluka općinskog vijeća iz prosinca 2000. nije usuglašena s pravilnikom o unutarnjem redu iz rujna 2001. u pogledu broja i naziva radnih mjesta.
3. Programom održavanja komunalne infrastrukture nije utvrđen opseg nekih poslova održavanja komunalne infrastrukture.

Općina je i nadalje u obvezi postupiti prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2007.

Računovodstveno poslovanje

- 1.1. Neki prihodi evidentirani su u poslovnim knjigama kvartalno u zbirnom iznosu (prihodi od financijske imovine, prihodi od nefinancijske imovine, prihodi od poreza, te dio prihoda po posebnim propisima). Prema odredbi članka 4. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja.

Godišnji popis imovine i obveza za 2007. proveden je u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, osim što podaci o nefinancijskoj imovini u popisne liste u nekim slučajevima nisu uneseni pojedinačno. Prema odredbi članka 15. stavak 2. i 3. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, popis imovine i obveza mora se sastaviti na kraju svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance, a podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste.

Državni ured za reviziju je naložio evidentirati prihode u poslovnim knjigama, te provoditi godišnji popis imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

1.2. Općina je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju.

Prihodi i primici

- 2.1. Prihodi i primici za 2007. planirani su u iznosu 1.755.500,00 kn, a ostvareni su u iznosu 1.256.930,78 kn, što je za 498.569,22 kn ili 28,4% manje od plana.

Koncem 2007. dospjela potraživanja iznose 645.622,27 kn, što je 51,4% ukupno ostvarenih prihoda. Vrijednosno najznačajnija potraživanja odnose se na komunalnu naknadu u iznosu 443.209,83 kn, što je pet puta više od ostvarenih prihoda od komunalne naknade u 2007.

Tijekom 2007. dužnicima su poslana opomene, a druge odgovarajuće mjere naplate nisu poduzimane. Predlaže se sustavna razrada dospjelih nenaplaćenih potraživanja i razrada naplate sumnjivih i spornih potraživanja. Pozornost valja posvetiti dospjelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Prema odredbi članka 39. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje je odgovorno za prikupljanje proračunskih prihoda, odgovorno je i za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na računu proračuna u skladu s odgovarajućim zakonima i propisima donesenim na temelju zakona.

Prihodi od zakupa poljoprivrednog zemljišta ostvareni su u iznosu 106.196,49 kn. Općinsko vijeće donijelo je u 2002. program raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države prema kojem na području Općine ima 1 450,83 ha poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države. Do dana obavljanja revizije (veljača 2008.) nije bilo raspolaganja zemljištem prema navedenom programu. U 2007. u zakupu je 765,92 ha na temelju ugovora koje je ranijih godina zaključila Županija i Općina, te na temelju napatka nadležnog ministarstva.

Općina je u travnju 2007. donijela odluku o raspisivanju natječaja za prodaju zemljišta, ali drugi poslovi vezani za prodaju zemljišta nisu provedeni radi prikupljanja dodatne dokumentacije potrebne za dobivanje suglasnosti nadležnog ministarstva. Općina nije ustrojila evidenciju s podacima o poljoprivrednom zemljištu u vlasništvu države (koje se nalazi na području općine) iz koje bi bili vidljivi podaci o poljoprivrednom zemljištu danom u zakup i podaci o poljoprivrednom zemljištu koje nije obrađeno u prethodnom vegetativnom periodu i raspoloživo je za davanje u zakup.

Na području Općine nalaze se tri groblja kojima upravljaju mjesni odbori, na temelju odluke općinskog vijeća iz 1998. Općina nije donijela propise o grobljima. Prema odredbi članka 18. Zakona o grobljima, predstavničko tijelo dužno je donijeti propise o mjerilima i načinu dodjeljivanja i ustupanja grobnih mjesta na korištenje, vremenskim razmacima ukopa u popunjena grobna mjesta, načinu ukopa nepoznatih osoba, održavanju groblja i uklanjanju otpada, te uvjetima i mjerilima za plaćanje naknade kod dodjele grobnog mjesta i godišnje naknade za korištenje.

Državni ured za reviziju je naložio potpuno i pravodobno prikupljanje proračunskih prihoda u fiskalnoj godini na koju se odnose u skladu s odredbama Zakona o proračunu. Naložio je ustrojavanje evidencije o poljoprivrednom zemljištu u vlasništvu države iz koje bi bili vidljivi podaci o poljoprivrednom zemljištu danom u zakup i podaci o poljoprivrednom zemljištu koje nije obrađeno u prethodnom vegetativnom periodu i raspoloživo je za davanje u zakup. Također je naložio donošenje propisa o grobljima u skladu s odredbama Zakona o grobljima.

2.2. Općina je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju.

Rashodi i izdaci

- 3.1. Rashodi i izdaci proračuna planirani su u iznosu 1.755.500,00 kn, a izvršeni su u iznosu 1.444.343,87 kn, što je za 311.156,13 kn ili 17,7% manje od plana. Izdaci nisu planirani ni izvršeni. Manjak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima za 2007. iskazan je u iznosu 187.413,09 kn. Preneseni višak iz prethodnih godina iznosi 55.890,80 kn, te manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 131.522,29 kn.

Rashodi za zaposlene izvršeni su u iznosu 87.411,68 kn. Općina ima jednog zaposlenika. Plaća zaposleniku obračunavana je i isplaćivana po koeficijentu 2,40, a rješenjem zakonskog predstavnika o rasporedu na radno mjesto iz rujna 2001. utvrđen je koeficijent u visini 2,60. Opći akti Općine nisu usuglašeni u pogledu utvrđenog broja i naziva radnih mjesta, te koeficijenata za obračun plaće. Općinsko vijeće je u 2000. utvrdilo sedam radnih mjesta i koeficijente za obračun plaće, a Pravilnikom o unutarnjem redu u 2001. pet radnih mjesta s pet izvršitelja (koeficijenti za obračun plaće nisu utvrđeni).

Program održavanja komunalne infrastrukture za 2007. nije usporediv s proračunom, te nije utvrđen opseg poslova održavanja. Općinsko poglavarstvo u 2007. nije općinskom vijeću podnijelo izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2006. Prema odredbi članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture obvezno utvrđuje, među ostalim, opseg poslova održavanja, a poglavarstvo jedinice lokalne samouprave dužno je do kraja ožujka svake godine podnijeti predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu.

Program gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture za 2007. nije usuglašen s proračunom, te nisu utvrđeni izvori financiranja. Općinsko poglavarstvo u 2007. nije općinskom vijeću podnijelo izvješće o izvršenju programa gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture za 2006. Prema odredbi članka 30. Zakona o komunalnom gospodarstvu, program gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture obvezno, među ostalim, sadrži izvore financiranja, a poglavarstvo jedinice lokalne samouprave dužno je do kraja ožujka svake godine podnijeti predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave izvješće o izvršenju programa gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu.

Za obavljanje komunalnih poslova prijevoza pokojnika proveden je u 2005. natječaj za dodjelu koncesije. Pristigle su dvije ponude. Jedan ponuditelj je ponudio naknadu za koncesiju u visini 8,0% neto obračunane usluge, a drugi u visini 10,0% i više cijene usluga za korisnike. Prema odluci općinskog vijeća koncesija je dana objema pravnim osobama na četiri godine uz naknadu za koncesiju u visini 8,0% neto obračunane usluge (naknada ponuditelja koji je ponudio nižu naknadu), a prihvaćene su cijene usluga za korisnike usluga drugog ponuditelja koji je ponudio više cijene usluga za korisnike. Odredbom članka 12. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je da odluku o davanju koncesije donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave, naročito na temelju, među ostalim, povoljnosti ponude (tehnička i financijska).

Usluge održavanja javnih površina povjerene su pravnoj osobi na temelju ugovora zaključenog u ožujku 2005. na rok od četiri godine u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Usluge su ugovorene za razdoblje od svibnja do listopada tekuće godine (šest mjeseci) u vrijednosti 9.760,00 kn mjesečno što ukupno iznosi 58.560,00 kn (s porezom na dodanu vrijednost). Ugovorene usluge odnose se najvećim dijelom na održavanje tri mjesna groblja, te košnju i održavanje parka i druge poslove. Usluge su evidentirane na temelju računa koji ne sadrže vrstu, količinu i jediničnu cijenu obavljenih usluga, što je trebalo sadržavati.

Prema odredbi članka 55. Zakona o proračunu, svaki rashod i izdatak iz proračuna mora se temeljiti na knjigovodstvenoj ispravi kojim se dokazuje obveza plaćanja, a odgovorna osoba mora prije isplate provjeriti i potpisati pravni temelj i visinu obveze koja proizlazi iz knjigovodstvene isprave. Uz račune su odložene izjave predsjednika mjesnih odbora da su poslovi obavljani prema zaključenom ugovoru.

Rashodi za donacije športskim društvima izvršeni su u iznosu 42.329,40 kn, a odnose se na donacije nogometnim klubovima (dva) i športskim ribolovnim društvima (tri). Program javnih potreba u športu nije donesen te nisu utvrđeni kriteriji za dodjelu sredstava. Sredstva su doznačena bez odluka općinskog poglavarstva i financijskih planova, a u nekim slučajevima nema zahtjeva korisnika. Korisnici nisu dostavljali godišnja izvješća o trošenju proračunskih sredstava. Prema odredbi članka 39. Zakona o športu, predstavničko tijelo treba na prijedlog poglavarstva donijeti program javnih potreba u športu, zajedno s godišnjim proračunom.

Donošenjem programa javnih potreba u športu unaprijed se utvrđuju mjerila i kriteriji kojima se određuje važnost pojedinih projekata, razvojne smjernice i drugi poslovi lokalnog značaja u funkciji neposrednog ostvarenja potreba građana.

Rashodi za izradu projektne dokumentacije za distributivne vodoopskrbne cjevovode na području Općine iskazani su u iznosu 90.000,00 kn. Županija je u 2007. osnovala trgovačko društvo registrirano, među ostalim, za opskrbu pitkom vodom, te građenje, projektiranje i nadzor nad građenjem, te je predložila da sve jedinice lokalne samouprave na području Županije ovlaste navedeno trgovačko društvo da vodi sve poslove oko projektiranja i gradnje vodoopskrbnog sustava na području Županije. Stoga je općinsko poglavarstvo Općine u travnju 2007. dalo ovlaštenje u skladu s prijedlogom Županije. Trgovačko društvo Županije je provelo javni natječaj za izradu projektne dokumentacije i u studenome 2007. zaključilo je ugovor u vrijednosti 2.806.000,00 kn, a odnosi se na područje Općine i drugih pet lokalnih jedinica. Rok ispunjenja ugovora je konac lipnja 2009., a dinamika izrade dokumentacije po godinama nije ugovorena. Iz ugovora, odnosno projektnog zadatka koji je u prilogu ugovoru vidljiva je dužina cjevovoda za Općinu i druge lokalne jedinice, a nije vidljiva vrijednost projektne dokumentacije koja se odnosi na Općinu i druge lokalne jedinice, te nisu utvrđeni izvori financiranja i imovinsko pravni odnosi.

Državni ured za reviziju je naložio usuglašavanje općih akata Općine u pogledu utvrđivanja broja i naziva radnih mjesta te koeficijenata za obračun plaće. Naložio je obračun i isplatu plaća te naknada načelniku i predsjedniku općinskog vijeća u skladu s odlukom općinskog vijeća, odnosno općim aktima Općine. Naložio je donošenje godišnjeg programa održavanja komunalne infrastrukture i programa gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture te podnošenje izvješća o izvršenju navedenih programa predstavničkom tijelu u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Također je naloženo davanje koncesija u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Državni ured za reviziju je naložio evidentiranje rashoda za održavanje javnih površina na temelju urednih knjigovodstvenih isprava u skladu s odredbama Zakona o proračunu. Nadalje, naloženo je donošenje programa javnih potreba u športu u skladu s odredbama Zakona o športu, te utvrđivanje kriterija i mjerila za raspodjelu sredstava tekućih donacija, raspodjelu navedenih sredstava na temelju utvrđenih kriterija i financijskih planova korisnika donacija, te prikupljanje od korisnika donacija godišnjih izvješća o trošenju proračunskih sredstava.

Državni ured za reviziju je naložio utvrditi dinamiku izrade i vrijednost projektne dokumentacije za distributivni vodoopskrbni cjevovod koja se odnosi na Općinu, te izvore financiranja i imovinsko pravne odnose za imovinu koju Općina financira.

3.2. Općina je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju.

Proračun Općine donesen je u skladu sa zakonskim propisima. Sredstva proračuna korištena su za nabavu nefinancijske imovine, te obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine, odnosno za komunalne djelatnosti, prostorno i urbanističko planiranje, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, kulturu i šport, te na protupožarnu zaštitu. Prihodi su utrošeni za propisane namjene. Koncem 2007. dospjela potraživanja iznose 645.622,27 kn, što je 51,4% ukupno ostvarenih prihoda. Vrijednosno najznačajnija su potraživanja od komunalne naknade u iznosu 443.209,83 kn, koja su pet puta veća od ostvarenih prihoda od komunalne naknade u 2007. Općina nije poduzela odgovarajuće mjere naplate potraživanja. Neke komunalne djelatnosti nisu obavljene u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Izvešće o obavljenoj reviziji uručeno je zakonskom predstavniku 23. travnja 2008.

OPĆINA VELIKI GRĐEVAC**1. Osvrt na nalaze i preporuke revizije financijskih izvještaja i poslovanja za 2006.**

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja općine Veliki Grđevac za 2006., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje. Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i općini je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

2. Uvid u proračun i financijske izvještaje za 2007.

Proračun, izmjene proračuna i odluka o izvršavanju proračuna doneseni su u skladu sa zakonskim propisima. Proračunom su prihodi i primici te rashodi i izdaci planirani u iznosu 4.332.000,00 kn. Izmjenama proračuna su prihodi i primici te rashodi i izdaci planirani u iznosu 6.115.126,00 kn, što je za 1.783.126,00 kn ili 41,2% više u odnosu na proračun.

Za račun proračuna sastavljeni su svi propisani financijski izvještaji.

Prihodi i primici su ostvareni u iznosu 5.783.678,00 kn, što je za 331.448,00 kn ili 5,4% manje od plana, dok su rashodi i izdaci izvršeni u iznosu 4.506.644,00 kn, što je za 1.608.482,00 kn ili 26,3% manje od plana. Višak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima iznosi 1.277.034,00 kn ili 22,1% u odnosu na ukupno ostvarene prihode i primitke. Manjak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima iz prethodne godine iznosi 159.126,00 kn, te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 1.117.908,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji prihodi i primici ostvareni su od poreza na dohodak u iznosu 2.365.641,00 kn s udjelom 40,9%, zatim od pomoći iz proračuna u iznosu 1.299.062,00 kn ili 22,5%, od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 852.045,00 kn ili 14,7%, te od upravnih pristojbi i po posebnim propisima u iznosu 807.707,00 kn ili 14,0%. Preostali prihodi i primici iznose 459.223,00 kn i imaju udjel 7,9%. Iznad plana ostvareni su prihodi od poreza na dohodak, pomoći iz proračuna i prihodi od imovine za 132.268,00 kn ili 3,6%. Svi drugi prihodi i primici ostvareni su unutar planiranih iznosa.

Vrijednosno najznačajniji rashodi i izdaci izvršeni su za materijalne rashode u iznosu 2.141.785,00 kn s udjelom 47,5%. Odnose se na rashode za usluge 1.467.604,00 kn, rashode za materijal i energiju 315.549,00 kn, te druge materijalne rashode 358.632,00 kn. Potom slijede rashodi za zaposlene u iznosu 871.592,00 kn ili 19,3%, drugi rashodi poslovanja (tekuće donacije, kapitalne donacije, kapitalne pomoći) u iznosu 535.296,00 kn ili 11,9%, te rashodi za nabavu nefinancijske imovine 501.411,00 kn ili 11,1%. Preostali rashodi i izdaci iznose 456.560,00 kn i imaju udjel 10,2%. Iznad plana za 110.267,00 kn ili 6,3% izvršeni su rashodi za nabavu postrojenja i opreme, rashodi za usluge, drugi rashodi za zaposlene i drugi nespomenuti rashodi poslovanja. Odredbom članka 14. Zakona o proračunu, utvrđeno je da ako se tijekom proračunske godine, zbog izvanrednih nepredviđenih okolnosti, povećaju rashodi i izdaci, odnosno umanje prihodi i primici, proračun se mora uravnotežiti sniženjem predviđenih rashoda i izdataka, odnosno pronalaženjem novih prihoda i primitaka. Uravnoteženje proračuna provodi se tijekom proračunske godine izmjenama i dopunama proračuna prema postupku za donošenje proračuna.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine, kapitalne pomoći i rashodi za kazne, penale i naknade štete izvršeni su u iznosu manjem za 1.421.340,00 kn ili 68,7% od planiranoga. Svi drugi rashodi i izdaci izvršeni su unutar planiranih iznosa.

U bilanci je ukupna imovina iskazana u iznosu 9.036.939,00 kn, a sastoji se od nefinancijske imovine u iznosu 5.450.703,00 kn i financijske imovine u iznosu 3.586.236,00 kn. Financijsku imovinu čine potraživanja u iznosu 2.142.097,00 kn, novčana sredstva u iznosu 1.311.063,00 kn i dani zajmovi u iznosu 133.076,00 kn. Potraživanja u iznosu 2.142.097,00 kn odnose se na potraživanja od imovine 902.307,00 kn, potraživanja za upravne pristojbe i prihode po posebnim propisima 652.155,00 kn, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine 539.807,00 kn, te druga potraživanja 47.828,00 kn.

Obveze i vlastiti izvori iskazani su u iznosu 9.036.939,00 kn. Sastoje se od vlastitih izvora u iznosu 8.840.984,00 kn te obveza u iznosu 195.955,00 kn. Obveze se odnose na obveze za rashode poslovanja u iznosu 137.161,00 kn i na obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 58.794,00 kn.

Početakom 2007. stanje danih zajmova iskazano je u iznosu 133.075,00 kn, a odnosi se na sredstva oročena kod banaka radi poticanja razvoja poduzetništva. Tijekom godine općina nije davala zajmove, te koncem 2007. stanje danih zajmova iznosi 133.075,00 kn.

Ranijih godina općina se zadužila kod izvoditelja radova na izgradnji plinovoda i pravne osobe za nabavu službenog vozila putem financijskog leasinga. Početkom 2007. stanje primljenih zajmova iznosi 137.996,00 kn. U 2007. nije bilo zaduživanja, otplaćeno je 137.996,00 kn, te koncem 2007. općina nema obveza po primljenom zajmu.

Ranijih godina dano je jamstvo komunalnom društvu u vlasništvu Općine u vrijednosti 225.962,91 kn za nabavu dugotrajne imovine (traktora i prikolice). Početkom 2007. obveze po jamstvu iznosile su 198.640,00 kn. Tijekom godine komunalno društvo otplatilo je 49.881,00 kn, te koncem 2007. obveze po danom jamstvu iznose 148.759,00 kn.

OPĆINA VELIKO TROJSTVO**1. Osvrt na nalaze i preporuke revizije financijskih izvještaja i poslovanja za 2006.**

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja općine Veliko Trojstvo za 2006., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje. Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i općini je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

2. Uvid u proračun i financijske izvještaje za 2007.

Proračun, izmjene proračuna i odluka o izvršavanju proračuna doneseni su u skladu sa zakonskim propisima. Proračunom su prihodi i primici te rashodi i izdaci planirani u iznosu 7.461.500,00 kn. Izmjenama proračuna su prihodi i primici te rashodi i izdaci planirani u iznosu 7.970.600,00 kn, što je za 509.100,00 kn ili 6,8% više u odnosu na proračun.

Za račun proračuna sastavljeni su svi propisani financijski izvještaji.

Prihodi i primici su ostvareni u iznosu 7.779.370,00 kn, što je za 191.230,00 kn ili 2,4% manje od plana, dok su rashodi i izdaci izvršeni u iznosu 7.715.452,00 kn, što je za 255.148,00 kn ili 3,2% manje od plana. Višak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima iznosi 63.918,00 kn ili 0,8% u odnosu na ukupno ostvarene prihode i primitke. Manjak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima iz prethodne godine iznosi 63.082,00 kn te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 836,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji prihodi i primici ostvareni su od pomoći iz proračuna u iznosu 1.892.453,00 kn s udjelom 24,3%, zatim od imovine u iznosu 1.456.267,00 kn ili 18,7%, upravnih pristojbi i po posebnim propisima u iznosu 1.444.189,00 kn ili 18,6%, poreza na dohodak u iznosu 1.374.907,00 kn ili 17,7%, te od kapitalnih pomoći u iznosu 1.080.000,00 kn ili 13,9%. Preostali prihodi i primici iznose 531.554,00 kn i imaju udjel 6,8%. Iznad plana ostvareni su prihodi od poreza na dohodak, poreza na imovinu, pomoći iz proračuna, kapitalne pomoći, te prihodi od prodaje građevinskih objekata za 578.032,00 kn ili 14,6%. Ostvareni su prihodi od dividende u iznosu 10.470,00 kn, a nisu planirani proračunom. Prihodi od prodaje zemljišta ostvareni su u iznosu manjem za 162.751,00 kn ili 32,6% od planiranoga. Nisu ostvareni prihodi od vlastite djelatnosti planirani u iznosu 442.600,00 kn. Svi drugi prihodi i primici ostvareni su unutar planiranih iznosa.

Vrijednosno najznačajniji rashodi i izdaci izvršeni su za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 3.899.390,00 kn s udjelom 50,5%. Slijede materijalni rashodi u iznosu 1.854.217,00 kn ili 24,0%, rashodi za zaposlene u iznosu 755.922,00 kn ili 9,8%, te drugi rashodi poslovanja (tekuće donacije, kapitalne donacije) u iznosu 671.593,00 kn ili 8,7%. Preostali proračunski rashodi i izdaci iznose 534.330,00 kn i imaju udjel 7,0%. Svi rashodi i izdaci izvršeni su unutar planiranih iznosa.

U bilanci je ukupna imovina iskazana u iznosu 38.075.634,00 kn, a sastoji se od nefinancijske imovine u iznosu 35.499.678,00 kn i financijske imovine u iznosu 2.575.956,00 kn.

Financijsku imovinu čine potraživanja u iznosu 1.437.229,00 kn, udjeli u glavnici trgovačkih društava u iznosu 656.711,00 kn, novčana sredstva u iznosu 319.997,00 kn, dani zajmovi u iznosu 82.483,00 kn, te rashodi budućeg razdoblja u iznosu 79.536,00 kn.

Potraživanja u iznosu 1.437.229,00 kn odnose se na potraživanja za upravne pristojbe i prihode po posebnim propisima 1.117.373,00 kn, potraživanja od imovine 166.802,00 kn, potraživanja od poreza 76.688,00 kn, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine 56.560,00 kn, te druga potraživanja 19.806,00 kn.

Obveze i vlastiti izvori iskazani su u iznosu 38.075.634,00 kn. Sastoje se od vlastitih izvora u iznosu 35.607.406,00 kn, obveza za zajmove u iznosu 2.057.224,00 kn, te drugih obveza u iznosu 411.004,00 kn. Druge obveze u iznosu 411.004,00 kn odnose se na obveze za rashode poslovanja 247.441,00 kn i na obveze za nabavu nefinancijske imovine 163.563,00 kn.

Početakom 2007. stanje danih zajmova iskazano je u iznosu 82.708,00 kn. Odnosi se na sredstva oročena kod banke radi poticanja razvoja poduzetništva. Tijekom 2007. općina nije davala zajmove, te koncem 2007. stanje danih zajmova nakon obračuna tečajnih razlika u iznosu 225,00 kn iznosi 82.483,00 kn.

Ranijih godina općina se zadužila kod Hrvatske banke za obnovu i razvitak za izgradnju nerazvrstanih cesta te kod poslovne banke za izgradnju komunalne infrastrukture u poslovnoj zoni i nastavak izgradnje nerazvrstanih cesta. Početkom 2007. stanje primljenih zajmova iznosi 2.142.347,00 kn. Tijekom godine nije bilo zaduživanja, te koncem 2007. obveze za primljene zajmove nakon obračuna tečajnih razlika u iznosu 85.123,00 kn iznose 2.057.224,00 kn.

U 2007. ni ranijih godina općina nije izdavala jamstva.

OPĆINA ZRINSKI TOPOLOVAC**1. Osvrt na nalaze i preporuke revizije financijskih izvještaja i poslovanja za 2006.**

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja općine Zrinski Topolovac za 2006., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje. Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i općini je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

2. Uvid u proračun i financijske izvještaje za 2007.

Proračun, izmjene proračuna i odluka o izvršavanju proračuna doneseni su u skladu sa zakonskim propisima. Proračunom su prihodi i primici te rashodi i izdaci planirani u iznosu 2.696.300,00 kn. Izmjenama proračuna su prihodi i primici te rashodi i izdaci planirani u iznosu 1.359.964,00 kn, što je za 1.336.336,00 kn ili 49,6% manje u odnosu na proračun.

Za račun proračuna sastavljeni su svi propisani financijski izvještaji.

Prihodi i primici su ostvareni u iznosu 1.081.869,00 kn, što je za 278.095,00 kn ili 20,4% manje od plana, dok su rashodi i izdaci izvršeni u iznosu 1.335.808,00 kn, što je za 24.156,00 kn ili 1,8% manje od plana. Manjak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima iznosi 253.939,00 kn ili 23,5% ostvarenih prihoda i primitaka. Višak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima iz prethodne godine iznosi 134.939,00 kn, te manjak za pokriće u narednom razdoblju iznosi 119.000,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji prihodi i primici ostvareni su od pomoći iz proračuna u iznosu 528.910,00 kn s udjelom 48,9%, zatim od poreza na dohodak u iznosu 317.634,00 kn ili 29,4%, te od upravnih pristojbi i po posebnim propisima u iznosu 111.471,00 kn ili 10,3%. Preostali prihodi i primici iznose 123.854,00 kn i imaju udjel 11,4%. Svi prihodi i primici ostvareni su unutar planiranih iznosa. Prihodi od upravnih pristojbi i po posebnim propisima ostvareni su u iznosu manjem za 103.084,00 kn ili 48,0% od plana.

Vrijednosno najznačajniji rashodi i izdaci izvršeni su za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 771.441,00 kn s udjelom 57,8%. Potom slijede materijalni rashodi u iznosu 349.329,00 kn ili 26,2%, tekuće donacije u iznosu 99.693,00 kn ili 7,5%, te rashodi za zaposlene u iznosu 81.734,00 kn ili 6,1%. Preostali proračunski rashodi i izdaci iznose 33.611,00 kn i imaju udjel 2,4%. Iznad plana za 13.032,00 kn ili 76,7% izvršeni su financijski rashodi zbog rješenja o ovrsi. Svi drugi rashodi i izdaci izvršeni su unutar planiranih iznosa.

U bilanci je ukupna imovina iskazana u iznosu 1.792.741,00 kn, a sastoji se od nefinancijske imovine u iznosu 1.294.226,00 kn i financijske imovine u iznosu 498.515,00 kn. Financijsku imovinu čine potraživanja u iznosu 404.207,00 kn, novčana sredstva u iznosu 84.612,00 kn i udjeli u glavnici trgovačkih društava u iznosu 9.696,00 kn. Potraživanja se odnose na potraživanja za poreze.

Obveze i vlastiti izvori iskazani su u iznosu 1.792.741,00 kn. Sastoje se od vlastitih izvora u iznosu 1.589.130,00 kn te obveza u iznosu 203.611,00 kn. Obveze se odnose na obveze za rashode poslovanja.

U 2007., ni ranijih godina, općina se nije zaduživala, izdavala jamstva ni pozajmljivala proračunska sredstva.